

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Badacsonytomaj Város Önkormányzata

2013 – 2018.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	12
Célok	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása	17
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	21
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	43
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	66
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	74
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	79
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	85
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	86
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	87
1. A HEP IT részletei.....	87
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	87
A beavatkozások megvalósítói.....	87
Jövőképünk	87
Az intézkedési területek részletes kifejtése	88
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	91
3. Megvalósítás.....	95
A megvalósítás előkészítése.....	95
A megvalósítás folyamata	95
Monitoring és visszacsatolás	96
Nyilvánosság.....	96
Érvényesülés, módosítás	98
4. Elfogadás módja és dátuma	99

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Badacsonytomaj Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Badacsonytomaj település-szerkezete

Badacsonytomaj a **Közép-Dunántúli régióban**, azon belül is **Veszprém megyében** és a **tapolcai kistérségben** fekszik.

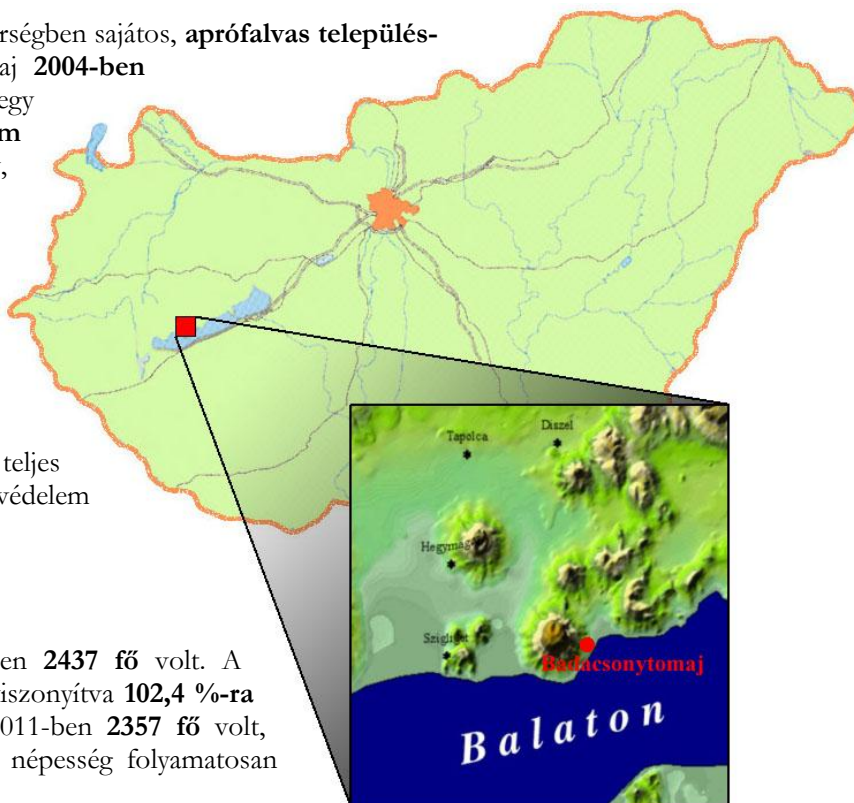
A Balaton-felvidék nyugati részén a térségben sajátos, **aprófalvas település-hálózat** fejlődött ki. Badacsonytomaj **2004-ben**

kapott városi rangot: az egy közigazgatási egységet alkotó, **három részből álló település**: Badacsöny, Badacsonytomaj, Badacsönyör.

Területének nagysága 35km². A Balaton és a hegyek által határolt település részei közül ma már csak Badacsönyör különíthető el, Badacsöny és Tomaj teljesen egybeépült.

A nemzeti park a település teljes környezetét a legszigorúbb fokozatú védelem alá helyezte.

A település **lakosság száma** 2002-ben **2437 fő** volt. A népesség az előző népszámláláshoz viszonyítva **102,4 %-ra nőtt**. A település **lakosság száma** 2011-ben **2357 fő** volt, napjainkra 2320 főre csökkent, és a népesség folyamatosan fogy.

Badacsonytomaj földrajzi elhelyezkedése, a Balaton-felvidéken elfoglalt központi helye, külső megjelenése, épített környezete, a településrészek központjai a környezettel harmonizáló, egyedi építészeti jelleget és fejlett infrastruktúrát mutatnak. A település gazdasági viszonyai, foglalkozási szerkezete, közintézmény-hálózata a térség meghatározó urbanus szereplőjévé teszi.

A folyamatosan felértékelődő, ám a korábbiakban sokszor hátrányos természeti környezet, változatos felszín morfológia ellenére **kiépült vonzáskörzettel rendelkezik, térségi szerepe** számos funkciójában megnyilvánul. **Közüntézményei** az alapellátást meghaladó színvonalúak, így a környező települések lakosait is szolgálják, kereskedelmi, szolgáltatási kínálata kistérségen, szezonálisan megyehatáron átnyúló jelentőséggel bír. 2004-ben a települést városi rangra emelték.

Országos és **nemzetközi jelentőségű vállalatai** – Varga Pincészet, Szeremley Borház az Első Magyar Borház Kft, Borászati Kutatóintézet, Badacsonyi Borászati Szövetkezet, stb. – a **térség legnagyobb foglalkoztatói**, a településnek ismertséget, adójukon keresztül kiszámítható gazdálkodást biztosítanak.

A város **közúti, vasúti és víziközeledése is jelentős**. Az **országos kéktúra útvonala és a balatoni kerékpár-körút** is áthalad a településen.

A több évszázados településfejlődés az elmúlt években érkezett el oda, hogy felértékelődött az egészséges természeti környezet, a környezetbarát ipari és mezőgazdasági tevékenység a turizmus és a harmónia iránti fokozott igény. A Badacsony hegy a **Balaton-felvidéki Nemzeti Park** része.

Badacsonytomaj helye, szerepe a településhálózatban

A település mind a megyében, mind pedig a **régióban periférikus** helyzetben van, a megyeszékhelytől, **Veszprémtől 50 km**, a régió (társ-) központjának szerepét betöltő **Székesfehérvártól majdnem 100 km** választja el közúton. Történelmileg azonban nem Veszprém, hanem Zala vármegyéhez tartozott a tapolcai és a balatonfüredi járásokkal együtt, csak az 1950-es közigazgatási átszervezések nyomán lett Veszprém megye része.

A térség – Badacsonytomajon túli – egyetlen városa **Tapolca**, a Tapolcai-medence szívében, a parttól mintegy **10 km**-re fekszik. Ennek a mintegy 18 000 lakosú tradicionális kisvárosnak a vonzáskörzete kiterjed ugyan a Balaton-felvidék egy jelentős részére, nem nevezhető azonban „balatoni” városnak, és számos látogatót vonzó nevezetessége ellenére sem alkalmas az északi part idegenforgalmának irányító-szervező szerepét betölteni.

A nemzetközi és az országos jelentőségen túl **Badacsonytomaj a kistérségben is jól körülhatárolható szerepet tölt be**. A település a **Badacsonyi Történelmi Borvidék** központja, amelyhez Ábrahámhegy, Badacsonytördemic, Balatonrendes, Balatonszepezd, Gyulakeszi, Hegy magas, Káptalantóti, Kisapáti, Kővágóörs, Nemesgulács, Raposka, Révfülöp, Salföld, Szigliget és Tapolca szőlői tartoznak, összesen 1647 hektár területen. Ezt a szerepkört a hagyományokon túl a Badacsonytomajon koncentráló kutatási háttér és feldolgozó kapacitás, az ide települt borászati cégek központjai is erősítik. Mindezek nagyban hozzájárultak egy sajátos gazdasági és munkaerőpiaci központi szerep kialakulásához.

A Balaton-felvidék településeinek egy ennél szűkebb köre az intézményeken keresztül is szorosan kötődik Badacsonytomajhoz. Igen kiterjedt térségi funkcióval bír például az **egészségügy**, a **tűzoltóság**, az **általános iskola** Badacsonytördemic, Ábrahámhegy, Salföld és Balatonrendes tanulóit is fogadja, de pedagógiai szolgáltatásai kiterjednek egy ennél lényegesen szélesebb körre is. Az **óvoda** szintén több település gyermekeit látja el, de hasonló a helyzet a rendészeti szolgáltatások vagy például a könyvtár esetében. Megállapítható, hogy Salföld, Ábrahámhegy, Badacsonytördemic és Balatonrendes Badacsonytomaj domináns települési vonzáskörzetéhez tartoznak.

Badacsonytomaj tehát fontos helyet foglal el a Balaton-felvidék településhálózatában.

A település vonzereje nemcsak a bor és a fürdőturizmusban merül ki, hanem sok élő hagyomány is növeli Badacsony rangját és ismertségét.

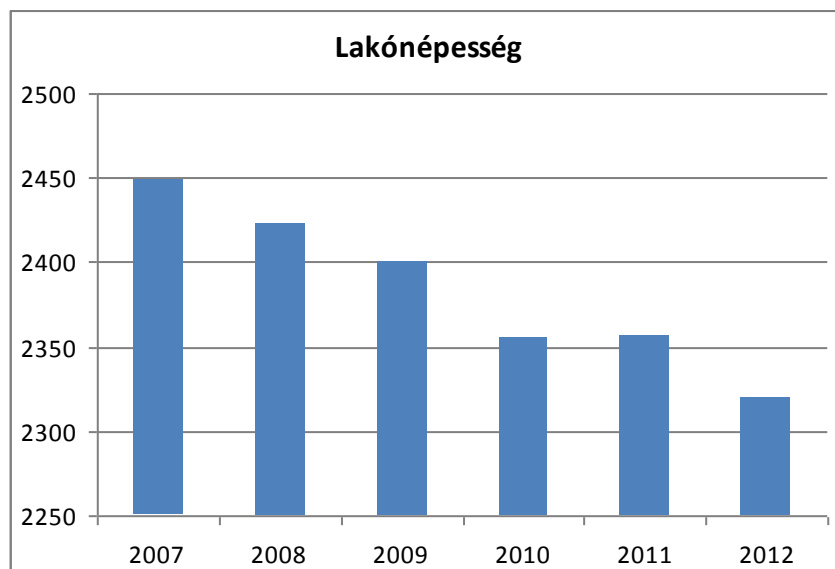
A lakosság szám alakulása

Badacsonytomaj **lakónépessége 1870 és 2002 között kétszeresére növekedett**. A település népesség száma egyetlen évtized – 1900 és 1910 – alatt ugrásszerű gyarapodást mutatott, több mint 630 fővel nőtt a település lakóinak száma. Ennek legfőbb oka a bazaltbánya 1903-ban történt megnyitásával magyarázható. **A település lélekszáma 1960-ban érte el legmagasabb értékét, csaknem 3100 főt**. A bánya 1965-ös felszámolása után a népességszám gyors ütemben csökkent. A nyolcvanas években a bevándorlások száma növekedést mutatott, amely Badacsonytomaj üdülő jellegének fejlődésével magyarázható. A hatvanas évek óta a népességszám folyamatosan csökkent, **fordulatot a 2002-es év hozott, hiszen ekkor növekedésnek indult a lakónépesség száma** egészen 2007-ig. A település **lakosság száma 2007-ben 2437 fő volt, míg 2012-ben 2320 fő**. Ez összességében **4,8 %-os csökkenést mutat 5 év alatt**.

Badacsonytomaj népessége a **nyári szezonban 10-12 000 fővel gyarapodik**, a nagyszámú népességnövekedésre a település minden szempontból felkészült.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén²

	lakónépesség ³
2007 (fő)	2449 fő
2008 (fő)	2423 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98,94 %
2009 (fő)	2400 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,05 %
2010 (fő)	2356 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98,17 %
2011 (fő)	2357 fő
Lakónépesség számának változása (%)	%
2012 (fő)	2320 fő
Lakónépesség számának változása (%)	1,6 %

1. ábra

Badacsonytomaj demográfiai értelemben az országos átlagokhoz viszonyítva, azzal közel azonos helyzetben van és a tendenciák is hasonlóak. Lakosságának száma a vizsgált időszakban folyamatosan csökken, a változás mértéke 5,3%-os, mely csökkenés elsősorban a természetes fogyás következménye, valamint a belföldi vándorlási mutatók alakulása, amely 2010. évben jelentősen kicsúcsosodott.

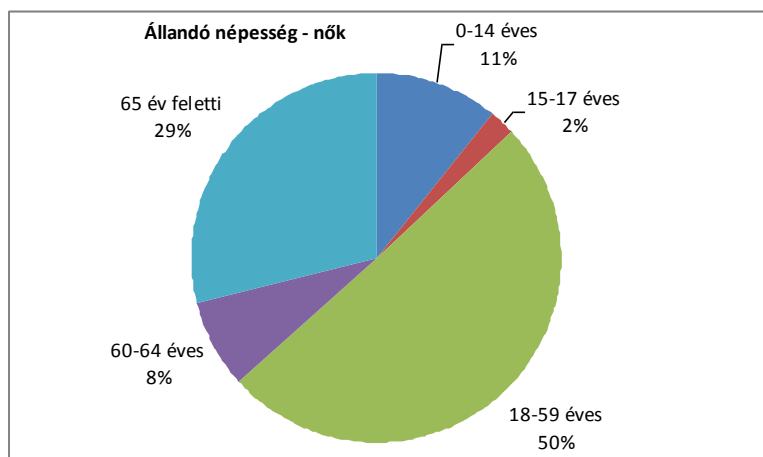
² Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

³ A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

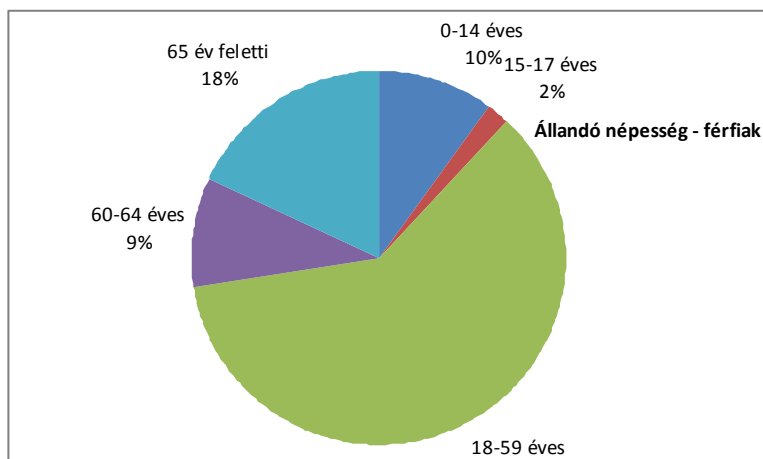
Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását

2. számú táblázat - Állandó népesség⁴

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	1239	1118	2357	53%	47%
0-2 évesek			41		
0-14 éves	123	112	235	52%	48%
15-17 éves	26	22	48	54%	46%
18-59 éves	569	675	1244	46%	54%
60-64 éves	86	106	192	45%	55%
65 év feletti	328	203	531	62%	38%

2. ábra

3. ábra

A 2. sz. tábla adataiból lekövethető, hogy a település korösszetétele több szempontból is eltérő képet mutat. A 18-59 év közöttiek aránya 52,7 %, ami jónak mondható, ugyanakkor a 0-18 év közöttiek 12,0%-a rendkívül alacsony, míg a 60 év feletti 30,6%-os aránya jóval az országos átlag felett mozog.

⁴ Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Népesség számának alakulása, népsűrűség⁵

Állandó népesség				Lakónépesség				2011. évi népsűrűség
1980	1990	2001	2011	1980	1990	2001	2011	
2719	2608	2314	2341	2632	2547	2257	2135	65,3

Badacsonytomaj lakónépessége 1870 és 2002 között kétszeresére növekedett. A település népesség száma egyetlen évtized – 1900 és 1910 – alatt ugrásszerű gyarapodást mutatott, több mint 630 fővel nőtt a település lakóinak száma. Ennek legfőbb oka a bazaltbánya 1903-ban történt megnyitásával magyarázható. **A település lélekszáma 1960-ban érte el legmagasabb értékét, csaknem 3100 főt.** A bánya 1965-ös felszámolása után a népességszám gyors ütemben csökkent.

A nyolcvanas években a bevándorlások száma növekedést mutatott, amely Badacsonytomaj üdülő jellegének fejlődésével magyarázható. A hatvanas évek óta a népességszám folyamatosan csökkent, **fordulatot a 2002-es év hozott, hiszen ekkor növekedésnek indult a lakónépesség száma.** A település lakosság száma 2011-ben **2341 fő** volt, 2012-re 2320 főre fogyott, napjainkra azonban 2342 fővel viszonylagos stagnálás érzékelhető.

Összességében azonban megállapítható, hogy a városra jellemző népességcsökkenés különböző mértékben jelentkezett az elmúlt évtizedek alatt, melyet a népszámlálások és a területi adatok igazolnak. Az 1980-as népszámlálási adatokhoz viszonyítva 2011-re 14,89 % a csökkenés mértéke.

A népességcsökkenés oka elsősorban a kormegoszlással magyarázható, mely szorosan összefügg a település öregedési index adataival, illetve a fiatalok helyben maradásának lehetőségei a szezonális foglalkoztatás, magasabb iskolai végzettség miatti elvándorlás miatt korlátozottak.

Badacsonytomaj népessége a **nyári szezonban 10-12 000 fővel gyarapodik**, a nagyszámú népességnövekedésre a település minden szempontból felkészült.

3. számú táblázat - Öregedési index^{6,7}

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	370	235	157,4%
2008	512	241	212,4%
2009	517	239	216,3%
2010	523	232	225,4%
2011	531	235	226,0%
2012	547	213	256,8%
2013	556	216	257,4%

A város korösszetétele is változatos képet mutat. Míg 2011-ben 235 fő 14 év alattira 370 fő 65 éven felüli jutott, addig napjainkra 2016 fő 14 év alattira már 556 fő 65 év feletti jut.

A vizsgálat adatokból leszűrhető, hogy a 65 év feletti állandó lakosok száma 2001 és 2012 között 47,84%-kal növekedett, míg a 0-14 éves korú állandó lakosok száma 9,06%-kal csökkent.

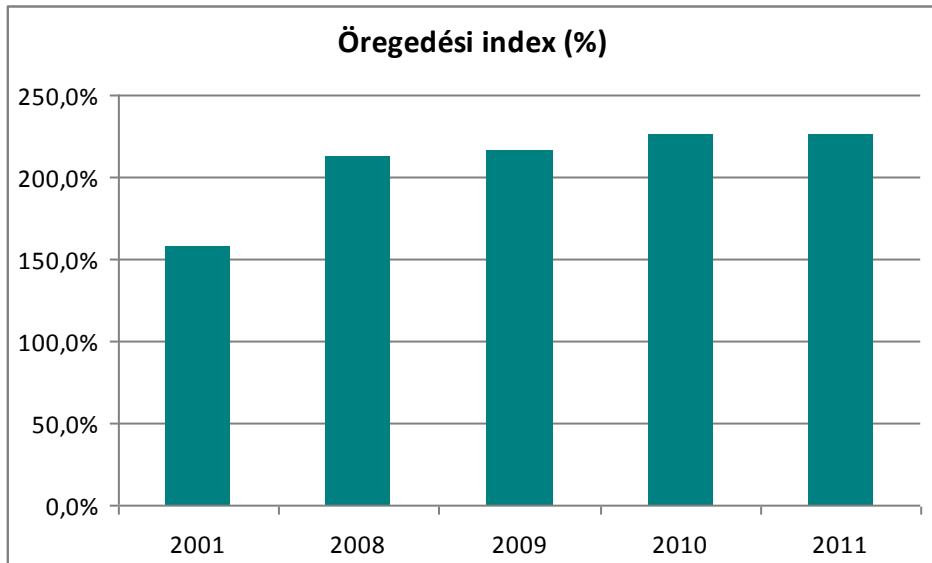
Az öregedési indexből jól látható, hogy a 65 év felettek vannak többen, a település elöregedő.

Vélhetően és a táblázatból egyértelműsítve a 0-14 éves korosztály jelentős mértékű, 9%-os csökkenése azzal magyarázható, hogy csökken a gyermekvállalási kedv, a fiatalok jobb munkalehetőséget remélve elvándorolnak, illetve az idősebb nyaralóval, üdülőházzal rendelkező korosztály a várost választja letelepedési céllal lakóhelyeül nyugdíjas napjaira.

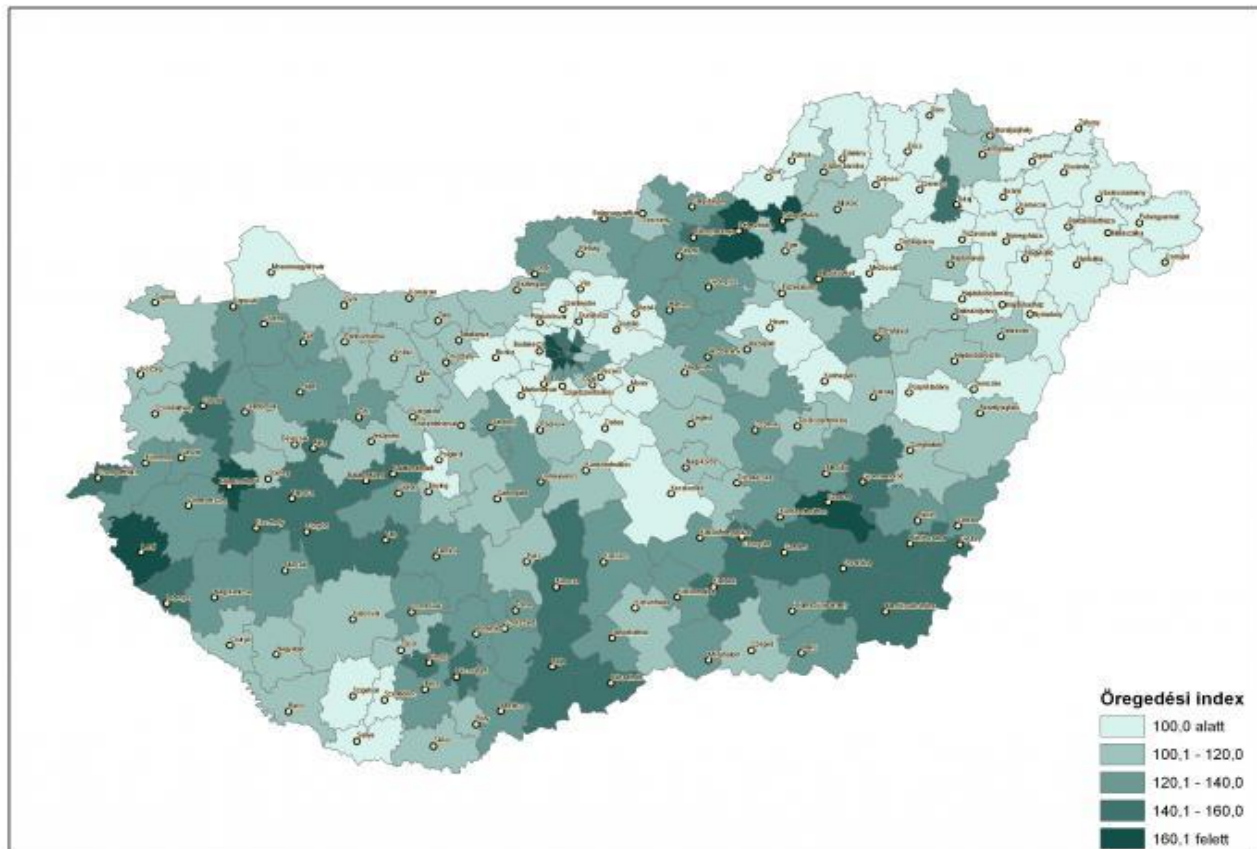
⁵ Forrás: KSH Npszámlálás 2011. Területi adatok 3.19. Veszprém megye

⁶ Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

⁷ Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut.

4. ábra

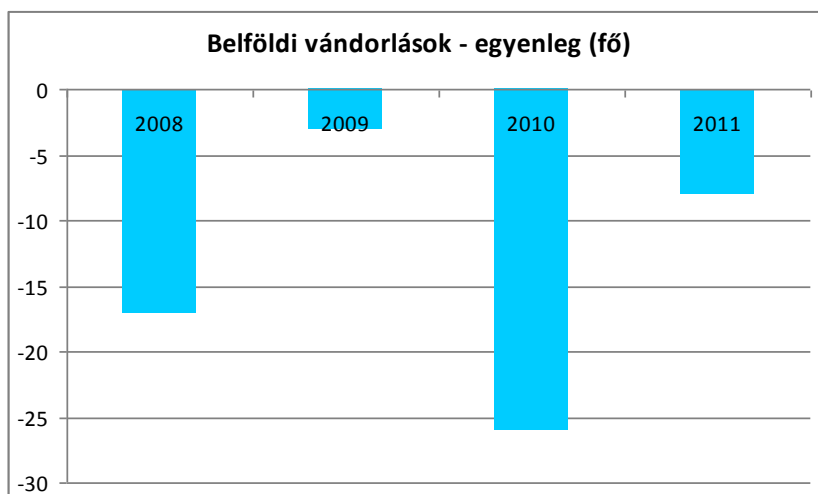
5. ábra⁸

⁸ Forrás: TeIR, KSH-TSTAR Térkép: TeIR Tematikus Térképek

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások⁹

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	54	71	-17
2009	64	67	-3
2010	39	65	-26
2011	73	81	-8
2012	n.a.	n.a.	n.a.

A belföldi vándorlások adatai a település vonzerejét mutatják. Negatív az egyenleg előjele, tehát az elvándorlás jellemző. Megoszlását tekintve, azonban viszonylagos csökkenés mutatkozik a 2011. év tekintetében, de az elvándorlások száma a vizsgált időszakban meghaladja az állandó jellegű odavándorlás adatait.

6. ábra

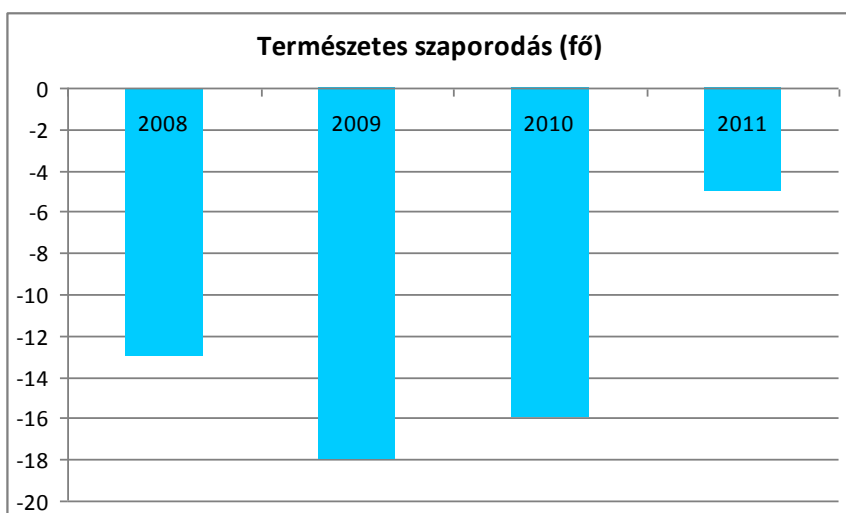
A belföldi vándorlások okai között keresendő a település vonatkozásában is, amellyel magyarázható a mind nagyobb fokú elvándorlási egyenleg negatív előjele, hogy még mindig nagymértékben tapasztalhatóak azok az urbanizációs folyamatok, amik „nagyvárosi életre csábítanak” elsősorban gazdasági okok (jobb fizetés és megélhetés), vagy az egyéni karrierlehetőségek szempontjából.

5. számú táblázat – Természetes szaporodás¹⁰

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	24	37	-13
2009	14	32	-18
2010	7	23	-16
2011	16	21	-5
2012	n.a.	n.a.	n.a.

⁹ Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

¹⁰ Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

7. ábra

A természetes szaporodás értékét tekintve a vizsgált időszakban a halálozások száma jelentősen meghaladta az élve születések számát. 2008-hoz képest csökkent ugyan a természetes szaporodás értéke, de az élve születések száma 33,33%-os csökkenést, míg a halálozások száma 43,24%-os csökkenést mutat.

2008-tól az öregedési index értéke is kiugróan magas értékkel bír, ami magyarázhatja a természetes szaporodásban bekövetkezett változásokat is.

A népességfogyás okai között a demográfusok és szociológusok általában a társadalmi és gazdasági hátteret vizsgálják, utóbbinak meghatározó ereje kétségsbe vonhatatlan.

Leggyorsabban a fiatal korosztályok létszáma csökken, melynek egyenes következménye, hogy évről évre tovább csökken mind az oktatási intézmények létszáma, mind a foglalkoztatott pedagógusok száma.

A munkaképes korúak számának csökkenése azzal is magyarázható, hogy kilépnek közülük az 1950-es években született nagy létszámú korosztályok.

A kevés vállalt gyermek miatt egyre több lesz az elmagányosodó és ápolásra szoruló idős.

Értékeink, küldetésünk

Az Európai Unió elsődleges jogának 1997. óta része a nemre, a fajra vagy az etnikai hovatartozásra, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, korra vagy szexuális irányultságra alapított mindenfajta megkülönböztetés (diszkrimináció) tilalma. Az esélyegyenlőség elősegítése nem azonos a diszkrimináció-mentes gyakorlattal. A befogadó társadalom alapja a diszkriminációmentességgel párosuló pozitív cselekvés.

Az esélyegyenlőségi intézkedések értelmezésünk szerint olyan tevékenységek, amelyek közvetlen és pozitív hatással vannak a releváns jogszabályokban nevesített célcsoportok életminőségére.

Az Európai Bizottság javaslatára és a sajátos magyar adottságok és problémák figyelembe vételével 6 olyan terület került kijelölésre, melyek hozzájárulhatnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hazai helyzetének javulásához. Ezek a következők:

1. *Családbarát munkahelyi körülmények megteremtése*, erősítése, melyek elsősorban a kisgyermeket nevelő szülőket hivatottak segíteni abban, hogy mind munkájukat, mind családi-háztartási kötelezettségeiket el tudják látni..
2. *Nemek (férjak és nők) közötti esélykülönbségek csökkentése*. A nők teszik ki a népesség felét. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízsű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya.
3. *Az akadálymentesítés előrehaladása*. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is. Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül előtérbe: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élő számára biztosított info-kommunikációs hozzáférés az eszközök, szolgáltatások használatához.

Az akadályokkal teli környezet számos célcsoport számára napi szinten jelent komoly problémát tevékenységei végzésében (mozgásukban akadályozottak, idősek, betegek, a kisgyermekkel közlekedők). Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2.§ 1. pontja szerint: "Akadálymentes: az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük. Az akadálymentesítési kötelezettséget nem lehet korlátozni a közzsférára, mert a középület, illetve a közhasználatú épület ilyen értelmezését egyik jogszabály sem teszi lehetővé.

Az épületek akadálymentesítési kötelezettsége tehát az Étv 2.§ 9. pontjában meghatározott közhasználatú építmények tekintetében kötelező.

Az információs technológiák adta lehetőségek sok esetben kihasználatlanok és azokat a hátrányos, valamint speciális élethelyzetű csoportok nem érik el. Az internetes, multimédiás, informatikai fejlesztéseknél és eszközbeszerzéseknél biztosítani kell a fogyatékkal élő személyek korlátlan hozzáférhetőségét.

4. *Fogyatékkal élők életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása*. Magyarországon az 1990-es évtizedben jelentősen visszaesett a foglalkoztatottság, és ez a fogyatékos emberek munkaerő-piaci helyzetére is hatással volt. Mintegy 600 ezer fogyatékossgal élő ember van ma Magyarországon, akiknek mindössze 9%-a foglalkoztatott. Foglalkoztatásukhoz komplex akadálymentesítés és képzés szükséges.

A fogyatékos személyek munkahelyi esélyegyenlőtlenségét a szervezetek három tényezőre vezetik vissza. Egyrészt a munkahelyeken akadályozottak a mozgásban, kommunikációban stb., másrészt nehéz e speciális foglalkoztatotti csoport számára megfelelő munkaköröket biztosítani, harmadrészt pedig előítéleteket fogalmaznak meg velük szemben a munkahelyeken. Foglalkoztatási esélyegyenlőségük javításának két alapvető eszköze a munkahelyek akadálymentesítése és az egészségi állapotuknak megfelelő munkakörök kialakítása.

5. *Romák életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása az Alaptörvény és a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény szabályozza*, hogy valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás miatt nem érheti hátrány a munkavállalót. A diszkrimináció mellett az alacsony képzettségi szint is konzerválja a roma népesség alacsony arányú munkaerő-piaci részvételét és előmenetelét.

6. *Más hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javítása.*

Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény a települési önkormányzatok számára megteremti annak lehetőségét, hogy helyi esélyegyenlőségi programot fogadjon el. A helyi esélyegyenlőségi program – a továbbiakban: **HEP** –, elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelt figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre. A **HEP tartalmazza a célok** megvalósításának **forrásigényét** és végrehajtásuk tervezett **ütemezését** is.

Az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg, hogy a diszkrimináció tilalmának betartásán túl erőfeszítéseket tegyünk a nők, a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, az idősek valamint a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének javítása érdekében. Az esélyegyenlőségi politika tehát nem esik egybe az egyenlő bánásmód biztosításával: mindazon jogi és nem jogi eszközöket jelenti, amelyek azt a célt szolgálják, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen az élet legkülönbözőbb területein – oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb. –, de legalábbis csökkenjenek az érintett célcsoportokat érő hátrányok. Ugyanakkor a következő elvek, mint alapelvek érvényesüljenek:

- a prevenció elve
- a normalizáció elve
- az integráció elve
- az önrendelkezés elve
- a hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elve
- a rehabilitáció elve
- a személyhez fűződő jogok védelmének elve
- egyenlő bánásmód követelményének elve

Az emberek egymáshoz való viszonyulásán, társadalmi kulturáltságán, személyes tisztességén múlik, hogyan bánik a másik emberrel. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség - és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Badacsonytomaj Város Önkormányzatának Képviselő-testülete arra törekszik, hogy megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén:

- a fizikai és kulturális környezetben,
- a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában,
- a szociális és egészségügyi ellátás,
- az iskoláztatási és munkaalkalmak,
- valamint a kulturális és társadalmi élet,
- a sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Vallja, hogy az esélyegyenlőség biztosítása megillet mindenkit (függetlenül nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai, nemzeti hovatartozástól, vallástól, családi állapottól) és tenni kíván ezen csoportok esélyegyenlőségének, egyenlőbánásmódjának biztosításáért.

Törekszik az egyenlő bánásmód elvének érvényesítésére, az esélyegyenlőség elősegítésére. Faji, vallási, nemzetiségi, etnikai, politikai hovatartozásra, fogyatékosagra, szexuális irányultságra, társadalmi származásra, vagyoni helyzetre vonatkozó adatok alapján nem tesz különbséget munkavállalói között.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Badacsonytomaj település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011.(XII. 27.) Kormányrendelet 1.§ (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011.(XII.27.) Kormányrendelet 2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012.(VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ebktv. 31. §-ába került át.

31. § (1) *A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) öt évente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.*
- (2) *A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.*
- (3) *A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani*
- az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,*
 - az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azszal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,*
 - a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,*
 - olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.*
- (4) *A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.*

- (5) *A helyi esélyegyenlőségi programot a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el. Képzésüket, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészültét és felülvizsgálatát esélyegyenlőségi mentorok segítik. A települési önkormányzati köztisztviselők, közalkalmazottak képzését a Kormány által rendeletben kijelölt szerv végzi.*
- (6) *A települési önkormányzat az állambiztosítás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.*
- (7) *A települési önkormányzatok jogi személyiséggel rendelkező társulása az állambiztosítás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha a társulást alkotó települési önkormányzatok mindegyike az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.*
- (8) *Esélyegyenlőségi mentor tevékenységet az végezhet, aki*
- a) rendelkezik felsőfokú végzettséggel,*
 - b) a külön jogszabályban meghatározott képzésen vett részt, és*
 - c) rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott szakmai gyakorlattal.*

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti.

Az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok, így a gyermekek, romák, nők, idősek és fogyatékkal élők számára a helyi szabályozás támogatást kíván nyújtani a beavatkozási területek – foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy, köz- és szociális szolgáltatások, és oktatás – vonatkozásában.

Badacsonytomaj Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 25/2013.(V.17.) önkormányzati rendelete alapján az önkormányzat ápolási díjat, átmeneti segílyt, temetési segílyt, méltányossági közgyógyellátásra jogosultságot állapít meg, köztemetést biztosít, a szociális szolgáltatások keretében pedig étkeztetést és társulás formájában személyes gondoskodást nyújtó ellátást biztosít a szociálisan rászorult, alacsony jövedelemmel rendelkező családok és egyedül élők számára.

Badacsonytomaj Város Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 27/2011.(VI.30.) önkormányzati rendelete a gyermekek és gyermekeiket nevelő szülők számára biztosít szociális életkörülményeik javítása érdekében különböző típusú támogatási formákat, így pl. rendszeres gyermekvédelmi támogatást, rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, óvodáztatási támogatást. Ezen túlmenően a személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül térítésmentesen gyermekjóléti szolgáltatást, óvodai ellátást, illetve iskolai napközis foglalkozást biztosít.

Az étkeztetésért térítési díjat kell fizetni, amelynek összege a hátrányos helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára kedvezményes összegben kerül meghatározásra.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24.§ (1) bekezdése kimondja, hogy „A jegyző, főjegyző, megyei főjegyző (a továbbiakban együtt: jegyző) által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester október 31-ig nyújtja be a képviselő-testületnek”.

A több évre kihatással lévő képviselő-testületi döntések jelentősen befolyásolják Badacsonytomaj város önkormányzatát is.

Köznevelés vonatkozásában az önkormányzat fő feladata – vélhetően a jövőben is – az óvodai ellátás biztosítása lesz. A nevelőmunkához szükséges támogatást a központi költségvetés biztosítja az önkormányzat rendelkezésére úgy, hogy az elismert pedagógus és nevelőmunkát segítő létszám bérét és járulékait biztosítja, továbbá hozzájárul az óvoda szakmai és üzemeltetési kiadásaihoz.

Az általános iskola a szervezeti átalakítás után 2013. január 1-jétől állami fenntartásba került és marad a jövőben is. A pedagógusok és szakmai munkát segítők bérének finanszírozását, szakmai dologi kiadásait az állam átvállalta és közvetlenül biztosítja a szakmai munka dologi kiadásaival együtt. A további üzemeltetési költségeket (technikai dolgozók bére, közüzemi díjak, karbantartás, felújítás stb.) a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fizeti ki, vagyonkezelési szerződés alapján.

A gyermekétkeztetés finanszírozása a jelenlegi jogszabályi környezet által valószínűsíthető, hogy változatlan marad.

Szociális és gyermekjóléti ellátás területén a szociális és gyermekjóléti feladatokhoz a korábbi évekével közel azonos nagyságrendben biztosít a központi költségvetés támogatást. Az önkormányzat feladat ellátási kötelezettsége az alapellátás területére koncentrálódik.

A penzbeli ellátások terén fontos változás 2013. január 1-jétől, hogy egyes segélyek kikerültek a jegyző hatásköréből, így a normatív ápolási díjról, az időskorúak járadékáról és az óvodáztatási támogatásról a járási kormányhivatalok döntenek.

A segélyek nagyobb része az önkormányzatnál maradt, az egyes jövedelempótló támogatások kiegészítése jogcímen a rendszeres szociális segélyre, a lakásfenntartási támogatásra kifizetett ellátások, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás meghatározott %-át továbbra is igényelhetjük a központi költségvetésből. Fentiek, valamint a közfoglalkoztatáshoz szükséges önrész biztosítására – az önrész és lakosság szám arányában – általános penzbeli hozzájárulásban részesül az önkormányzat.

A szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások terén lakosság számhoz, illetve ellátotti létszámhoz kötött támogatásban részesül az önkormányzat.

Gazdasági Program

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116.§-a rögzíti, hogy

- (1) *A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.*
- (2) *A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakokra szól.*
- (3) *A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.*
- (4) *A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.*
- (5) *A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.*

Badacsonytomaj Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2010-2014. évre elfogadott Gazdasági Programjában az alábbi elveket deklarálta¹¹:

Óvodai nevelés

- Az óvodai nevelési programban foglaltak felülvizsgálata.
- A logopédiai gondozás és kisgyermekkorai fejlesztő és korrekciós nevelés támogatása.
- Gyermekpszichológus foglalkoztatásának támogatása.
- Intézményfenntartó társulás továbbfejlesztése a többcélú kistérségi társulással, illetve Badacsonytördemic Önkormányzatával együttműködve.
- Óvoda teljes körű felújítása, teljes körű akadálymentesítése, tornaszoba kialakítása megfelelő pályázat esetén.

Általános iskolai oktatás

- A Képviselő - testület által elfogadott pedagógiai program időarányos végrehajtása, felülvizsgálata, hatályos jogszabályok alapján kötelezően elkészített szabályozatok felülvizsgálata. (ÖMIP, IMIP)
- Az intézmény közös fenntartás keretében történő működtetése, a struktúra továbbfejlesztése a többcélú kistérségi társulás keretében, valamint a jelenlegi közös fenntartás gazdaságosságának felülvizsgálata a környező településekről bejáró gyermekek figyelembevételével.
- Iskolaotthonos oktatás lehetőség szerinti bevezetése.
- Az intézményt érintő pályázatokban vállalt kötelezettségek teljesítése.
- A felújított intézmény többfunkciós kihasználása. (kulturális programok, értekezletek, civil szervezetek, stb.)
- Széleskörű sporttevékenységek lehetőségeinek megteremtése.

Egészségügyi és szociális alapellátás

- Az egészségházat érintő pályázatban vállalt kötelezettségek teljesítése.
- Háziorvosi szolgálatok személyi, tárgyi feltételének a jogszabályban előírtak szerinti biztosítása.
- Az egészség kultúra beépítése a kulturális koncepcióba, egészségmegőrző programok, túrák bevezetése, rendszeres szervezése. Az orvosokon kívül helyi szakemberek, edzők, mesterek bevonásával.
- Az egészségház világítás rendszerének korszerűsítése pályázati forrás bevonásával.
- Önkormányzat által támogatott szűrővizsgálati rendszer működtetési lehetőségeinek megteremtése a lakosság egészség megőrzése érdekében.
- A szociális gondozó hálózat igények szerinti működtetése a Tapolca Környéki Önkormányzati Társulás keretében
- Szociális Szolgáltatás Tervezési Koncepció felülvizsgálata.
- Szociális bérlakások építésének vizsgálata, pályázati források bevonásával.
- Együttműködés a Kiss József Alapítvánnyal.
- Új szakrendelések bevezetése, fizioterápia, ultrahang egészségügyi szolgáltatás megvalósítása.
- Egészségház épületének felújítása, orvosi rendelőnél mutatkozó infrastrukturális hiányosságok megszüntetése.

Gyermek-, ifjúsági- és sportfeladatok

- A helyi ifjúsági közösségek önszerveződésének támogatása.
- A fiatalok szórakozási lehetőségeinek, a szabadidő kulturált eltöltés feltételeinek javítása.
- A középfokú képzésben résztvevő helyi fiatalok támogatására létrehozott Ifjúságpolitikai Alap rendelet felülvizsgálata.
- Bursa Hungarica felsőoktatási szociális ösztöndíj pályázatban való részvétel.
- Részvétel a fiatalkori bűnözés és a kábítószer fogyasztás megelőzésében.
- Játsszóterek szükség szerinti korszerűsítése, felújítása.
- A helyi tömeg- és versenysport támogatása az önkormányzat erejéhez mérten.
- Együttműködés a Kiss József Alapítvánnyal.
- A sportkultúra beépítése a kulturális koncepcióba.
- Kerékpáros akadálypálya kialakításának vizsgálata.
- Balaton nagyobb kihasználtságára való tekintettel, úszásoktatás a helyi strandokon. Kerékpáros hegyi túrák közös szervezése Badacsonytördemic községgel.
- Néptánc hagyományok felelevenítése, amatőr néptánc oktatás támogatása

¹¹ Badacsonytomaj Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2010-2014. Gazdasági Programja

Foglalkoztatáspolitikai, munkahelyteremtés

- Az önkormányzati feladatok ellátása során a helyi foglalkoztatás elősegítése, a helyi vállalkozók jogszabályi keretek közötti előnyben részesítése.
- Turisztikai és a településpolitikai elképzelésekkel összeegyeztethető egyéb munkahelyteremtő beruházások támogatása.
- A közösségi munkavégzés megszervezése, a közfoglalkoztatás kiszélesítése a VN. Kft. keretei között.
- Az adópolitikai eszközök érvényesítése oly módon, hogy meghatározott számú munkavállaló alkalmazása esetén kedvezmények biztosítása.

Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió

A szociális igazgatásról és szociális ellátások szabályozásáról szóló – többször módosított – 1993. évi III. törvény 92.§ (3) bekezdése (továbbiakban: Szt.) előírja, hogy „A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás kétévente felülvizsgálja és aktualizálja.”

Badacsonytomaj Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját 2013. évben felülvizsgálta és azt 473/2013.(V.16.)számú határozatával elfogadta.

Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió **célja**, hogy Badacsonytomaj városban a szociális szolgáltatásoknak olyan rendszere jöjjön létre, amely a szolgáltatók kölcsönösen hasznos együttműködésén nyugszik, összehangoltan, koordináltan működik. A minőségi és differenciált szolgáltatások középpontjában az egyén és a szükséglet áll, ami bizonyíték arra, hogy azok egyénre szabottak, szükséglet szerinti segítséget nyújtanak a rászorulóknak számára, a szolgáltatások széles körben hozzáférhetőek.

Átfogó képet adjon az Önkormányzat ellátási kötelezettsége teljesítésének jelenlegi helyzetéről, feltárja a szolgáltatások rendszerében rejlő hiányosságokat. Alapul szolgáljon a kötelezettsége körébe tartozó szolgáltatások tervezéséhez, felvázolja a fejlesztést szolgáló együttműködés kereteit és megfogalmazza a fejlesztési prioritásokat.

Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió **feladata**, hogy megjelölje azokat a területeket, amelyeket az önkormányzati szociálpolitika befolyásolni kíván. Fel kell tárnunk azokat a lakossági szükségleteket, amelyek kielégítése önkormányzati feladat. Meg kell keresni azokat az értékeket, amelyek alapvetően meghatározzák és irányítják az önkormányzati szociálpolitikát.

Fejleszteni, korszerűsíteni kell a szociális ellátások keretében kialakítandó eszközrendszert (intézmény, szolgáltatások, belső szakmai koordináció).

Fel kell kutatni a fejlesztési szükségleteket és célokat, azok elérésének lehetséges alternatíváit, valamint a végrehajtás lehetőségét.

Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió **célterületei:**

Szociális szolgáltatások és ellátások működésének helyi szabályozása:

- Az alapelveknek és a megfogalmazott értékeknek megfelelő, minden szociális jellegű ellátás és juttatás kritériumait, jellemzőit tartalmazó helyi szabályozás kialakítása.

Intézményi szabályozás:

- Az egyes szociális intézményekkel történő együttműködésre vonatkozó szabályok felülvizsgálata.

Intézményi struktúrák felülvizsgálata, fejlesztése:

- A szociálpolitikai intézmények és ellátások áttekinthetőbbek és kiismerhetőbbek legyenek.
- A területi alapellátási formák és a szakellátások közötti összhang, differenciált munkamegosztás feltételeinek megteremtése.

Információkezelés, információáramlás:

- A lakossággal, a potenciális ellátotti körrel való megfelelő kapcsolat kialakítása, a szakmai és intézményi kapcsolatrendszer fenntartása, együttműködés más ágazatokkal.

Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió **célcsoportjai:**

- Gyermekek
- Családok
- Időskorúak, nyugdíjasok, egyedülállók

- Munkanélküliek
- Marginalizálódott csoportok /krízishelyzetben lévő anyák, hajléktalanok/
- Speciális csoportok /fogyatékos személyek/

Köznevelési feladatellátás bemutatása

Badacsonytomaj Város Önkormányzata által ellátott kötelező köznevelési feladatok a nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései alapján:

- Óvodai nevelés, ellátás
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása
- Óvodai intézményi étkeztetés

Badacsonytomaj Város Önkormányzata alapította a **Tatay Sándor Közös Fenntartású Általános Iskolát** (8258 Badacsonytomaj, Kert utca 8.), melyet Ábrahámhegy Község Önkormányzatával és Badacsonytördemic Község Önkormányzatával tartott fenn 2012. december 31. napjáig.

A **Pipitér Közös Fenntartású Napközi Otthonos Óvodát** Badacsonytomaj Város Önkormányzata, Ábrahámhegy Község Önkormányzata és Salföld Község Önkormányzata tartja fenn társulásban.

Pipitér Közös Fenntartású Napközi Otthonos Óvoda alaptevékenységei:

- Óvodai nevelés, ellátás
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása
- Óvodai intézményi étkeztetés
- Munkahelyi vendéglátás

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása tekintetében az intézmény végzi:

- az enyhe fokban értelmi fogyatékos gyermekek,
- a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekek és
- a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermekek nevelését, de az intézmény nem tudja fejleszteni a látássérült, a hallássérült, mozgáskorlátozott, autista illetve halmozottan fogyatékos gyermekeket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre. Badacsonytomaj tagja a Tapolca Környéki Önkormányzati Társulásnak. Társulás útján látja el a:

- központi háziorvosi ügyelet feladatait
- pedagógiai szakszolgálati feladatokat
- szociális étkeztetés és házi segítségnyújtási feladatokat.

Társulási keretek között működteti a Pipitér Közös Fenntartású Napköziotthonos Óvodát, mely társulás tagjai: Ábrahámhegy és Salföld községek önkormányzatai.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Badacsonytomaj Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2008. évben fogadta el Települési esélyegyenlőségi Programját a 2008-2013. időszakra, melynek felülvizsgálatát 2010. évben megtette. A program részletesen feltárta az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesítési területei és az ahhoz kapcsolódó fejlesztési célokat, de foglalkozik többek között védett tulajdonságokkal és a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáféréssel. Kidolgozásában a helyi intézmények vezetői, civil szervezetek és szakértők vettek részt. Akciótervében felsorakoztatott kritériumok többsége megvalósult, az elmaradtak oka a forráshiányra visszavehető.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység okai nem vezethetők vissza egyetlen kiváltó okra. Számos tényező, társadalmi, gazdasági, szociálpolitikai, kulturális és egyéni ok áll a háttérben, így **kezelése is csak komplex,** szociál-, oktatás-, egészségügyi és **foglalkoztatáspolitikai intézkedésekkel** képzelhető el, a felzárkóztatás csak a problémák rendszerben való kezelésével oldható meg

A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 9. §-a rögzíti, hogy *„Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8.§-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.”*

Ebktv. 8.§-a kimondja, hogy *„Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt*

- a) neme,
- b) faji hovatartozása,
- c) bőrszíne,
- d) nemzetisége,
- e) nemzetiséghez való tartozása,
- f) anyanyelve,
- g) fogyatéksága,
- h) egészségi állapota,
- i) vallási vagy világnézeti meggyőződése,
- j) politikai vagy más véleménye,
- k) családi állapota,
- l) anyasága (terhessége) vagy apasága,
- m) szexuális irányultsága,
- n) nemi identitása,
- o) életkora,
- p) társadalmi származása,
- q) vagyoni helyzete,
- r) foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama,
- s) érdekképviselőhöz való tartozása,
- t) egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága) miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.”

Badacsonytomajon Roma Kisebbségi Önkormányzat nem működik, a településen roma származású, vagy más kisebbséghez tartozónak magát valló lakos nincs.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Badacsonytomajon a szociális támogatási rendszert a lakosok egyre nagyobb száma veszi igénybe, az elmúlt években növekvő tendenciáról beszélhetünk. A szociális támogatási rendszerben igényelhető támogatási formákat már azok a személyek is igénybe veszik, akik korábban anyagi biztonságban éltek, nem okozott problémát lakóingatlanuk fenntartásával kapcsolatos költségek biztosítása, a megélhetésre szánt összeg előteremtése. Az utóbbi évek gazdasági válsága azonban ezen rétegeket is súlyosan érintette, ők azok akik tovább növelik a szociálisan rászorultak számát.

Azon réteg, akik az elmúlt években már szociálisan rászorultak voltak és megélhetésüket állami, illetve önkormányzati segítséggel tudták csak biztosítani, jelenleg mélyszegénységben élnek. Ezen személyek azok, akik munkahelyüket néhány éve elvesztették, helyette másik munkahelyet – életkoruk, szociális körülményeik miatt – nem találnak, jövedelmük kizárólag önkormányzati forrásból biztosított, aktív korúak ellátásában részesülnek, helyenként pedig lakásfenntartási támogatást kapnak ingatlanuk fenntartási költségeihez.

A szegénységben élők ingatlanai – az önkormányzathoz érkezett adó- és értékbizonyítvány kiállítására vonatkozó kérelmek alapján – jelzálogjoggal és végrehajtási joggal terheltek, sok esetben közüzemi számlák kifizetlensége miatt. Egyes ingatlanokban a villanyórák lecserélésre kerültek, és amennyiben a fogyasztó jogosult rá – védendő fogyasztók nyilvántartásába történő felvétele esetén – előre fizető mérő felszerelését végezte el a közüzemi szolgáltató.

A szegénységben élő családok megélhetését biztosítandó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kaphatnak, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek ingyenes étkeztetésben részesül.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4.§ (1) bekezdése rögzíti a jövedelem és a vagyon fogalmát:

- „a) jövedelem: - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b)-(1c) bekezdésekben foglaltakra - az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett
- aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és
 - ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;
- b) vagyon: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek
- ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy
 - bb) együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azaz, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű;”

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4.§-a szerint

- (i) jövedelem: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott - belföldről vagy külföldről származó - vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér összegét;
- j) rendszeres jövedelem: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Az alábbi táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján Badacsonytomajra jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A munkanélküliség szempontjából Badacsonytomaj a kedvezőbb helyzetű települések és térségek közé tartozik. A szezonális foglalkoztatás a település munkaerő piacára nagymértékben kihatással van, szezonális munkára jelentős számú munkanélkülit alkalmaznak helyből.

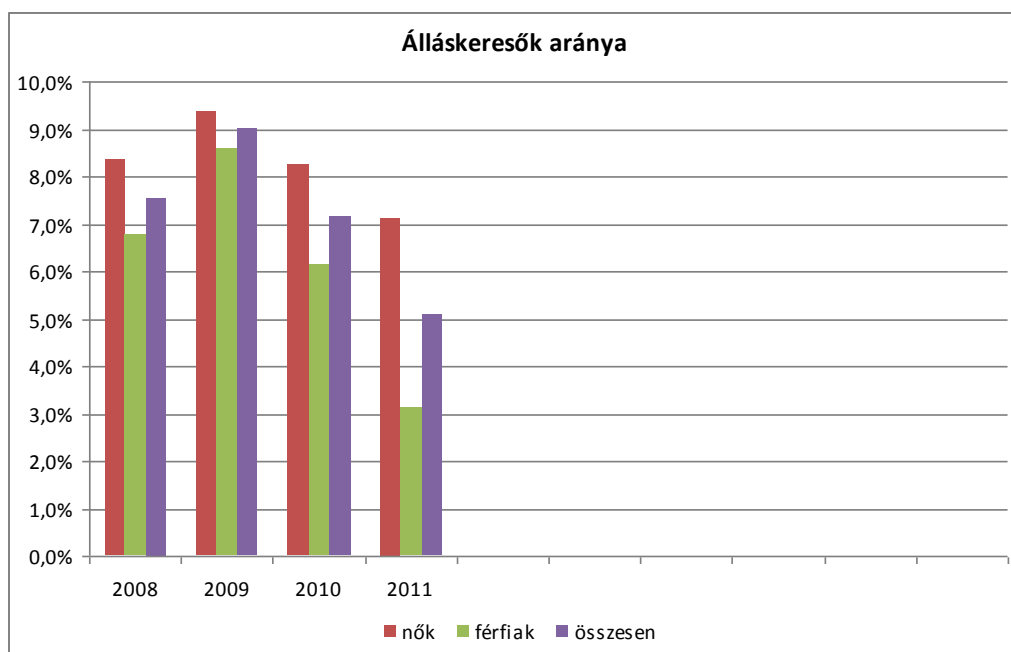
Az aktív korú népesség vonatkozásában az elhelyezkedés, munkahelyszerzés szempontjából a 40-50 éven túliak lényegesen nehezebb helyzetben vannak, elhelyezkedési lehetőségeik egyre korlátozottabbak, mint a fiatalabb korosztálybelié. Ennek oka elsősorban, hogy a munkáltatók a fiatalokat részesítik előnyben, alacsonyabb bérigényük és egyéb szakmai elvárások miatt. Az öregségi nyugdíjkorhatárhoz közel állóknak szinte reménytelen a munkába állása.

Az igazgatási területünkön élők anyagi és szociális helyzete más - főleg nem Balaton parti - településekhez viszonyítva átlagosan nem mondható rossznak. Megállapítható, hogy a téli hónapokban nő, míg a nyári időszakban – a szezonális munkavállalás miatt – csökken a munkanélküliek száma.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma¹²

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	826	872	1698	69	8,4%	59	6,8%	128	7,5%
2009	822	697	1519	77	9,4%	60	8,6%	137	9,0%
2010	800	832	1632	66	8,3%	51	6,1%	117	7,2%
2011	788	803	1591	56	7,1%	25	3,1%	81	5,1%
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

8. ábra

¹² Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

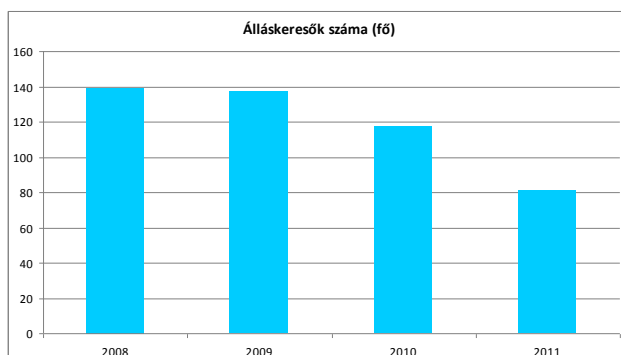
A nyilvántartott álláskeresők száma vonatkozásában gyűjtött adatok pozitív elmozdulást mutatnak 2008 és 2011 között. Az álláskeresők száma a 15-64 év közötti lakossághoz viszonyítva 7,5%-ról 5,1%-ra csökkent, melynek oka lehet a munkaerőpiacra történő visszakérülés mellett az is, hogy a vizsgált korcsoport létszáma 1698 főről 1591 főre változott, tehát 6,3 %-kal csökkent. Semmiképpen sem elhanyagolható tényállás, hogy Badacsonytomaj népessége erős előregedést mutat.

Az országos munkanélküli rátához képest Veszprém megye és tapolcai járás munkanélküli rátája jóval alacsonyabb. Tapolcai járásban regisztrált munkanélküliek száma 2011-ben 6.807 fő, Veszprém megyében 70.391 fő, Közép-dunántúli Régióban 216.743 fő, Magyarországon 2.319.418 fő.

Veszprém megyében az országos átlaghoz viszonyított arány 3,03 %-os.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint¹³

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	139	137	117	81	n.a.
20 éves és fiatalabb	fő	2	4	6	1	n.a.
	%	1,4%	2,9%	5,1%	1,2%	n.a.
21-25 év	fő	15	14	9	12	n.a.
	%	10,8%	10,2%	7,7%	14,8%	n.a.
26-30 év	fő	16	14	6	7	n.a.
	%	11,5%	10,2%	5,1%	8,6%	n.a.
31-35 év	fő	15	19	13	7	n.a.
	%	10,8%	13,9%	11,1%	8,6%	n.a.
36-40 év	fő	33	20	20	12	n.a.
	%	23,7%	14,6%	17,1%	14,8%	n.a.
41-45 év	fő	10	13	15	14	n.a.
	%	7,2%	9,5%	12,8%	17,3%	n.a.
46-50 év	fő	16	19	11	7	n.a.
	%	11,5%	13,9%	9,4%	8,6%	n.a.
51-55 év	fő	22	19	22	10	n.a.
	%	15,8%	13,9%	18,8%	12,3%	n.a.
56-60 év	fő	10	12	15	9	n.a.
	%	7,2%	8,8%	12,8%	11,1%	n.a.
61 év felett	fő	0	3	0	2	n.a.
	%	0,0%	2,2%	0,0%	2,5%	n.a.

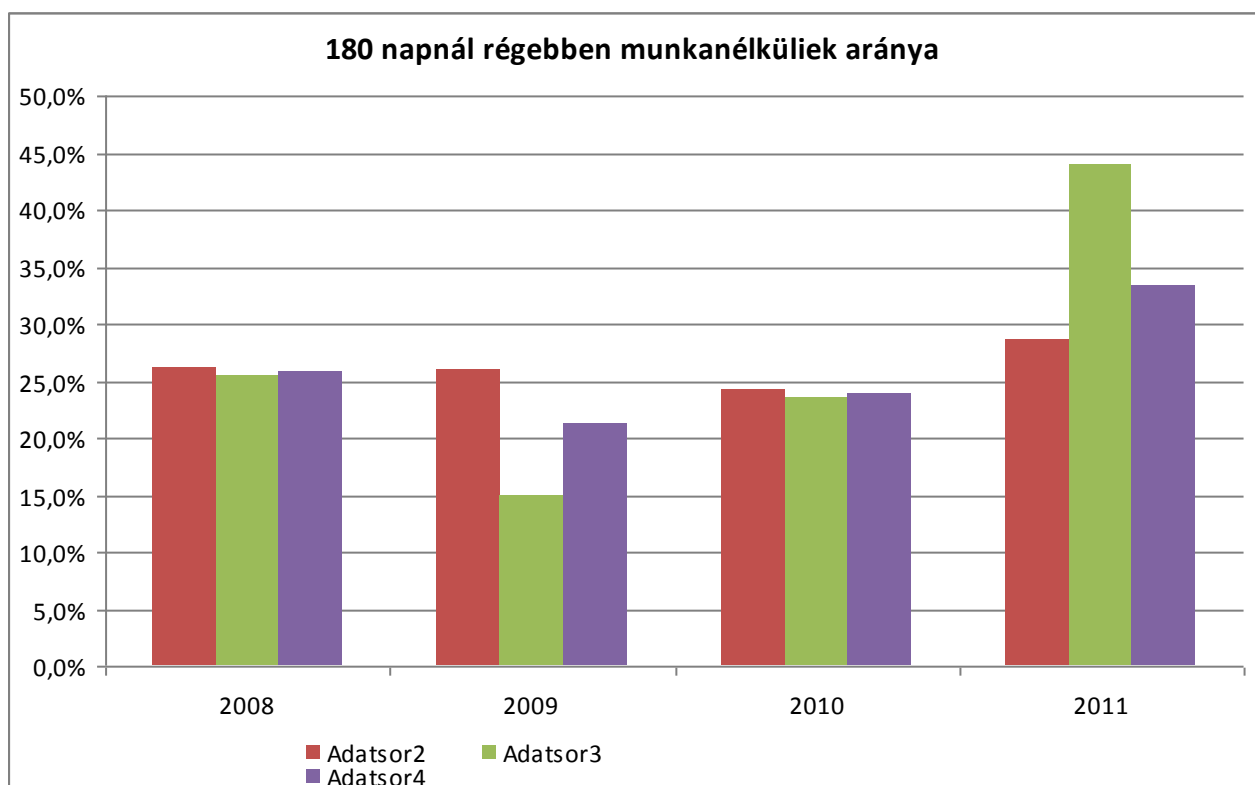

9. ábra

¹³ Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya¹⁴

év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	69	59	128	18	15	33	26,1%	25,4%	25,8%
2009	77	60	137	20	9	29	26,0%	15,0%	21,2%
2010	66	51	117	16	12	28	24,2%	23,5%	23,9%
2011	56	25	81	16	11	27	28,6%	44,0%	33,3%
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

10. ábra

A TeIR adatbázis Idősoros Elemző 2009-es adata szerint a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma/100 munkaképes korú lakos → Veszprém megyében: 11,509.

Badacsonytomajon 2009-ben a lakosság 2.400 fő volt, ebből összesen 137 fő nyilvántartott munkanélküli, amelyből 29 fő volt a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküli.

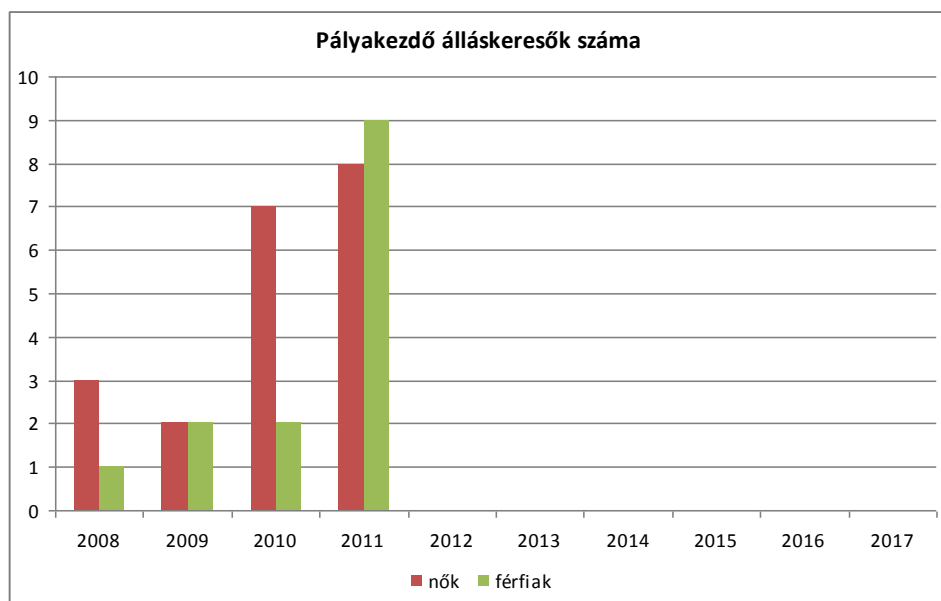
Ebből látszik, hogy a településen a megyei átlag alatt felett volt a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya. Ugyanakkor magas a tartós munkanélküliek aránya a regisztrált álláskeresők számából.

Ezek az adatok arra mutattak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

¹⁴ Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma¹⁵

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	176	188	364	3	1,7%	1	0,5%	4	1,1%
2009	179	183	362	2	1,1%	2	1,1%	4	1,1%
2010	169	175	344	7	4,1%	2	1,1%	9	2,6%
2011	154	169	323	8	5,2%	9	5,3%	17	5,3%
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

11. ábra

A 3.2.4 számú táblázat adatai a pályakezdők helyzetére irányítják a figyelmet és rámutatnak egy fontos munkaerőpiaci helyzetre. A település öregedési indexének és az elvándorlási adatoknak ismeretében egyik okként rögzíthető, hogy a 18-29 éves korú lakosság száma csökkenést mutat, de a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők adataiból kimutatható csaknem 4,2%-os növekedés az előbbi ok-okozati összefüggésre vezethető vissza. Az elhelyezkedés a szezonális munkából következően évről évre egyre nehezebb, ennek következtében a megélhetés is súlyos problémákat okoz, mely ahhoz vezet, hogy a 18-29 éves korosztály körében egyre népszerűbb a településről történő elvándorlás. Kiugróan magas értéket mutat a 2011., de már 2010-ben is csaknem kétszeresére nőtt az elhelyezkedni nem tudó pályakezdők száma.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség¹⁶

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	2163	1253	910	1703	852	851	460	21,3%	401	32,0%	59	6,5%
2011	2157	1131	1026	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

¹⁵ Forrás: TEIR

¹⁶ Forrás: TEIR, KSH népszámlálás

A HEP összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok, várhatóan 2013. folyamán nyilvánosságra kerülnek a 2011. évi népszámlálási adatok is

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint¹⁷

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	128	0	0,0%	37	28,9%	91	71,1%
2009	137	0	0,0%	41	29,9%	96	70,1%
2010	117	0	0,0%	28	23,9%	89	76,1%
2011	81	0	0,0%	23	28,4%	58	71,6%
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Fenti adatokból jól látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 2008-ról 2011-re 36,72%-kal csökkent. Hasonló az arány az iskolai végzettség tekintetében is, így a 8 általános végzettséggel rendelkező nyilvántartott munkanélküliek száma 37,84%-kal, míg a 8 általánosanál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma 36,26%-kal csökkent. Az iskolai végzettség tekintetében szinte minden évben azonos a megoszlási arány, de az vélelmezhető, hogy a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező állástalanok elhelyezkedése a helyi, illetve térségi munkaerőpiacon nehezebb. Oka lehet a szezonális foglalkoztatás és a végzettséghez igazodó bérezés.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők¹⁸

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
		Fő	%
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Badacsonytomajon nincs felnőttoktatással foglalkozó képző intézmény, arra Veszprémben illetve kihelyezett képzések keretében Tapolcán van lehetősége a badacsonytomaji munkanélkülieknek.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában¹⁹

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
		fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Badacsonytomajon nincs felnőttoktatással foglalkozó képző intézmény, így az adatok értéke 0. Veszprémben illetve kihelyezett képzések keretében Tapolcán van lehetősége a badacsonytomaji élő és tanulni, szakvégzettséget/érettségit szerezni szándékozóknak.

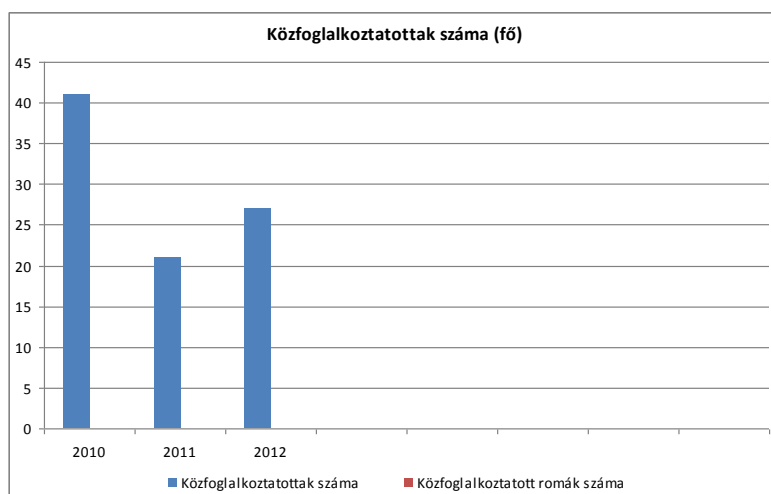
¹⁷ Forrás: TEIR

¹⁸ Forrás: TEIR

¹⁹ Forrás: TEIR

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma²⁰

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	41	2,51	0	0
2011	21	1,32	0	0
2012	27	1,73	0	0

12. ábra

Jelen adattábla azt mutatja, hogy a 15-64 év közötti lakónépesség hány %-a vesz részt a közfoglalkoztatásban. A településen roma/cigány kisebbséghez magát valló lakos nincs.

A munkanélküliek támogatási rendszere az elmúlt években jelentős mértékben átalakult. A változtatás célja, hogy olyan támogatási rendszer alakuljon ki, amely a munkanélküliek mielőbbi munkához jutását tekinti elsődlegesen fontosnak.

Azok a munkanélküliek, akik az álláskeresési ellátást kimerítették, aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítását kérhetik a Polgármesteri Hivataltól. Ennek elbírálása a jegyző hatáskörébe tartozik. Amennyiben fenti ellátásra jogosultságot szereznek, úgy – többek között életkoruk alapján – foglalkoztatást helyettesítő támogatás, illetve rendszeres szociális segély állapítható meg részükre. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyeket az önkormányzatnak közfoglalkoztatás keretében kell alkalmazni.

A rendszeres szociális segélyben lévőknek nem kell a foglalkoztatást felajánlani.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők a Veszprém Megyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal Munkaügyi Központjával, a rendszeres szociális segélyben lévők pedig a Balaton-felvidéki Szociális és Gyermejjóléti Szolgálattal kötelesek együttműködni.

A rendszeres szociális segélyben lévőknek az együttműködés keretén belül a Szolgálat településen működő irodájában (Tatay Sándor Közös Fenntartású Általános Iskola Badacsonytomaj, Kert u. 8.) ügyfélszolgálati időben a megállapító határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül meg kell jelenni, nyilvántartásba kell vetetni magát, meg kell kötni az együttműködési megállapodást, meg kell állapotni a beilleszkedést segítő programról, és teljesíteni kell a beilleszkedési programban foglaltakat. A rendszeres szociális segélyre jogosult személy köteles továbbá a Szolgálattal való kapcsolattartásra, az általuk megjelölt időpontban a megjelölt helyen megjelenni, a Szolgálat által előírt egyéni képességeket fejlesztő vagy az életmódot formáló foglalkozáson, tanácsadáson, illetőleg a munkavégzésre történő felkészülést segítő programban való részvételre, a felajánlott és

²⁰ Forrás: Önkormányzati adatok

az iskolai végzettségének megfelelő oktatásban, képzésben történő részvételre, különösen az általános iskolai végzettség és az első szakképesítés megszerzésére.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy az állami foglalkoztatási szervvel (munkaügyi központ) köteles együttműködni, ahol kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét, és teljesíti az elhelyezkedése érdekében megkötött álláskeresési megállapodásban foglaltakat, illetőleg közfoglalkoztatásban vesz részt. A tavalyi évben egy fő esetében kellett az ellátást megszüntetni, mivel a jogosult nem teljesítette együttműködési kötelezettségét a Munkaügyi Központtal, jelentkezési kötelezettségének nem tett eleget, az idei évben ilyen jellegű megszüntetésre nem került sor.

Azokat a munkanélkülieket, akik az álláskeresési ellátásukat kimerítették és aktív korúak ellátására, egyben foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak, Badacsonytomaj Városüzemeltetési Nonprofit Kft., a balatonfüredi PROBIO Zrt., a balatonfüredi önkormányzat, a Bakony Erdészet, illetve a Tapolca Környéki Önkormányzati Társulás foglalkoztatja közfoglalkoztatás keretében.

Ezeknek az embereknek évek óta nincs más munkalehetőségük, és nagy segítség számukra, hogy helyben dolgozhatnak.

Azok a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, akik közfoglalkoztatásban vesznek részt, munkabérből részesülnek, számukra a támogatás a munkavégzés ideje alatt szünetel, akik az elsődlegesen munkaerőpiacon helyezkedtek el, azoknak az aktív korúak ellátására való jogosultságuk megszüntetésre kerül, amennyiben munkaszerződésük 90 napnál hosszabb időre szól. 90 napnál rövidebb idejű munkavégzés esetében a támogatás folyósítása munkaviszonyuk időtartama alatt szünetel. Amennyiben a közfoglalkoztatásban, illetve az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedő személyek munkaviszony megszűnését követően álláskeresési ellátásra szereztek jogosultságot, úgy elsősorban azt kell kimeríteniük, utána kérhetik az aktív korúak ellátására való jogosultságuk megállapítását.

A rendszeres szociális segély havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja tényleges havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított személyi alapbér mindenkori kötelező legkisebb összegének személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 90 %-ának szorzatával.

A lakosság egy része szobakiadásból és szőlő-termesztésből származó jövedelemből pótolja a család bevételeit. Az elmúlt években ugyan csökkent a vendégek száma, de a szobakiadással foglalkozók száma alig változott.

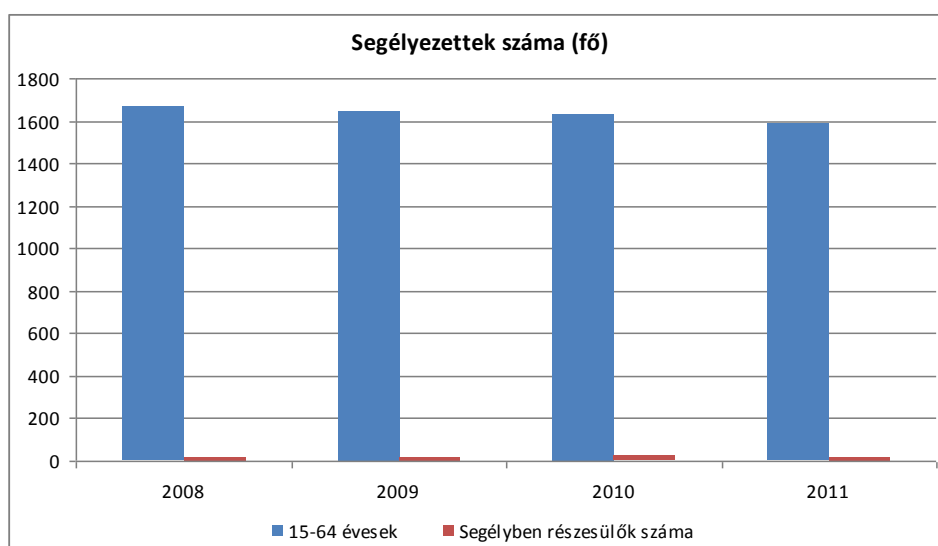
Vannak azonban nehéz anyagi és szociális körülmények között élők is. Évek óta nincs munkaviszonyuk, de nem is keresnek munkát, a Munkaügyi Központban sem regisztráltatják magukat. Ezek az emberek az önkormányzat által nyújtott segélyekből tartják fenn magukat.

Rendszeres jövedelem mellett is vannak anyagi problémával küzdők, őket többféle támogatási lehetőség biztosításával segíti az önkormányzat helyi rendelet alapján.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma²¹

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008. I. negyedév	1670	16	0,8%
2008. II. negyedév		9	
2008. III. negyedév		5	
2008. VI. negyedév		22	
2008. átlag	-	13,00	0,8%
2009. I. negyedév	1644	31	0,9%
2009. II. negyedév		10	
2009. III. negyedév		8	
2009. VI. negyedév		7	
2009. átlag	-	14,00	0,9%
2010. I. negyedév	1632	33	1,2%
2010. II. negyedév		7	
2010. III. negyedév		14	
2010. VI. negyedév		23	
2011. átlag	-	19,25	1,2%
2011. I. negyedév	1591	51	1,1%
2011. II. negyedév		9	
2011. III. negyedév		9	
2011. VI. negyedév		3	
2011. átlag	-	18,00	1,1%
2012.	1560	n.a.	n.a.

13. ábra

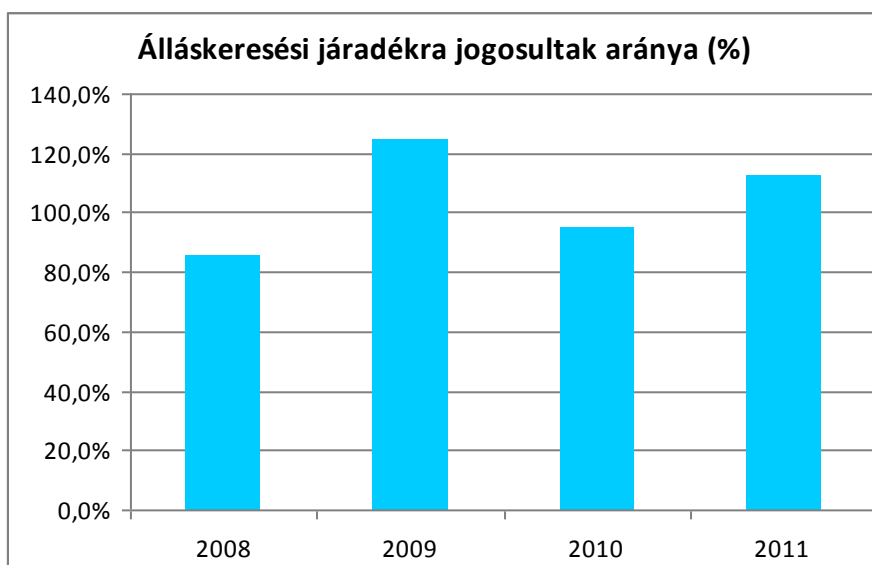
Jól látható, hogy a 15-64 év közötti lakónépességből 2008-ról 2011-re 37,5%-kal többen voltak jogosultak álláskeresési segélyre. Az adatok a nyilvántartás pontatlansága miatt számított értéket tartalmaznak.

²¹ Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma²²

év	nyilvántartott álláskeresők száma		álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő		fő	%
2008	128		109	85,2%
2009	137		171	124,8%
2010	117		111	94,9%
2011	81		91	112,3%
2012	n.a.		n.a.	n.a.

Az elemzés során megállapítható, hogy az álláskeresési járadékra jogosultak száma változó képet mutat. A nyilvántartott álláskeresők az első három hónapban jogosultak a támogatásra, ezután foglalkoztatást helyettesítő támogatást az önkormányzattól kérhetnek.

14. ábra

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma²³

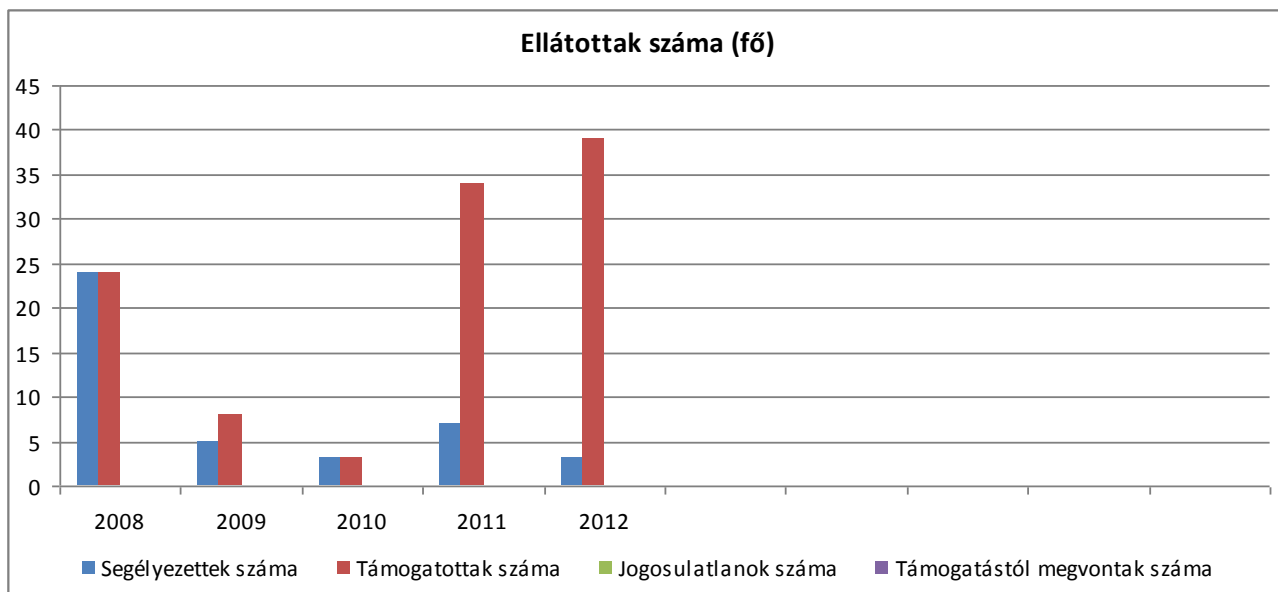
év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	24	1,41	24	18,75	0	0
2009	5	0,33	8	5,84	0	0
2010	3	0,18	3	2,56	0	0
2011	7	0,44	34	41,98	0	0
2012	3	0,19	39	54,17	0	0

A népesség elszegényedésével párhuzamosan nő a rendszeres szociális segélyben és szociális támogatásban részesülők aránya. Problémát jelent a munkaerőpiacon történő elhelyezkedés, mivel a helyben működő

²² Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

²³ Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

vállalkozások a gazdasági recesszió miatt egyre kevesebb embert tudnak foglalkoztatni, illetve a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők jelentős mértékű elvándorlása. További probléma, mely alapján az ellátásra való jogosultság egyre több kérelmezőnél jelentkezik a reálbérek csökkenése és az egy főre eső jövedelem alacsony összege.

15. ábra

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen.

Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe.

Figyelembe kell venni, hogy 2011. január 1-jétől bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011. szeptember 1-jétől foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni.

A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevétele nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben.

A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi nyugdíjminimumhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28.500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

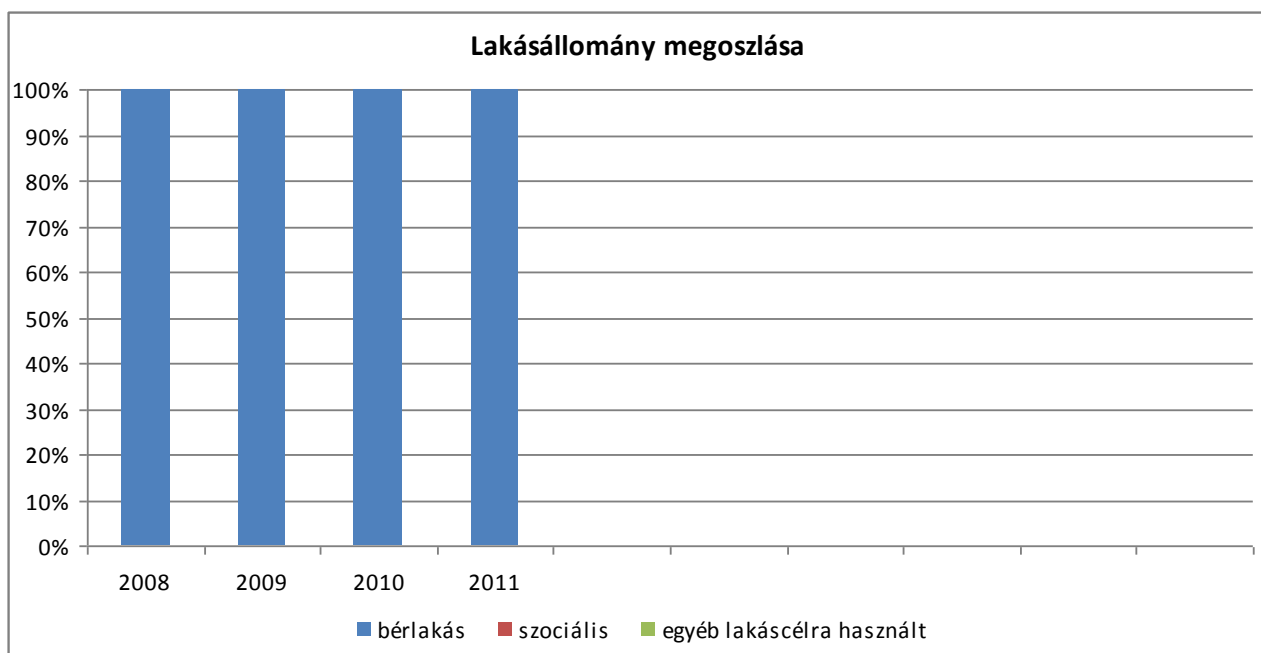
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási

körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány²⁴

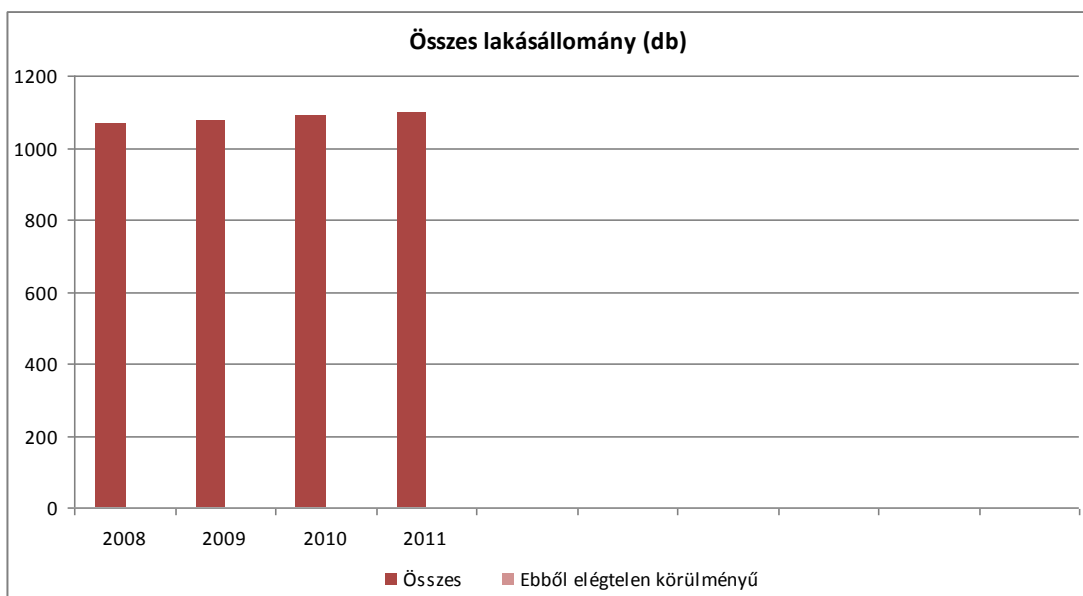
év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	1068	0	42	0	0	0	0	0
2009	1078	0	42	0	0	0	0	0
2010	1090	0	28	0	0	0	0	0
2011	1097	0	27	0	0	0	0	0
2012	n.a.	n.a.	2	0	0	0	0	0

Az önkormányzat a birtokában lévő ingatlantulajdonaitól a forráshiány miatt kénytelen volt megválni és valószínűsíthető, hogy ez a források visszapótlási kötelezettsége miatt így is marad. Az állami finanszírozás csökken, a kötelezően ellátandó feladatok száma stagnálást mutat, vagy inkább növekszik.

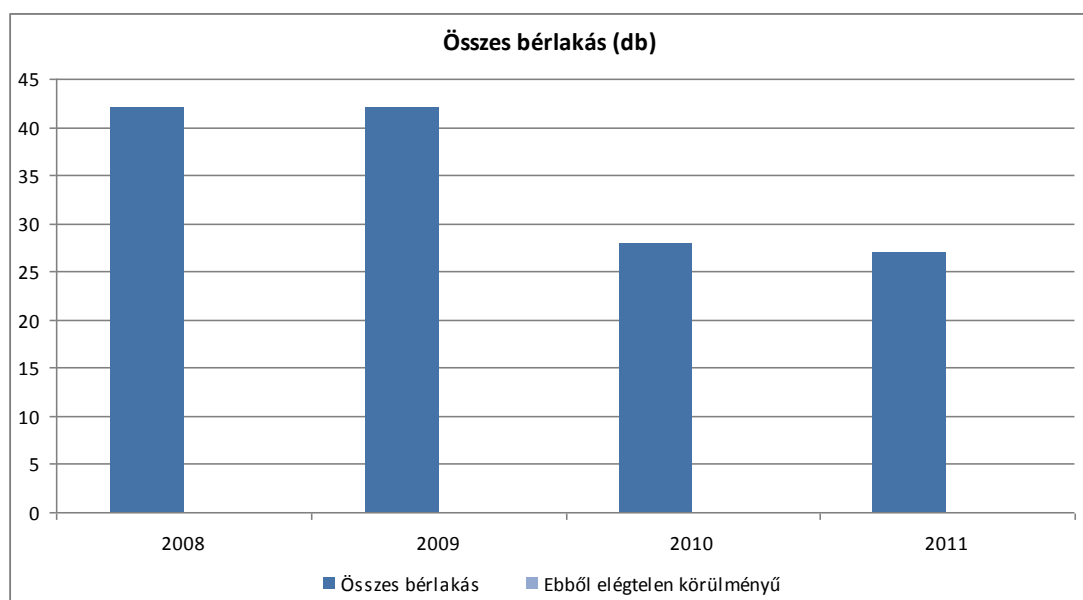

16. ábra

²⁴ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

17. ábra

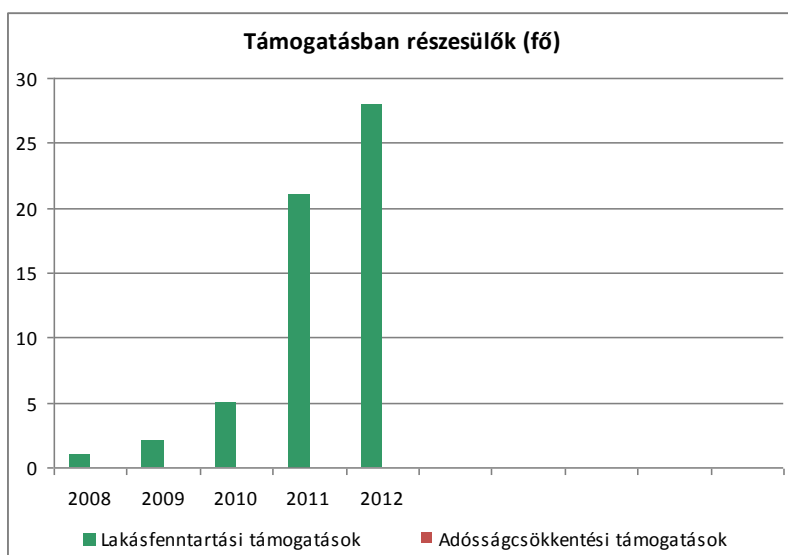

18. ábra

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők²⁵

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	1	0
2009	2	0
2010	5	0
2011	21	0
2012	28	0

²⁵ Forrás: TEIR, Önkormányzati adatok

19. ábra

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt

- a) az Szt-ben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak (a továbbiakban: normatív lakásfenntartási támogatás), vagy
- b) az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személynek.

A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával.

Az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személy a szolgáltatás időtartama alatt lakásfenntartási támogatásra jogosult. Az e jogcímen lakásfenntartási támogatásban részesülő személy egyidejűleg normatív lakásfenntartási támogatásra nem jogosult. A támogatás összegének kiszámítására a normatív lakásfenntartási támogatásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Azon személy esetében, akinél előrefizetős gáz- vagy áramfogyasztást mérő készülék működik, a lakásfenntartási támogatást vagy annak meghatározott részét természetben, a készülék működtetését lehetővé tévő formában kell nyújtani.

A normatív lakásfenntartási támogatás egy hónapra jutó összege

- a) a lakásfenntartás elismert havi költségének 30%-a, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50%-át,
- b) a lakásfenntartás elismert havi költségének és a támogatás mértékének (a továbbiakban: TM) szorzata, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem az a) pont szerinti mértéket meghaladja,

de nem lehet kevesebb, mint 2500 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.

TM kiszámítása a következő módon történik:

$$TM = 0,3 - \frac{J - 0,5 \text{ NYM}}{\text{NYM}} \times 0,15,$$

ahol a J a jogosult háztartásában egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelmet, az NYM pedig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét jelöli. A TM-et századra kerekítve kell meghatározni.

A települési önkormányzat rendeletében a normatív lakásfenntartási támogatásra való jogosultság egyéb feltételeként előírhatja, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse. A lakókörnyezet rendezettségének biztosítása körében a kérelmező vagy jogosult által életvitelszerűen lakott lakás vagy ház és annak udvara, kertje, a kerítéssel kívül határos terület, járda tisztán tartása, az ingatlan állagának és rendeltetésszerű használhatóságának, valamint higiénikus állapotának biztosítására irányuló kötelezettség írható elő. A rendeletben megállapított feltételek teljesítésére a kérelmezőt, illetve a jogosultat megfelelő, de legalább ötnapos határidő tűzésével a jegyzőnek - az elvégzendő tevékenységek konkrét megjelölésével - fel kell szólítani. Amennyiben a kérelmező vagy a jogosult a feltételeknek felszólítás ellenére sem tesz eleget, a kérelmet el kell utasítani, vagy a megállapított támogatást meg kell szüntetni.

Az önkormányzat helyi rendeletében egyéb feltételekről nem rendelkezett, az ellátást az Szt. 38.§ (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján a (2)-(8) bekezdések szerint a jegyző állapítja meg.

Lakásfenntartási támogatásra való jogosultsági kör 3,5-szeresére emelkedett 2008-ról 2012-re. Oka a családok egyre nehezebb megélhetése, a családban bekövetkező munkanélküliség és a nehezen kifizethető rezsizsámlák, amelyek összege a vizsgált időszakban többszörösére emelkedett a fogyasztási adatok – szinte – változatlansága mellett.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Badacsonytomaj városban nincsen telep, szegregátum. (Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés)

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai szintekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás²⁶

év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi és fogorvosi szolgáltatások száma	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	3	2	1
2009	3	2	1
2010	3	2	1
2011	3	2	1
2012	3	2	1

Badacsonytomajon az egészségügyi és intézményi ellátottság a következők szerint alakul:

- a) Házi gyermekorvos: Dr. Sellyei Ferenc 8258 Badacsonytomaj, Kert utca 32.

Házi gyermekorvosi szolgálatra vonatkozó forgalmi adatok (esetek száma szerint) ²⁷			
	2010.	2011.	2012.
Rendelésen megjelentek száma	6 472	6 272	na.
Látogatások száma	110	111	na.
Összes megjelentek és meglátogatottak	6 582	6 383	na.

- b) Háziiorvos: Dr. Scheller György 8258 Badacsonytomaj, Kert utca 32.

Háziiorvosi szolgálatra vonatkozó forgalmi adatok (esetek száma szerint) ²⁸			
	2010.	2011.	2012.
Rendelésen megjelentek száma	17 695	19 073	na.
Lakáson történt beteglátogatás	505	406	na.
Összes megjelentek és meglátogatottak	18 200	19 479	na.

- c) Fogorvos: Dr. Szörtsey Zoltán 8258 Badacsonytomaj, Kert utca 32.
 d) Gyógyszertár: Griff Gyógyszertár 8258 Badacsonytomaj, Hősök tere 5.

Badacsonytomajon a háziiorvosi és házi gyermekorvosi ellátás rendkívül jónak mondható. Az egészségügyben jelentkező betegek ellátása minőségi szinten történik, a gyermekorvosi ellátási körzet bővítése fejlesztési célként szolgálhat az önkormányzat részére, mivel a szomszédos településeken túlmutatott ellátási kör kialakítására igény mutatkozhat Káptalantóli-Nemesulács és Szigliget-Révfülöp vonzáskörzetben is.

Szakorvosi ellátás Badacsonytomajon nem biztosított, az ellátás Tapolcán vehető igénybe. Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez), fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés kitelepülés esetében a városban, de az esetek túlnyomó többségében a járásszékhelyen adott.

Célként lehet kezelni pályázati források bevonása mellett egy komplex egészségcentrum kialakítását, mellyel a szakorvosi ellátás területén is biztosíthatnánk ellátást akár heti rendszerességgel.

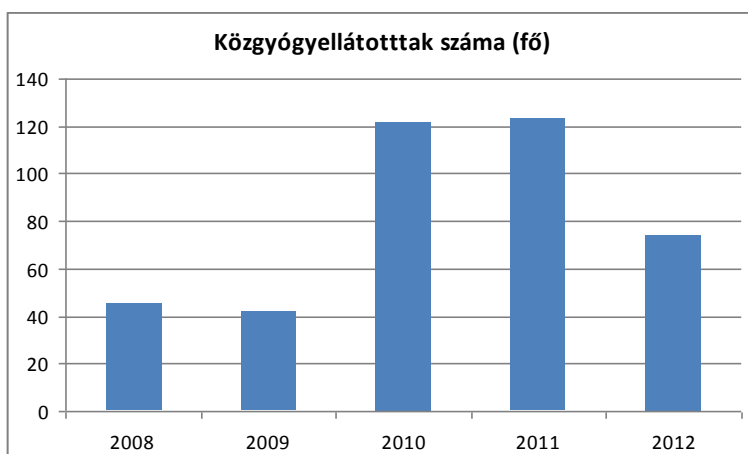
²⁶ Forrás: TEIR, Önkormányzati adatgyűjtés

²⁷ Forrás: TEIR, Önkormányzati adatgyűjtés

²⁸ Forrás: TEIR, Önkormányzati adatgyűjtés

3.6.2. számú táblázat – Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma²⁹

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	45
2009	42
2010	122
2011	123
2012	74

20. ábra

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

Normatív jogcímen jogosult közgyógyellátásra az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az egészségbiztosítási szerv által elismert térítési díja (a továbbiakban: rendszeres gyógyító ellátás költsége) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 10%-át meghaladja, feltéve hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, egyedül élő esetén 150%-át.

A Szt. 50.§ (1) és (2) bekezdésében foglaltakon kívül- méltányossági jogcímen - az a szociálisan rászorult személy is jogosult közgyógyellátásra, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak.

Az alanyi és a normatív közgyógyellátásra való jogosultságról a járási hivatal, a méltányossági közgyógyellátásra való jogosultságról a jegyző dönt. Az alanyi közgyógyellátásra való jogosultságot két évre, a normatív és a méltányossági közgyógyellátásra való jogosultságot egy évre állapítják meg.

Az önkormányzat a szociális törvényben meghatározott alanyi és normatív alapon történő megállapítás mellett a szociálisan rászorulóknak lehetőséget biztosít a méltányossági alapon való megállapításra is, melyet a helyi rendeletben így szabályoz:

26.§ (1) *A jegyző kérelemre méltányosságból közgyógyellátásra való jogosultságot állapít meg annak a szociálisan rászorult személynek, akinek a családjában az egy főre jutó nettó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-át, egyedül élő esetén 200 %-át és havi rendszeres gyógyító ellátásának költsége eléri a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 20 %-át,*

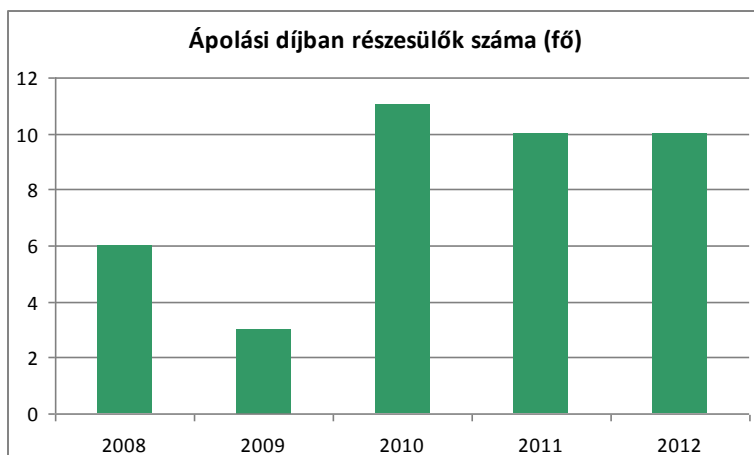
- (2) *A méltányossági alapon történő közgyógyellátásra való jogosultság megállapítása iránti kérelemhez mellékelni kell:*
- a jövedelemnyilatkozatot, jövedelemiga-azolást,*
 - a havi rendszeres gyógyító ellátásokról szóló a kormányrendelet szerint kiállított háziorvosi igazolást.*

A közgyógyellátottak számának csökkenését a 2012. évben életbe lépő jogszabályi változások okozzák (jogosultság meghatározása).

²⁹ Forrás: TEIR, Önkormányzati adatgyűjtés

**3.6.3. számú táblázat –
Ápolási díjban részesítettek száma³⁰**

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	6
2009	3
2010	11
2011	10
2012	10

21. ábra

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Ápolási díjra jogosult - a jegyes kivételével - a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló

- a) súlyosan fogyatékos, vagy
- b) tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

Az ápolási díjat – az Szt. 43/B.§ (1) bekezdésében foglaltak kivételével - az ápolást végző személy lakóhelye szerint illetékes járási hivatal állapítja meg.

A települési önkormányzat képviselő-testülete - az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén - ápolási díjat állapíthat meg annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi. A jogosultság megállapítása szempontjából figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatárt úgy kell szabályozni, hogy az önkormányzat rendelete az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegénél, egyedülálló esetén annak 150%-ánál alacsonyabb jövedelmi jogosultsági feltételt nem írhat elő. (43/B.§ (1) bekezdés) - méltányossági alapon történő megállapítás.

Badacsonytomaj Város Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2013.(V.17.) önkormányzati rendeletének 13.§-a szerint „A Szt. 43/B.§ (1) bekezdésében meghatározott ápolási díjra nem jogosult a hozzátartozó amennyiben családjában az egy főre számított havi jövedelemhatár meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, egyedülálló esetén annak 150 %-át.”

Az ápolási díjban részesülők számának további növekedése várható a jövőben a népesség egészségi állapota és korösszetétele miatt.

³⁰ Forrás: TEIR, Önkormányzati adatgyűjtés

Szociális alapszolgáltatások

Az önkormányzat a szociális alapszolgáltatásokat Tapolca Környéki Önkormányzati Társulása útján biztosítja:

- a) étkeztetés,
- b) házi segítségnyújtás,
- c) családsegítés

Az étkeztetést a többségi önkormányzati tulajdonban lévő MENÜ Bt-n keresztül a Tatay Sándor Általános Iskola konyháján keresztül biztosítja mind az óvodás és iskoláskorú gyermekek részére, mind a szociálisan rászorulóknak részére.

A szociális alapszolgáltatásokkal kapcsolatos eljárási kérdéseket és a szolgáltatás igénybevételéért fizetendő térítési díjakat Ábrahámhegy Község Önkormányzata Képviselő-testületének önkormányzati rendelete szabályozza.

A házi segítségnyújtás feladatainak ellátása során a Szt. 63.§-a és az 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet 25.§-ában foglaltakat tekinti az önkormányzat irányadónak. A családsegítés során a Szt. 64. § (2)-(5) bekezdésben meghatározottak szerint jár el, a családsegítés feladatok ellátásáért megállapodás szerint a Balaton-felvidéki Szociális és Gyermekegészségügyi Szolgálat (8300 Tapolca, Nyárfa utca 3.) köteles. A szociális étkeztetést az Szt. 62.§-a és az 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet 20.§-a alapján biztosítja.

Települési sportélet

A Sporttörvény – 2004. évi I. törvény – szerint a sportszervezetek közvetlenül részesülhetnek önkormányzati támogatásban. Az önkormányzati támogatás érkezik pályázati úton, vagy akár direkt módon (pl. eredményességi támogatás) egyaránt. Az önkormányzati sportfinanszírozást elsősorban a jogszabályi előírások, kötelezettségek, valamint az önkormányzat által megfogalmazott elvek, prioritások, és azok következetes betartása határozzák meg.

Badacsonytomaj város részére nyújtott állami támogatás

(településüzemeltetési, sport és igazgatási feladatokhoz)³¹

Év	Az felhasználható támogatás jogcíme	A támogatás összege
2007.	Településüzemeltetési, igazgatási és sportfeladatok	3.388.000 Ft
2008.		3.484.910 Ft
2009.	Települési sportfeladatok	1.224.500 Ft
2010.	Üzemeltetési, igazgatási, sport és kulturális feladatok	4.717.581 Ft
2011.		6.645.600 Ft
2012.		9.598.344 Ft
2013.	Egyéb kötelező önkormányzati feladatok néven	6.364.000 Ft

Badacsonytomajon működő sportegyesületek főbb adatai:³²

1. Badacsonytomaji Sportegyesület

A labdarúgás mindig is része volt a település sportéletének. Léte és színvonala társadalmi elvárás, a sportot kedvelő lakosság részéről. A település labdarúgása nagy hullámzásokkal átélte szép eredményes éveket és nagy hullámvölgyeket. Településünk jelenleg nem rendelkezik felnőtt labdarúgó csapattal.

2. Badacsonyi Sporthorgász Egyesület

Az egyesület 1959 óta működik. Az egyesület taglétszáma változó, mivel nagyobb többségét a várostól távollakók teszik ki.

3. Tomaj Darts Klub Egyesület

A darts a nyugat-európai kultúrkörből származó egyik legrégebbi ügyességi játék. A Tomaj Darts Klub Egyesület eredménylistája kiváló, számos egyéni és csapat győzelem fémjelzik az egyesületet. Az egyesület nem rendelkezik

³¹ Forrás: Testnevelési és Sportkoncepció 2013-2015. Badacsonytomaj város Önkormányzata

³² Forrás: Testnevelési és Sportkoncepció 2013-2015. Badacsonytomaj város Önkormányzata

stabil anyagi háttérrel, így taglétszáma folyamatosan csökken, az egyesület az utóbbi években kezdett belterjessé válni. Jelenleg az egyesület kérelmezte a megszüntetését.

4. Badacsonytomaji Szörfklub Sportegyesület

A Badacsonytomaji Szörfklub Sportegyesület 2006-ban alakult. A szörfklub célja Badacsonytomaj és a környék (Szigliget, Badacsonyörs, Badacsonylábdíhegy, Badacsony) szörfös életének fellendítése, a szörfsport és Badacsonytomaj népszerűsítése. A környék szörföseinek, valamint a szörfös baráti körnek az összefogása.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

Az önkormányzat és a civil szervezetek között az együttműködés jónak mondható, a civil szervezetek feladatok vállalásával, véleményezéssel segítik az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig – lehetőségéhez mérten – anyagi támogatást biztosít számukra feladataik ellátásához, működésükhöz.

Az önkormányzat által fenntartott Badacsonytomaj Város Önkormányzati Kulturális Intézménye a kulturális és közösségi élet egyik központja. Működteti az Egry József Múzeumot Badacsony településrészen, a Városi Könyvtárat és rendszeresen programokat szervez a településen élő polgároknak esetenként a civil szervezetek bevonásával. A Művelődési Házban található 300 személyt befogadó színházterem évek óta kihasználatlan, az épület leromlott műszaki állapota miatt nehezen igénybe vehető, pedig valamikor a nagy múltú közösségek ténykedésének színteréül színesítette a város életét.

A közösségi együttélés pozitívnak mondható, etnikai konfliktusok nincsenek.

A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény megjelenése is elismerte azt, hogy fontossá vált az önkéntes munka a szociálisan hátrányos helyzetű emberek segítésére. Önkéntes tevékenység a társadalom tagjainak szolidaritásán alapuló, az állampolgárok öntevékenységét kifejező, a személyeknek és közösségeiknek más vagy mások javára ellenszolgáltatás nélkül végzett munka.

Annak érdekében, hogy e jelentős társadalmi erőforrás a közcélok elérése érdekében is mind hatékonyabban mozgósíthatóvá váljon, szabályozott keretek között meg kell teremteni intézményeinknél ennek lehetőségét.

Önkéntes segítő az a magánszemély, aki személyes munkavégzéssel ellenszolgáltatás nélkül segíti a törvényben felsorolt szervezeteket és intézmények munkáját, jogszabályi keretek között.

Fogadó szervezet lehet a jogszabályban meghatározottak szerint:

- a) a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása, az általa biztosított közszolgáltatások és katasztrófavédelmi feladatai körében;
- b) a nemzetiségi önkormányzat a jogszabályban meghatározott közfeladatai körében;
- c) a költségvetési szerv az alaptevékenysége körében;
- d) a magyarországi székhelyű civil szervezet, közhasznú szervezet a közhasznú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;
- e) a magyarországi székhelyű egyházi jogi személy a hitéleti, a közcélú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;
- f) a jogszabályban meghatározott közszolgáltatásai, vagy e közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan a közszolgáltatásait igénybevevőknek nyújtott többlétszolgáltatások körében a magyarországi székhelyű, illetve magyar hatóság által kiadott működési engedéllyel rendelkező, jogképes
 - fa) szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, illetve intézmény,
 - fb) egészségügyi szolgáltató,
 - fc) közoktatási intézmény,
 - fd) felsőoktatási intézmény,
 - fe) muzeális intézmény,
 - ff) nyilvános könyvtár,
 - fg) közleltár,
 - fh) nyilvános magánleltár,
 - fi) közművelődési intézmény;
- g) a nem jogképes fogadó intézmény fenntartója a fogadó intézmény jogszabályban meghatározott közszolgáltatásai, vagy e közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan a fogadó intézmény közszolgáltatásait igénybevevőknek nyújtott többlétszolgáltatások körében.

Nem minősül ellenszolgáltatásnak az önkéntes segítői tevékenység folytatásához szükséges igazolt költségek viselése illetve megtérítése.

Az önkéntes és az őt alkalmazó szervezet közti viszonyra vonatkozó egyik fontos rendelkezés, hogy a fogadó intézmény az önkéntest, valamint hozzátartozóit juttatásban nem részesítheti.

Az önkéntes elláthat minden olyan tevékenységet,

- amelyre vonatkozóan megfelel a jogszabályokban meghatározott képesítési, egészségügyi, nyilvántartásba vételi és egyéb feltételeknek, valamint
- amelynek ellátását törvény, kormányrendelet vagy miniszteri rendelet (a továbbiakban együtt: jogszabály) nem köti meghatározott jogviszonyhoz, illetve amelynek önkéntessel történő ellátását jogszabály nem zárja ki.

Badacsonytomaj város önkormányzata 2011. évben rendeletben szabályozta a közérdekű önkéntes tevékenység biztosítását, mely 2011. szeptember 15. napján lépett hatályba. 36/2011.(IX.01.) önkormányzati rendeletében a közérdekű önkéntes tevékenység végzésének lehetőségét az alábbi szervezeteken (mint fogadó szervezetek) keresztül az általuk biztosított közszolgáltatások feladatai körében biztosítja:

- a) Badacsonytomaji Polgármesteri Hivatal,
- b) Pipitér Közös Fenntartású Napköziotthonos Óvoda
- c) Tatay Sándor Általános Iskola
- d) Badacsonytomaj Város Önkormányzata Kulturális Intézménye

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Badacsonytomajon Roma Kisebbségi Önkormányzat nem működik, magát roma/cigány kisebbséghez tartozónak nem vallotta senki.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szociális támogatásban részesülők száma folyamatos növekedést mutat.	Munkaerőpiacra történő visszakerülés elősegítése. Motiváció, szakképzési támogatás biztosítása, felnőttképzés helyben történő lehetőségének megteremtése.
Egészségügyi és szociális ellátásokhoz való hozzáférés csak a gyermekháziorsvosi, háziorsvosi és fogorvosi alapellátásban biztosított.	Egészségcentrum kialakítása, egyes szakorvosi ellátások lehetőségének megteremtése. Források felkutatása, megszerzése, beruházások megvalósítása. Ellátási körzet kiterjesztése.
Munkaerőpiaci szolgáltatások hiánya.	Állásbörzék megtartása.
Magasabb iskolai végzettségűek elvándorlása.	Szőlész-borász képzés Badacsonyan történő megvalósítása szakemberek bevonásával. Gyakorlati helyek biztosítása együttműködés keretében. Ösztöndíjrendszer kidolgozása a fiatal és magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők helybentartása érdekében.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Demográfiai mutatószámok (adatok főben) ³³				
Lakosság száma		2010.	2011.	2012.
0-14 éves korig	Férfi	114	112	98
	Nő	125	123	115
	Összesen	239	235	213
18 éves	Férfi	7	10	8
	Nő	17	10	7
	Összesen	24	20	15
15-17 éves korig	Férfi	34	22	27
	Nő	31	26	31
	Összesen	65	48	58
18-59 éves korig	Összesen	1406	1351	1324
60-x éves korig	Összesen	690	723	732
Összesen:		2400	2 357	2 320

Mint azt már az előzőekben bemutattuk, a 0-18 éves korosztály létszáma folyamatosan csökken településszinten. Okait vizsgáltuk az előző fejezetekben és megállapítottuk, hogy a helyben foglalkoztatás elősegítésével a gyermekvállalási kedv is erősödhet. Célként kell megfogalmaznunk a gyermekek napközbeni ellátását akár bölcsődei, akár családi napközi keretein belül, amely a szülők rugalmas munkaidejéhez igazodik és elősegíti a gyermekek és a nők esélyegyenlőségének megteremtését egyaránt.

- a) *veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete*

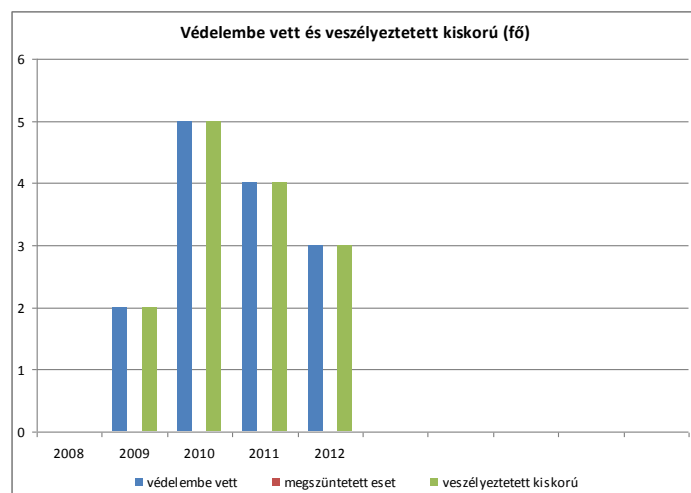
4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma³⁴

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	n.a.	0
2009	2	n.a.	2
2010	5	n.a.	5
2011	4	n.a.	4
2012	3	n.a.	3

A védelembe vett és veszélyeztetett kiskorúak száma egy viszonylagos és állandó képet mutat. Az összgyermeklétszámhoz igazodva mértékük ugyan csekély, de kiszolgáltatottságuk nem elhanyagolható kérdéskör. Ezen családok részére biztosítani kell a jelzőrendszer által a segítségnyújtást és az életvezetési tanácsadást, a gyermekek részére pedig mindet el kell követni, hogy családban történő nevelkedésük és lelki, testi épségük megtartásával megelőzzük esetleges bántalmazásukat, társadalmi kirekesztésüket. Célunk a szociális szakemberekkel történő együttműködés, a jelzőrendszer további fenntartása és a bántalmazott családtagok részére információ szolgáltatása, hogy ismerettel bírjanak arról, hogy kihez és milyen ügyben fordulhatnak segítségért.

³³ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

³⁴ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

22. ábra

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma, gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya, kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya, magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. § (1) bekezdése szerinti pénzügyi és természetbeni ellátások (2012. december 31-i hatályos szabályozás szerint):

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A települési önkormányzat jegyzője, törvény szerinti jogosultság esetén, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg egy év időtartamra, az arra rászoruló gyermekek részére.

A képviselő-testület a rendeletében megállapított nagyságú rendkívüli gyermekvédelmi támogatást állapíthat meg. A gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, az eseti támogatásra, valamint egyéb kedvezményekre.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A települési önkormányzat jegyzője, törvény szerinti jogosultság esetén, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg egy év időtartamra, az arra rászoruló gyermekek részére (Gyvt.18.§ (1) bekezdés és 19-20/A.§). Badacsonytomajon a családok szociális és anyagi helyzete megfelelőnek ítéltető, többségében komfortos vagy összkomfortos családi házakban élnek. A szülők nagy része folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma³⁵

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	30	0	0	0	0
2009	22	0	0	0	0
2010	54	0	0	0	0
2011	48	0	0	0	0
2012	49	0	0	0	0

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2010-től kiugróan magas számot mutat. Ennek elsődleges oka a jogszabályban bekövetkezett változás és a jogosultsági feltételek kevésbé szigorú meghatározása. 2010. óta ugyan viszonylagos stagnálás érzékelhető a rászoruló gyermekek számában, de semmiképpen sem elhanyagolható ezen számadat összevetése azzal, hogy a gyermeklétszám ugyan csökken, de az ellátotti kör a jogosultak körében pedig emelkedik. Lényeges a gyermeklétszám összevetése a támogatásban részesítettek számával, amelyből konklúzióként levonható, hogy a rászoruló gyermekek aránya nő, tehát a családok elszegényedése és az egy főre jutó jövedelem mértéke évről évre a családokban csökken.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A települési önkormányzat képviselő-testülete a gyermeket a rendeletében meghatározott mértékű rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások - különösen a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség vagy iskoláztatás - miatt anyagi segítségre szorulnak (Gyvt. 21.§)

Önkormányzati ellátások

Badacsonytomaj Város Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 27/2011.(VI.30.) önkormányzati rendelete értelmében „a gyermekek védelmét az önkormányzat pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokkal biztosítja az alábbiak szerint:

- a) *pénzbeli és természetbeni ellátások:*
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi segély,
 - ab) rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- b) *személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:*
 - ba) gyermekjóléti szolgálat,
 - bb) gyermekek napközbeni ellátása érdekében működtetett óvoda, általános iskolai napközi³⁶”

Badacsonytomajon rendszeres gyermekvédelmi segély (4.§) állapítható meg

- a) a gyermekét(keit) egyedül nevelő szülőnek vagy
 - b) a családban tartósan beteg gyermekét nevelő szülőeknek,
- ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül és - a Gyvt. 20. § (3) bekezdésében meghatározottak szerinti fiatal felnőttnak - (a továbbiakban együtt: gyermek), ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja

³⁵ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

³⁶ Badacsonytomaj Város Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 27/2011.(VI.30.) önkormányzati rendelete 3.§

meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át és a családban történő nevelkedés nem áll a gyermek érdekével ellentétben.”

A rendszeres gyermekvédelmi segély havi összege gyermekenként az öregségi nyugdíj minimum mindenkori összegének 10%-a. A rendszeres gyermekvédelmi segély iránti kérelmet a szülő, vagy más személyes hozzátartozó a jegyzőnél kezdeményezheti.

„5.§ (1) Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás adható annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének másfélszeresét, egyedülálló esetben 200%-át, feltéve, hogy a Gyvt. 19.§ (7) bekezdésében meghatározott értékű vagyonnal nem rendelkezik.

(2) Időszakos életfenntartási gondnak, valamint életfenntartást veszélyeztet, rendkívüli élethelyzetnek kell tekinteni azt az állapotot, ha a gyermek közeli hozzátartozójának alkalmanként váratlan többletkiadása jelentkezik, különösen

- a) a gyermek iskoláztatása, élelmezésének biztosítása
- b) valamilyen családtag tartós betegsége, vagy
- c) ellátatlan munkanélkülisége miatt bekövetkezett jövedelemcsökkenés, illetve
- d) szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása,
- e) a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások,
- f) a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve
- g) a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése.

miatt.

(3) Fiatal felnőtt részére az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően csak abban az esetben állapítható meg rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, ha közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul.

(4) A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás összege alkalmanként és gyermekenként nem lehet kevesebb ezer forintnál, éves összege pedig nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 110 %-át.”

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás pénzbeli és természetbeni ellátás formájában is nyújtható. (ör.6.§)

Természetbeni ellátások különösen:

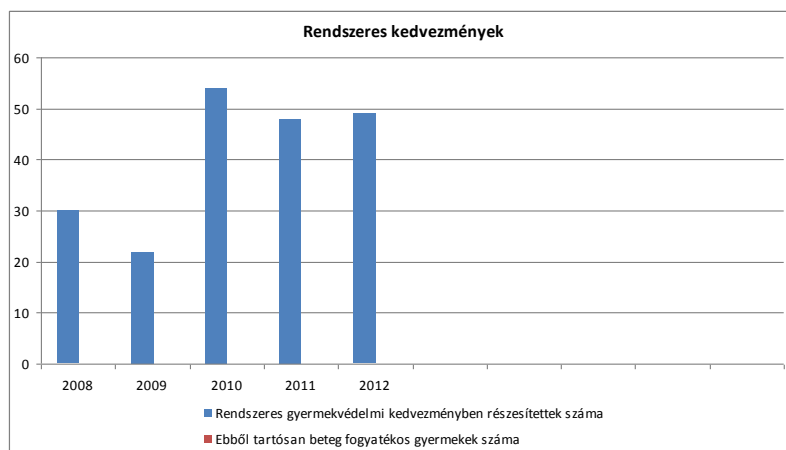
- a) gyermekintézményi étkezési térítési díj átvállalása,
- b) tankönyv és tanszerellátás támogatása,
- c) tandíj és az egészségügyi szolgáltatásért fizetendő térítési díj átvállalása,
- d) élelmiszer utalvány biztosítása,
- e) egyéb ellátás kifizetésének átvállalása.

Óvodáztatási támogatás (ör.7.§)

„(1) A jegyző megállapítja az óvodáztatási támogatást a Gyvt. 20/C.§, valamint a Gyvt. 160/A.§-ban meghatározottak alapján. Az óvodáztatási támogatás első alkalommal történő folyósítása – a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója közreműködésével – természetbeni ellátásként kerül felhasználásra, elsősorban a gyermek óvodáztatásával kapcsolatosan felmerült kiadások céljára fordítható.

(2) Formája: utcai ruha, utcai cipő, váltóruha, váltócipő, tisztasági csomag.

(3) A felhasznált összegről számlával kell elszámolni.”

23. ábra

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma³⁷

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	16	15	38	140	0	
2009	28	34	27	75	0	
2010	21	43	22	79	0	
2011	25	49	11	78	0	
2012	28	47	9	71	0	

Az étkeztetés során tapasztalható nagymértékű létszámnövekedés szintén a rászorultsági adatokból tovább vezethető és elemezhető. Míg 2008-ban csupán 31-en vették igénybe az ingyenes óvodai/iskolai étkeztetést és 50%-os térítési díjjal étkeztek 38-an, addig 2012-re ez az arány megfordult. Mára az ingyenes étkeztetésben résztvevők száma 75 fő, míg 50%-os térítési díjkedvezményre 9-en jogosultak. Szintén oka lehet a családokba befolyó jövedelem mértékének és a településen mutatózó munkanélküliségnek, szezonális foglalkoztatásnak.

Az ingyenes tankönyvellátás szabályai az elmúlt évben szigorodtak, így a támogatást igénybe vevők száma csökkenést mutat.

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma³⁸

év	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)
2008	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Badacsonytomaj városban nincs telepszerű lakókörnyezet.

³⁷ Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

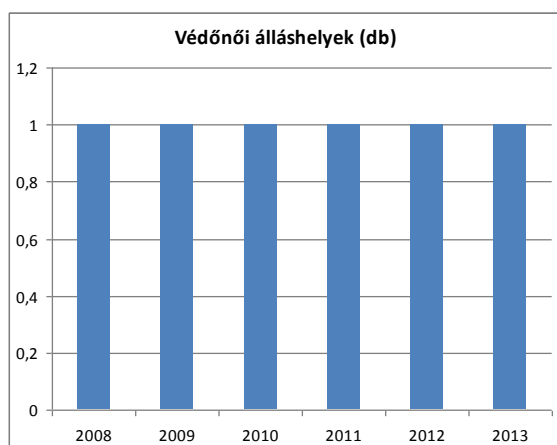
³⁸ Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

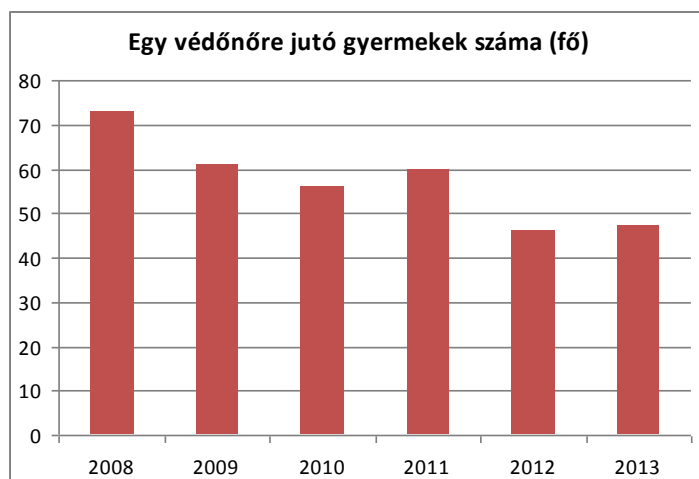
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma³⁹

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	73
2009	1	61
2010	1	56
2011	1	60
2012	1	46
2013	1	47

24. ábra

25. ábra

A védőnői ellátás Badacsonytomajon és a településrészeken 1 fő védőnő által biztosított (egy körzet).

A Védőnői Szolgálat Badacsonytomaj, Kert utca 32. szám alatt található.

2012. évben a várandós anyák száma 2, szociálisan fokozott gondozást igénylő várandós anyák száma 1 fő. Kiskorú várandós anyja 2012-ben nem volt. Az ellátandó gondozottakat (4.3.1. táblát kiegészítve) a 0-6, illetve az iskolába nem járó 7-18 évesek köre adja. A 0-6 éves korosztály, akár csak az előbb hivatkozott táblázat mutatja, folyamatos fogyást mutat, a gyermeklétszám erősen csökken. A 2008-2013. időszakban 64 %-ra csökkent a 0-3 év közötti gyermekek száma, de a várandós édesanyák száma sem mutat ettől eltérő képet. A születési kedv

³⁹ Forrás : TEIR

fogyatkozásának oka lehet az elhúzódó gazdasági válság és nehezebb megélhetés, valamint a munkanélküliség, de okozója lehet a munkaerőpiacra való visszakerülés nehézsége és a gyermekellátási támogatások csekély mértéke. A gyermekvállalási kedv erősödése a statisztikai adatok alapján az elkövetkező években nem várható.

- b) *gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)*

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői⁴⁰

év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	18.200	6.582	n.a.
2009	0	18.122	5.660	n.a.
2010	0	17.695	6.582	n.a.
2011	0	19.073	6.383	n.a.
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

- c) *0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok*

A településen bölcsőde nem működik, az önkormányzatok által fenntartott Pipitér Közös Fenntartású Napközi Otthonos Óvodában a speciális ellátási igényekre szoruló gyermekek ellátása csak az alábbi területen történik az intézmény berkein belül:

- az enyhe fokban értelmi fogyatékos gyermekek,
- a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekek és
- a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermekek

Egyéb egészségügyi – szociális – oktatási ellátást legközelebb Tapolcán tudnak a szülők igénybe venni.

- d) *gyermekjóléti alapellátás*

Badacsonytomaj illetékessége vonatkozásában a gyermekjóléti szolgáltatást a Tapolca Környéki Önkormányzati Társulás által működtetett Balaton-felvidéki Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat intézményében látják el Társulási Megállapodás alapján.

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége négy nagyobb területre terjed ki:

- a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében:
 - a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
 - b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
 - c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
 - d) a szabadidős programok szervezése,
 - e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:
 - a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,

⁴⁰ Forrás: TEIR

- b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
 - c) a Gyvt-ben meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
 - d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.
- a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:
- a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
 - b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
 - c) kezdeményezni
 - ca) egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevétele,
 - cb) szociális alapszolgáltatások, különösen a családsegítés igénybevétele,
 - cc) egészségügyi ellátások igénybevétele,
 - cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevétele, vagy
 - ce) a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét.
 - d) javaslat készítése a veszélyeztetettség mértékének megfelelően
 - da) a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására,
 - db) a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
 - e) a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:
- a) a családgondozás biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
 - b) utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás) biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.

Gyermekjóléti alapellátások (adatok főben)⁴¹			
Szolgáltatások megnevezése	2010.	2011.	2012.
Gondozási esetek összesen:	17	6	9
ebből - alapellátás	12	1	6
- védelembe vétel	5	4	3
- utógondozás	0	0	0
- információnyújtás	17	27	30
- hivatali ügyek intézése	8	2	10
- tanácsadás	35	37	5
- közvetítés más Szolgáltatásba	0	0	1
- részvétel elhelyezési tárgyaláson	0	1	0
- részvétel felülvizsgálati tárgyaláson	1	0	1
- szakmaközi megbeszélés	10	1	2
- esetkonferencia	5	4	6
- esetkonferencia	0	0	1
- örökbefogadással kapcsolatos intézkedések	0	0	0

⁴¹ Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

e) *gyermekvédelem, családsegítés, krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások*

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Az elmúlt évek társadalmi és gazdasági változásai a gondozottak körét rendkívül kiszélesítette:

Családsegítő Szolgálat (adatok főben)⁴²			
Szolgáltatások megnevezése	2010.	2011.	2012.
Szociális mentális esetkezelés összesen:	6	5	8
ebből - információszolgáltatás	37	23	12
- ügyintézés	3	0	6
- segítő beszélgetés	31	29	22
- tanácsadás	35	36	46
- továbbirányítás	0	0	0
Pszichológiai esetkezelés összesen:	0	0	0
ebből - tanácsadás	0	0	0
- konzultáció	0	0	0
- terápia	0	0	0
Jogi esetkezelés összesen:	0	0	0
ebből - tanácsadás	0	0	0
- iratszerkesztés	0	0	0
- képviselő	0	0	0
Egészségügyi esetkezelés összesen:	0	0	0
ebből - tanácsadás	0	0	0
- egyéb ügyintézés	0	0	0
Egyéb szolgáltató tevékenység összesen:	0	2	4
ebből			
- szolgáltatás közvetítése és nyújtása	0	0	4
- dologi javak közvetítése és nyújtása	0	2	0

⁴² Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A támogató szolgáltatást Badacsonytomaj Város Önkormányzata helyi rendelet alapján az Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) Tapolcai Közhasznú Egyesület által működtetett „Segítünk” Támogató Szolgálat biztosítja.

Közösségi ellátások a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás, valamint a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás.

A pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére a közösségi alapellátás keretében biztosítani kell

- a) a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában,
- b) a meglévő képességek megtartását, illetve fejlesztését,
- c) a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,
- d) a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,
- e) az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,
- f) megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében

A szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás keretében az e) és f) pontokban meghatározottakon túl biztosítani kell

- a) a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ártalomcsökkentő szolgáltatásokat,
- b) a kríziskezelést az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére.

A közösségi ellátást Badacsonytomaj Város Önkormányzata nem tudja biztosítani a Tapolca Környéki Önkormányzati Társulás útján, mert a Balatonfelvidéki Közösségi Szolgálat 2011. évben meghirdetett finanszírozási pályázaton nem nyert befogadást. A Társulási Tanács az állami forrás megszűnése miatt 2012. januárjában döntött a Közösségi Szolgálat megszüntetéséről, pedig az ellátásra és az alacsonyküszöbű szolgáltatásra szükség lenne.

f) gyermekétkeztetés

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A törvény 146. § (4) bekezdés értelmében a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, hetes bölcsődében, a családi napköziben, a családi gyermekfelügyelet során, az óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai diákotthonban, kollégiumban, illetve az itt szervezett externátusi ellátásban, az általános iskolai menzai ellátás, továbbá – ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik – közép fokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben, illetve a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében, a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében nyújtott étkeztetésre. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A kedvezményekre vonatkozó jogszabályok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, az éves költségvetési törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény, az éves költségvetési törvény végrehajtási rendelete a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából adott évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma⁴³

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0

Badacsonytomajon nem működik a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsőde, vagy családi napközi. A legközelebbi intézmény Tapolcán található.

A HEP Munkacsoport fórumok alkalmával megtapasztaltuk, hogy az ellátásra igény jelentkezne a kismamák és várandós anyák részéről, hiszen a gyermekvállalást elősegítené, ha szülés után a munkaerőpiacra való visszakerülést ezáltal biztosítani tudná, elősegítené az önkormányzat. A városban Manó Klub működik heti rendszerességgel, mely foglalkozások alkalmával is érzékelhető, hogy a mind a gyermekek, mind a szülő igényelnék a nappali ellátás ezen formáját. A Pipité Napköziotthonos Óvodában kisgyermek gondozásra feljogosító képzettséggel két munkatárs is rendelkezik, mely célravezető lehet egy integrált óvoda-bölcsőde intézmény kialakításánál.

⁴³ Forrás: TEIR, Önkormányzati adatgyűjtés

Az alábbi táblázatokban a Badacsonytomajon működő oktatási-nevelési intézmények keretében gyűjtött adatokat szedtük csokorba.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai⁴⁴

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	6	
Óvodai férőhelyek száma	60	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7,00 - 17,00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	3-4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.⁴⁵

év	Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma (fő)	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű (fő)
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.⁴⁶

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	69	3	75	1	60	0
2009	67	3	60	1	72	0
2010	65	3	60	1	70	0
2011	61	3	60	1	67	0
2012	78	3	60	1	62	0

⁴⁴ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

⁴⁵ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

⁴⁶ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele⁴⁷

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	15	19	15	11	0	60
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	1	6	2	0	9
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	3	0	3	0	6
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	0	7	3	2	1	13
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0
tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0

Az intézménynek tagóvodája nincsen.

Az Nktv. 8.§ (1) bekezdése kimondja, hogy „Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.”

A köznevelési intézmény alapító okirata, szakmai alapdokumentuma tartalmazza a nevelési, oktatási feladatot ellátó feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermeklétszámot (Nktv. 21.§ (3) bek. f) pont), mely a Pipitér Közös Fenntartású Napköziotthonos Óvoda esetében 60 fő. Az óvodai gyermekcsoportok száma: 3.

Az Nktv. 2013. szeptember 1-jétől hatályos szabályozása szerint az óvodai csoportlétszámok (4. melléklet) az alábbiak szerint alakulnak:

- minimum: 13 fő
- maximum: 25 fő
- átlag: 20 fő.

Az előbbi táblázatokból és az óvodáskorú gyermekek létszámadatainál minden esetben mérlegelendő, hogy a gyermeklétszám évről évre fogy, ezért a fenntartói körnek komoly megfontolást igényel a jövőre tekintettel, hogy bővíti a fenntartói kört (társuláshoz csatlakozik egy vagy több önkormányzat), vagy a körzethatárokat módosítja és az intézménybe felvehető gyermekeket a jelenleginél szélesebb körben teszi lehetővé, illetve felmerülhet az óvodai csoportok számának csökkentése is lehetőségként, amennyiben az ellátottak száma a csoportonkénti minimum értéket meghaladja.

⁴⁷ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

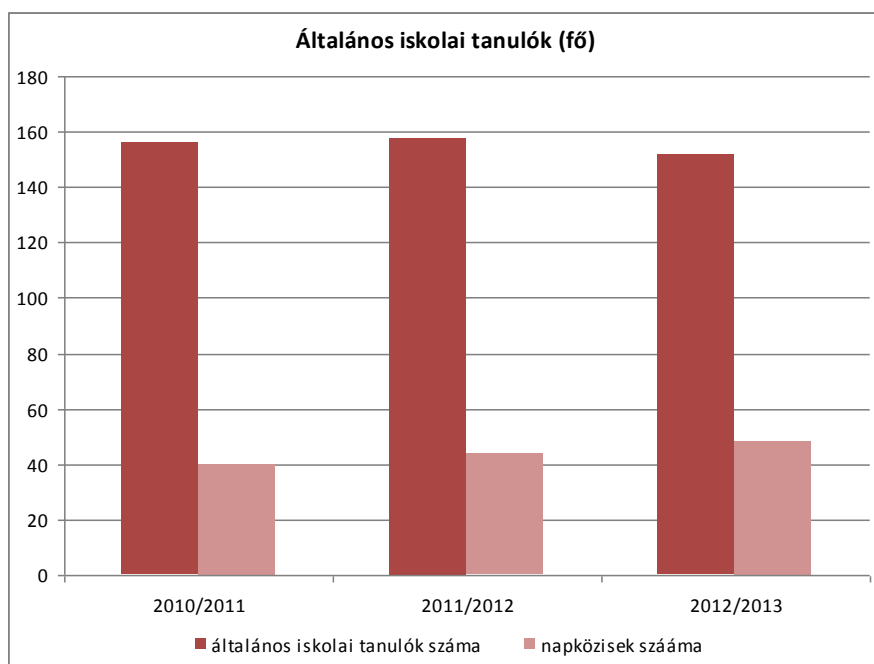
4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása ⁴⁸

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	2	1	0	0	0	0
Csoport 2	8	0	0	0	0	0
Csoport 3	3	1	1	0	0	0
Összesen	13	2	1	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	11	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)	0	0	0	0	0	0
Összesen	0	0	0	0	0	0

⁴⁸ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma⁴⁹

tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulóinak száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulóinak száma	általános iskolások száma	napközis tanulóinak száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	70	86	156	40	25,6%
2011/2012	77	81	158	44	27,8%
2012/2013	82	70	152	48	31,6%

26. ábra

4.4.8. számú táblázat – Általános iskolák adatai⁵⁰

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladatellátási helyek száma db
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1

⁴⁹ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

⁵⁰ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.9. számú táblázat – Általános iskolások adatai – el- és bejárás⁵¹

A településen élő általános iskoláskorú gyermekek összlétszáma	135
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	47
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	n.a.
Általános iskola korúak közül a hh gyerekek létszáma	n.a.
Általános iskola korúak közül a hhh gyerekek létszáma	n.a.

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár⁵²

Hány körzet van a településen	1 db						
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskolába járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak összlétszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak összlétszámához viszonyítva
						a	a
	152	47	31%	0	0%	n.a.	n.a.

4.4.11. számú táblázat – Iskola személyi feltételek⁵³

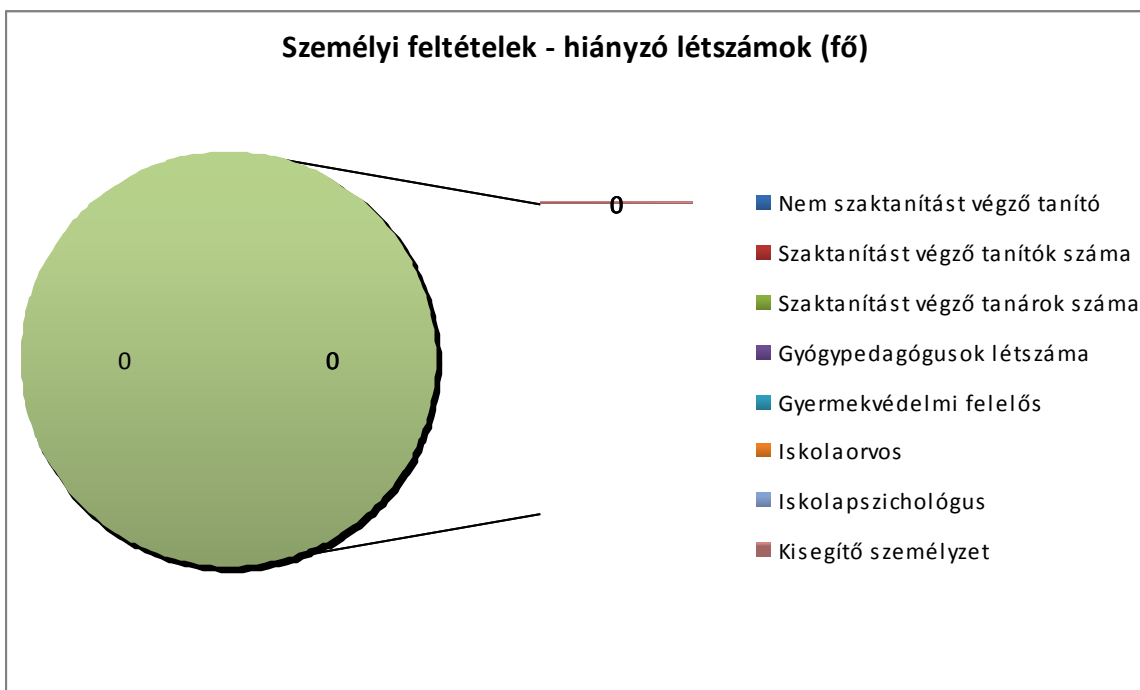
	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	2	0
Szaktanítást végző tanítók száma	6	0
Szaktanítást végző tanárok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	2	0
Gyermekevédelmi felelős	1	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	5	0

Az általános iskolai adatokból az előző fejezetekben taglaltaktól nem eltérően megállapítható, hogy a gyermeklétszám fogy, a tanulók száma az óvodából beíratott és beíratandó gyermekek számából következően további csökkenést fog mutatni. A nevelő-oktató munkát végzők és a nevelő-oktató munkát segítők létszáma daott, a gyógypedagógiai integrált oktatás is megtörténik az intézmény keretein belül. A technikai személyzet biztosított. A iskola tárgyi feltételei az átlagosnál jobbnak mondhatók, tantermeik többsége modern, új bútorzattal felszerelt. Informatikai eszközállományuk messze meghaladja az országos átlagot, pályázati források lehívásával a tanulási folyamatok támogatását, az önálló ismeretszerzésre sarkallást biztosítják tanulóik számára. Pedagógiai munkájukat és a tanulói hozzáállást dicséri a kompetenciaméréseken tapasztalható eredmény, kiemelt feladataikkal a tanulmányi és tanórán kívüli tevékenységet serkentik, a gyermekek biztonságérzetét és szocializációját támogatják. Jól felszerelt és megfelelő tanári létszámmal rendelkező iskola számára elengedhetetlen a tanulói utánpótlás, amelyhez cél lehet a körzethatárok módosításának kezdeményezése, a gyermekek iskolába történő szállításának megszervezése.

⁵¹ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

⁵² Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

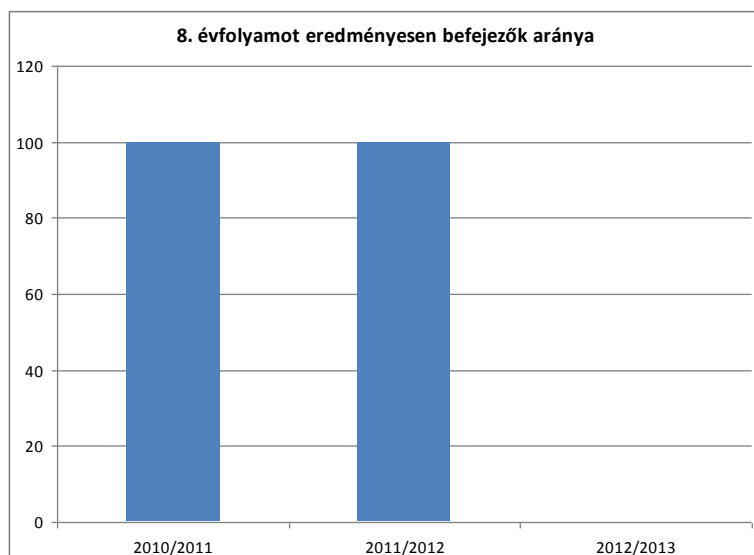
⁵³ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

27. ábra

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban⁵⁴

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	21	100
2011/2012	28	100
2012/2013	n.a.	n.a.

28. ábra

⁵⁴ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban⁵⁵

2012-2013. tanév														
Telephely	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán-tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam		23	17	5	6	26%	0	0%	1	4%	0	0	0	0
2. évfolyam		27	16	9	12	44%	0	0%	1	4%	0	0	0	0
3. évfolyam		13	8	4	4	31%	0	0%	0	0%	0	0	0	0
4. évfolyam		19	4	10	8	42%	0	0%	2	11%	0	0	0	0
5. évfolyam		20	3	4	3	15%	0	0%	2	10%	0	0	0	0
6. évfolyam		18	0	7	5	28%	0	0%	4	22%	0	2	0	0
7. évfolyam		10	1	0	1	10%	0	0%	1	10%	0	0	0	0
8. évfolyam		22	0	8	8	36%	0	0%	3	14%	0	0	0	0
Összesen:		152	49	47	47	31%	0	0%	14	9%	0	2	0	0

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok⁵⁶

Tatay Sándor Általános Iskola	2010		2011		2012		
Országos kompetenciamérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
Szövegértés							
6. évfolyam	1583	1483	1594	1465	1694		1612
8. évfolyam	1535	1583	1603	1577	1635		1567
Matematika							
6. évfolyam	1595	1498	1610	1486	1400		1489
8. évfolyam	1624	1622	1679	1601	1454		1567

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton⁵⁷

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola a (érettségítő képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	44		50		6					
2009/2010	48		35		17					
2010/2011	52		43		5					
2011/2012	52		26		22					
2012/2013	n.a.		n.a.		n.a.					
országos átlag: 2011/2012	34,00%		35,00%		29,00%		2,00%			

⁵⁵ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

⁵⁶ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

⁵⁷ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában⁵⁸

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	0	0	0	0	0	0
2009/2010	0	0	0	0	0	0
2010/2011	0	0	0	0	0	0
Országos átlag 2011/2012.	2,1%		0,8%		0,8%	

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok⁵⁹

tanév	tanodai program létszám	HH/HHH tanulók létszáma	tehetséggondozó program	HH/HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/HHH tanulók létszáma
2008/2009			40	5	84	14	102	26
2009/2010			40	6	95	16	90	35
2010/2011			37	6	105	25	90	37
2011/2012			33	6	90	14	69	29

A művészeti nevelés személyiségfejlesztő, hátránykompenzáló, esélyteremtő hatásai eredményességi mutatókkal is kimutathatóak, szerepe és fontossága nem vitatható.

A badacsonytomaji székhelyű Szín-Vonal Alapfokú Művészeti Iskola 8 éve végez művészetoktatást a városban, a térségben.

A művészeti nevelés:

- hozzájárul a szellemi és lelki tulajdonságok gyarapításához,
- kialakítja a jó és szép, az esztétikum iránti igényt,
- fokozza a társadalmi, gazdasági, szociológiai, etikai kérdések iránti érzékenységet,
- kifejleszti a gondolat és véleménynyilvánítás igényét,
- erősíti a kifejező és közlő képességet,
- elősegíti a kreativitás fejlődését,
- fejleszti a tervező és alkotó készséget,
- aktivitásra, problémamegoldásra serkent,

mind ezzel elősegíti az esélyegyenlőség megteremtését.

A művészet a legteljesebb mértékben segíti az egyén szocializációját, azaz a tudat felől társadalmi lényé formálja az embert, nélkülözhetetlen a személyiség kiegyensúlyozott fejlődéséhez, mert kedvezően befolyásolja az egyén érzelmi gazdagodását, tanulási teljesítményét. A művészettel való foglalkozás fontos eszköz az emberi közösségek mentális egészségének megtartásában vagy visszaszerzésében. A művészetoktatás ezen hatására építve dolgozik az intézmény.

Az alapfokú művészetoktatásban változó számban vesznek részt a tanulók, de az intézményben nevelt gyermekek létszámához viszonyítva magas százalékban. A 2011/2012. tanévben megmutatózó létszámcsökkenést a gyermeklétszám változása és a térítési díjak alakulása befolyásolhatja.

⁵⁸ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

⁵⁹ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A fejezethez kapcsolódóan értelmezni szükséges a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók fogalmát: (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Badacsonytomaj Város Önkormányzata által ellátott kötelező köznevelési feladatok a nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései alapján 2013. január 1-jétől:

- Óvodai nevelés, ellátás
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása
- Óvodai intézményi étkeztetés

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása tekintetében az óvoda végzi az enyhe fokban értelmi fogyatékos gyermekek, a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekek és a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermekek nevelését.

Az óvoda nem tudja fejleszteni a látássérült, a hallássérült, mozgáskorlátozott, autista illetve halmozottan fogyatékos gyermekeket.

Sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók⁶⁰

tanév	Tatay Sándor Általános Iskola	Pipitér Közös Fenntartású Napköziotthonos Óvoda
2008/2009	11	0
2009/2010	14	1
2010/2011	13	1
2011/2012	13	0
2012/2013	n.a.	0

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások

A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, tanuló iskolai nevelés-oktatása az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt, azonos óvodai csoportban, iskolai osztályban is történhet.

A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek:

- a) a gyermek, tanuló külön neveléséhez és oktatásához a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, konduktor foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és egyéb segédlet,
- b) egyéni előrehaladású képzéshez, integrált óvodai neveléshez, iskolai nevelés-oktatáshoz, fejlesztő neveléshez, fejlesztő nevelés-oktatáshoz, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szakirányú végzettségű gyógypedagógus, a foglalkozásokhoz speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök,
- c) a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása.

Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

A gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben

- a) a fogyatékos típusának megfelelő szakirányon szerzett gyógypedagógusi, gyógypedagógiai tanári, konduktori, konduktor-óvodapedagógusi, konduktor-tanítói, terapeuta szakképzettség kell, ha az óvodai foglalkozás, vagy a tanórai foglalkozás elsődleges célja
 - aa) a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentése,
 - ab) az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció,
 - ac) az értelmi fogyatékossgal élő tanuló iskolai nevelés-oktatása a külön e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban történik,
- b) az előzőekben meghatározott vagy az általános szabályok szerinti végzettség és szakképzettség kell,
 - ba) ha az óvodai foglalkozás, a tanórai foglalkozás elsődlegesen nem a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentését, a tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját, rehabilitációját szolgálja,
 - bb) az egyéb foglalkozáshoz, a kollégiumi foglalkozáshoz,

⁶⁰ Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

- c) az enyhe értelmi fogyatékos tanulók idegen nyelv oktatását elláthatja gyógypedagógus végzettséggel és szakképzettséggel, továbbá "komplex" típusú felsőfokú államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal rendelkező pedagógus is.

A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi hálózat útján is biztosítható. Az utazó gyógypedagógusi hálózat megszervezése és működtetése az állami intézményfenntartó központ feladata.

Gyógypedagógiai ellátás a Tatay Sándor Általános Iskolában biztosított, két fő gyógypedagógus integrált oktatás keretében végzi az SNI-s gyermekek fejlesztését.

- c) *bátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs*

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs problémára vonatkozó jelzés nem érkezett az önkormányzathoz.

- d) *az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések*

A Tatay Sándor Általános Iskola vonatkozásában megállapítható, mint a településen egyetlenként működő nyolc évfolyamos oktatási-nevelési intézmény, hogy az országos átlag fölött teljesítenek tanulói a kompetenciamérések eredménye alapján.

- e) *pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)*

Pozitív diszkriminációra vonatkozó a fogyatékkal élő gyermekek ellátására vonatkozó esetekben van példa, így az utazási kedvezmény, tankönyvtámogatás, emelt összegű családi pótlék.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bölcsődés korú (0-3 éves) gyermekek száma magas	Bölcsőde vagy családi napközi létrehozása
Fogyatékkal élő gyermekek nyilvántartását segítő adatbázis hiánya	Adatbázis létrehozása a szakemberek bevonásával és a konkrét fogyatékoság megnevezésével. Etikai kérdések (esetlegesen felmerülő) tisztázása a személyes és különleges adatok védelmében.
Fogyatékkal élő és ép gyermekek találkozásának lehetőségei (napi szinten) minimálisak, vagy egyáltalán nincsenek	Érzékenyítő foglalkozások az ép gyermekek részére. Iskolai pályázat gyermekeknek, ami sérült társaikról szól. Közös gyermekprogramok szervezése.
Adatszolgáltatás nem teljes körű az intézményhálózaton belül.	Oktatási/nevelési intézmények kötelezése a nyilvántartások naprakész vezetésére és a rendszeres adatszolgáltatásra a fenntartó felé.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

1. az egész életen át tartó tanulás gyakorlatának megvalósítására törekvés
2. társadalmi kirekesztődés veszélyeinek kitett és speciális képzési igényű fiatalok oktatásában való közreműködés
3. szakmai információk szolgáltatása
4. kiadványok megjelentetése
5. oktatási, képzési programokhoz való egyenlő hozzáférés elősegítése
6. jelzőrendszer tagjainak együttműködése és a szervek döntő többségének egymással történő szoros kapcsolatfenntartása rendkívül indokolt a gyermekek védelme érdekében, ezért fokozottan törekedni kell arra, hogy ez a jövőben is fennmaradjon, illetve tovább fejlődjön

7. közre kell működni a gyermekek szabadidő szervezésében, részükre ifjúsági és sporttevékenységek létrehozásában intézményi kereteken belül és önkormányzati támogatás biztosítása mellett
8. gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátók együttműködését a jelenlegi kialakított rendszerben meg kell tartani. Az iskolában rendszeresen megtartásra kerülő észlelő és jelzőrendszeri esetmegbeszélések figyelemmel kísérése.
9. a gyermekek és a veszélyeztetettség megelőzése érdekében preventív előadások megtartását kell kezdeményezni az oktatási-nevelési intézményekben, tanácsos az alábbi témakörökben:
 - tankötelezettség és óvodai beíratás kötelezettsége; jogszabályi változások;
 - szociális támogatások és jogosultsági feltételek;
 - gyermekvédelem;
 - bűnmegelőzés, DADA program;
 - közlekedési szabályok;
 - egészségnapok szervezése;
 - felvilágosító beszélgetések, konfliktuskezelés;
 - különféle tréningek fenti témában, akár külső szakemberek bevonásával is javasolt.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti egyenlőtlenség okai, amely jelenleg is észrevehető a mai magyar társadalomban a szocializációs folyamatok legmélyebb gyökerei között keresendő, és nem könnyű tenni ellene. Nagyon nehezen észrevehető, mert sokszor maguk a nők azok, akik tiltakoznak, ha arról van szó, hogy a mindennapi életükben hátrányt szenvednek-e el a férfiakhoz képest. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve is tiltja, de az egyenlőtlenség felszámolása érdekében jogszabályi szinten alig történik valami.

A Munka Törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény 12.§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nők és férfiak eltérő társadalmi helyzetű csoportok. Eltérő helyzetüket különböző szükségleteik, speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáik tartják fenn.

A két nem közötti egyenlőtlenség megszüntetésének egyik eszköze a települési esélyegyenlőségi programban meghatározott célok, intézkedések.

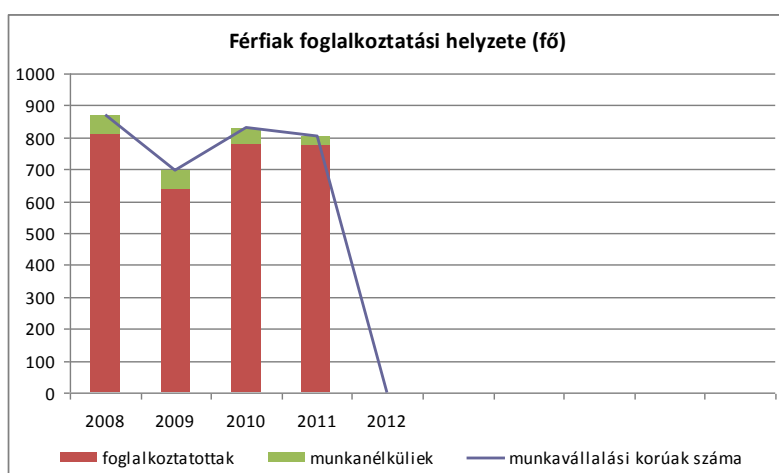
Magyarország szinte minden településére jellemző, hogy kisgyermekkorban a nők száma kevesebb, az életkor előre haladtával a férfiak száma fokozatosan csökken és időskorúak között már jellemzően a nők száma több.

Az önkormányzatok és annak intézményei a kiindulási időpontban csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

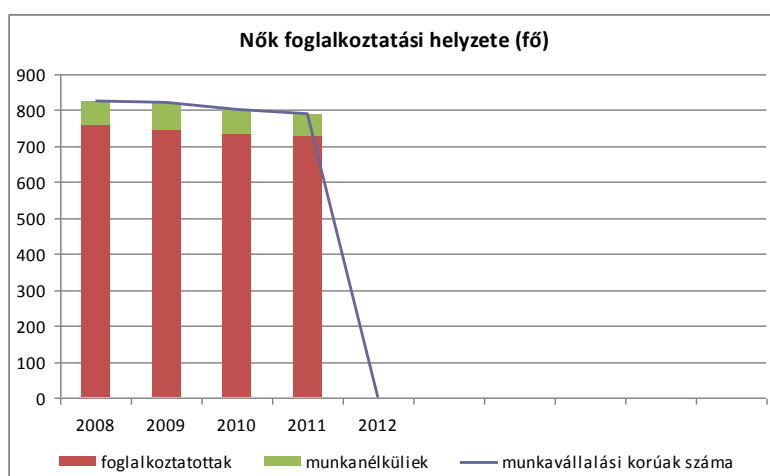
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében⁶¹

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	872	826	813	757	59	69
2009	697	822	637	745	60	77
2010	832	800	781	734	51	66
2011	803	788	778	732	25	56
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

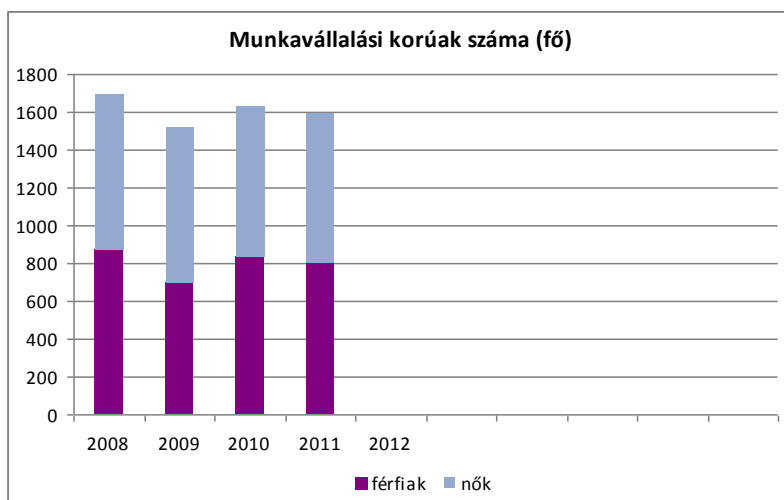

29. ábra

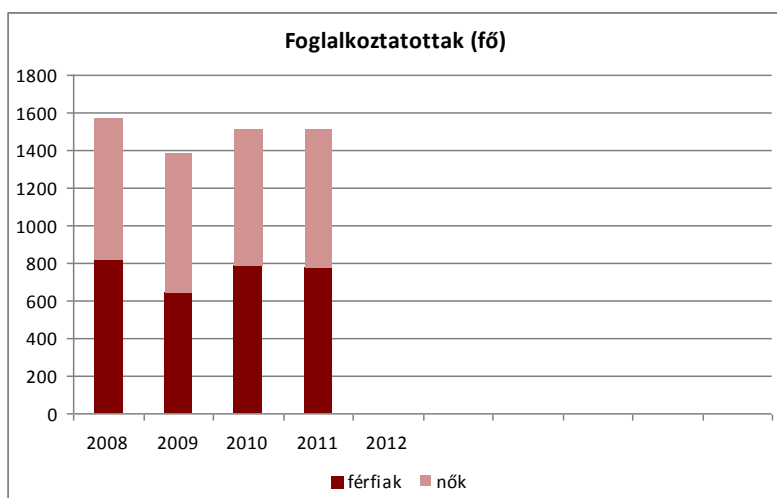

30. ábra

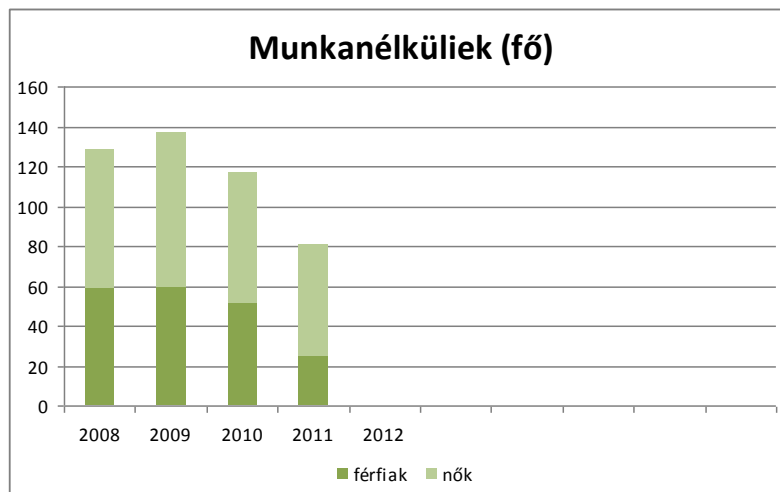
⁶¹ Forrás: TEIR, KSH Tstar

31. ábra

32. ábra

33. ábra

A táblázatban található adatok nem pontosak, mert nem mindenki regisztrált munkanélküli, aki álláskereső. A számok értéke azonban közel életszerű kimutatást ad a nők és férfiak munkaerő piaci helyzetéről. A munkavállalási korúak száma a 15-64 éves korúak számával egyenlő adat. A munkanélküliek száma a regisztrált munkanélküliek száma.

Mindkét nem esetében kijelenthető, hogy a munkavállalási korúak közül a fiatalabbak még iskolába járhatnak, az idősebbek közül pedig rokkant nyugdíjban vagy korhatár előtti nyugellátásban részesülhetnek. Fontos megemlíteni, hogy a nők adatai nagyobb eltérést mutathatnak a valós adatokhoz képest. A munkavállalási korú nők közül néhányan vagy többen GYED-en, GYES-en vannak, vagy gyermeknevelési támogatásban részesülnek.

(főállású anyák), így ők a munkanélküliek és a foglalkoztatottak között sem szerepelnek. A számokat arányaiban szükséges értelmezni.

A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak.

A nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közsféra és a szolgáltatási szektor. Vannak kifejezetten csak nők által betöltött munkakörök (varrónő, óvónő, ápolónő, stb.) és vannak olyan munkakörök melyek az elmúlt időszakban pontosan az alacsony bérezésük miatt elnőiesedtek (pedagógus, közszolgálati tisztviselő).

A település nem rendelkezik kimutatással a nők foglalkoztatottságára vonatkozóan. Az önkormányzat területén működő intézmények tekintetében elmondható, hogy az önkormányzat hivatalában, az iskolában és az óvodában is több a női foglalkoztatott, mint a férfi.

A Badacsonytomaji Polgármesteri Hivatalban 12 nő és 4 férfi közszolgálati tisztviselő dolgozik, Mt. szerinti foglalkoztatásban 1 nő és 1 férfi munkaeerőt foglalkoztat a hivatal.

Az óvodában 10 fő teljes munkaidős női közalkalmazott dolgozik, férfi dolgozó nincs.

A BVKI foglalkoztatottjai között 1 nő és 4 férfi közalkalmazott látja el a feladatokat, míg a Tatay Sándor Általános Iskolában 21 fő nő mellett 3 férfi áll alkalmazásban.

5.2 számú táblázat - A munkaeerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások⁶²

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napközisben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	47	0	0	0	0	0	0
2009	49	0	0	0	0	0	0
2010	44	0	0	0	0	0	0
2011	41	0	0	0	0	0	0
2012	n.a.	0	0	0	0	0	0

A nők foglalkoztatottságát gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés.

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. Ezek mértékéről a településen adatok nincsenek.

A fenti táblázat mutatja, hogy a településen nem működik bölcsőde és családi napközi.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Badacsonytomaj városban foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek. Ilyen programok legközelebb a közeli városban, Tapolcán vehetők igénybe. Csak nőknek szóló képzésről az önkormányzatnak tudomása nincs.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedési lehetőségeiről adat szintén nem áll rendelkezésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaeerő-piaci pozíciója a férfiakénál rosszabb, a piaci/munkaeerő-piaci verseny éleződése számukra kedvezőtlen hatásokkal jár. A külső és belső munkaeerőpiac a nők hátrányára rangsorolja a foglalkozásokat, munkaköröket és a felvételi, az előmeneteli diszkrimináció korlátozza az egyenlő esélyeket. Jóllehet a nők előnyben vannak az iskolázottság szempontjából, a nemek szerinti iskolázottsági és foglalkozási koncentráció korlátozza munkaeerő-piaci versenyképességüket, karrieresélyüket. A feminizálódás mechanizmusa a foglalkozási hierarchia alsó szféráiba szorítja ki a nőket, ahol az előmeneteli lehetőség, az elérhető jövedelem, az állásbiztonság az átlagosnál rosszabb, és ennek következtében nagyobb a szegénységkockázat. A nők és férfiak

⁶² Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

foglalkozási szegregációja és az ún. üvegplafon az egyenlőtlen bérezés és általában a javakhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi.

A nők jellegzetesen az alacsony bérezéssel bíró munkahelyeken dolgoznak. Statisztikai és szociológiai tanulmányok megfogalmazzák, hogy a nők évente 95 napot ingyen dolgoznak, mert férfi társaikhoz képest ugyanabban a munkakörben kb. ekkora arányban kapnak alacsonyabb bért.

A nők és férfiak bérezésével kapcsolatosan adatokkal nem rendelkezünk.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag ki vannak szolgáltatva. Róluk még a kis települések önkormányzatai sem rendelkeznek pontos adatokkal.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkahelyi esélyegyenlőtlenségének lehetséges okai közül a leggyakrabban a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetésének nehézségei merülnek fel. E problémának az enyhítésére a munkaidő kedvezmény alkalmazása válhat gyakorlattá, melynek alkalmazása azonban – elsősorban a munkáltatók számára – nehézségekkel jár.

Az eredményes munkaerő-piaci beilleszkedés segítéséhez a foglalkoztathatóság javítását meg kell előznie, vagy ki kell egészítenie a képezhetőség javítására irányuló szolgáltatásoknak és az egyéni adottságokhoz igazodó, támogató szolgáltatásoknak.

Az iskolarendszeren kívüli alternatív képzési programok az iskolából lemorzsolódott fiatalok számára egy új lehetőséget biztosíthatnak tanulmányaik folytatására, egyéni adottságaikhoz és körülményeikhez igazodó képzési formában.

A kisgyermeket nevelő alkalmazottak munkahelyi esélyegyenlőtlenségét főként a munkahelyi és a családi kötöttségek összeegyeztetésének nehézségeire vezethető. E nehézség kezeléséhez leggyakrabban nyújtott segítség az, hogy a kisgyermekesek szabadságolásakor figyelembe veszik gyermekeik iskolai szüneteinek időpontját. Ugyanakkor a kisgyermekesek pozitív diszkriminációja a szabadságolásakor súrlódásokat okoz, és ezzel nehezíti is e csoport foglalkoztatását.

Badacsonytomajon nem működik bölcsőde, mely a 3 éven aluli gyermek részére nyújthatna megfelelő ellátást, felügyeletet és gondozást. A tapolca Ringató Bölcsőde nemcsak Tapolcáról, hanem a környék összes településéről, így Badacsonytomaj városból is várja a bölcsődés korú gyermekeket, ezáltal a térség valamennyi női munkavállalója részére lehetőséget teremt a munkaerő-piacra való visszatérésre.

Folyamatos napirenddel működnek, az önállóságra nevelés mellett igen nagy hangsúlyt fektetnek a mondókák, versek, dalok tanítására, valamint a szülőkkel való szoros kapcsolattartásra. Ez utóbbit szolgálják a népszerű családi délutánok, ahol szülő, nagyszülő együtt játszhat a kisgyermekkel. A nevelők folyamatosan dokumentálják a gyermek fejlődését, vezetik a szülőket tájékoztató üzenő-füzetet.

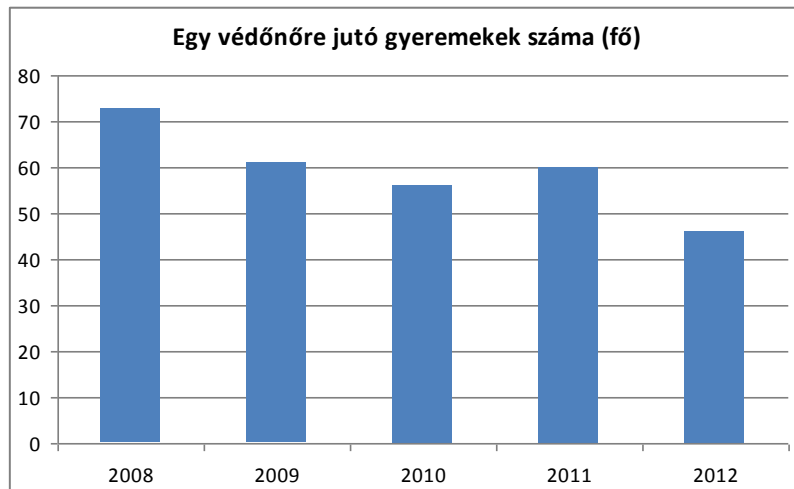
Badacsonytomaj településen családi napközi nem működik.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe⁶³

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	73	73
2009	1	61	61
2010	1	56	56
2011	1	60	60
2012	1	46	46

⁶³ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

34. ábra

Badacsonytomajon a védőnő egy körzetként látja el a 0-3 év közötti gyermekek gondozását. Heti rendszerességgel várandós tanácsadást tart és otthonában is meglátogatja a várandósokat. A gyermeket váró nőknek rendszeresen a helyi egészségházban terhes gondozáson is meg kell jelennie.

Az elmúlt időszakban nem fordult elő, hogy a terhes gondozást valaki is elmulasztotta volna.

A gyermeklétszám évről évre rohamosan csökken, mára a 0-3 éves korú korosztály nem éri el a teljes lakosság 1%-át sem.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak⁶⁴

év	rendőrök riasztása családi vizályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	n.a.	n.a.	n.a.
2009	n.a.	n.a.	n.a.
2010	n.a.	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	n.a.

A nőket érő erőszak nagyobb részt a családon belül fordul elő, ezért gyakran emiatt láthatatlan. Az érzelmi kiszolgáltatottság az áldozat számára megnehezíti a segítségkérést, így nagyon ritka, hogy ezekről a települések adatokkal rendelkezzenek.

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal az illetékes hatóság által a családtól való távoltartás ügyében hozott döntésekről sem.

A nőket érő erőszak elkerülése és megelőzése érdekében szükséges a nők köztudatformálása, önvédelmi oktatások szervezése, önkéntességen alapuló erőszakmentes szexről felvilágosítás, az ismeretek tananyagba építése (iskola, nevelőintézmények). Az áldozatok támogatása, rehabilitációja fontos teendője a pszichológusoknak, jogászoknak, civil szervezeteknek, valamint a település közösségének is. A leány-, illetve fiatal anyák támogatása során szükséges a nevelés, gyermekfelügyelet, továbbtanulás, munka, önismeret, önvédelem, stb. biztosítása.

Az önkormányzat támogatja a településen a polgárőrséget, ezzel is segítve a jelzőrendszer működését.

⁶⁴ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások⁶⁵

év	önkormányzati anyaothton a településen	önkormányzati anyaothton a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a település 50 km-es körzetében
2008	0	0	0	1
2009	0	0	0	1
2010	0	0	0	1
2011	0	0	0	1
2012	0	0	0	1

A krízishelyzetbe került családok, nők, gyermekek lakhatási problémáinak megoldására városunkban megoldást nem találhatunk. Az önkormányzat anyagi forrásai jelenleg nagyon szűkösek, a korábbi időszakban pedig a lakhatási gondok megoldása igényként nem merült fel, így a települési önkormányzatok ezen problémák megoldására nem rendezkedtek be. Családok Átmeneti Otthona országos ellátási területtel rendelkezik, de elsősorban a Tapolca és Sümeg térségéből rászorulókat tudja elhelyezni várólista alapján a Magyar Vöröskereszt által fenntartott Taliándörögd településen található. Várandós nőket is fogadnak.

A megyében található Egyesített Szociális Intézmények Családok Átmeneti Otthona (Pápa) és a VMJV Szociális Gondozási Központ által működtetett Családok Átmeneti Otthona kizárólag Pápa és környéke, illetve Veszprémből helyeznek el rászorulókat. Krízishelyzetben az egész ország területéről is fogadnak. Krízis ellátásra csak az azzal a formával működő intézmények jogosultak, működési engedély birtokában.

A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rögzíti, hogy az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és emiatt el kellene választani a gyereket a szülőjétől.

Az anyaothtonok elsődleges feladata a megelőzés a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozására. Sajnálatos azon tény, hogy állami fenntartásban anyaothtonok csak kis számban működnek, többnyire civil szervezetek és egyházak a fenntartók. Ezekben az intézményekben csak anyákat és gyermekeiket helyeznek el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben⁶⁶

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2008	8	1
2009	8	1
2010	4	3
2011	4	3
2012	4	3
2013	4	3

Az adatgyűjtés a nők Badacsonytomajon való közéleti részvételét térképezi fel.

Az elmúlt években a képviselő-testület női tagjainak száma jelentősen változott, viszonyítási alapként elmondható, hogy az előző ciklusban a képviselő-testület tagjai közül 11%-ot képviselt a nő nem, míg a jelenlegi 2010-2014-es ciklusidőszakban az összlétszámhoz viszonyított aránya eléri a 42%-ot.

Az önkormányzati hivatal adatai szerint az önkormányzati választások során a képviselőjelöltek száma között mindig kevesebb volt a nő, mint a férfi. A helyben működő intézményekben ezzel szemben (önkormányzati

⁶⁵ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

⁶⁶ Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés, www.valasztas.hu

hivatal, óvoda, iskola) viszont több nő dolgozik, mint férfi. Ez is igazolja azt a tendenciát, hogy a közsféra területén több nőt foglalkoztatnak, mint férfit.

A településen működő vállalkozásoknál, mely az ipar és mezőgazdaság területét jelentik elsősorban a női foglalkoztatottság már nem annyira jellemző.

A nők közéletben való szerepvállalásának erősítése érdekében szükséges programok szervezése a lányok majdani közéleti szerepvállalásának elősegítése érdekében, adat- és információgyűjtés a helyi munkaadók fiatal, illetve kisgyermekes nők alkalmazásával kapcsolatos attitűdjéről.

Helyi vagy térségi női civil szervezetek, valamint a nőket érő hátrányos megkülönböztetés elleni fellépéssel foglalkozó civil, szakmai szervezetek bevonásával ajánlatos lehet a térségfejlesztés főbb kérdéseinek áttekintése, javaslatok kérése „nőbarát” intézkedésekre, beruházásokra.

Javasolt továbbá családbarát – tehát a férfi alkalmazottakat apaszerepükben támogató, megerősítő – vállalkozások kistérségi elismerésben (lehet erkölcsi, pénzbeli) részesítése.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Badacsonytomajon nem jellemzőek. A nők helyzetének és esélyének növelése érdekében a nők és férfiak egyenlőtlenségének vizsgálatához a részletesebb adatok és információk szükségesek, melyeknek nyilvántartásáról gondoskodni kellene.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a bölcsődés korú gyermekek száma, de nincs a településen bölcsőde/családi napközi (4.3.3)	Családi napközik számának növelése, önkormányzati segítség a családi napköziket érintő normatíva megszűnése miatt. Nagymama szolgálati igény, hajlandóság felmérése az érintett családoknál, nagymamakorú női lakosság körében.
GYES-en, GYET-en lévő nők elhelyezkedési problémái, munkaerőpiacra való visszakerülésük nehézségei	Szorgalmazni a gyermekek bölcsődébe történő beíratását. Pozitív motiváció és alternatíva a kisgyermekes szülők részére: rugalmas munkaidő beosztás, szülő munkaidejéhez igazodó, napi nyolc órán túli nyitva tartással működő bölcsőde/családi napközi.
Egyedülálló szülők támogatását megvonták.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások kialakítása
Családok átmeneti otthona és anyaoththon férőhelyhiány.	Mikrotérségi, kistérségi szinten intézmény létrehozása, fenntartása.
Nőket érő családon belüli erőszakról nincs adat. Bántalmazott családtagok kevés információval rendelkeznek arról, hogy kihez fordulhatnak segítségért.	Jelzőrendszer működtetésének fenntartása. Nők informálása, segítése védőnői, orvosi, egyházi, civil szervezetek bevonásával.
Alulreprezentáltak a nők a helyi közéletben.	Helyi szinten szorgalmazni a női szerepvállalást.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. Az öregek aránya a Föld teljes népességét figyelembe véve 2000-ben 10% volt, 2050-ben 25% körül várható, míg ez az arány Európában 36-37%-os mértéket mutat. Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is jellemző. Folyamatosan, az utóbbi években pedig gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoportok aránya és emelkedett az idősebb aktív korúaké, de még inkább a 60 éven felülieké. Ezen arányok a születések és halálozások trendjeiből erednek, a vándorlások szerepe eddig nem volt meghatározó. Míg a demográfiai öregedés, a korstruktúra romlása a maga átütő társadalmi hatásaival kedvezőtlen folyamatot jelenthet, az életkor meghosszabbodása nagyon is pozitív jelenség. A társadalmi szolidaritás megkívánja, hogy a fiatal generációk fokozott gondot fordítsanak a teljes népesség immár egyötödét kitevő, a munkából lassan kiöregedő, vagy már kiöregedett népesség életkörülményeire, életminőségére.

Az idős korosztály egyre több időt tölt a lakásában, kevesebbet mozdul ki, így életük minősége szempontjából nem mindegy, hogy milyen lakásuk nagysága, komfortfokozata, felszereltsége. Ez a korosztály már nem a felhalmozás időszakában van, hanem éppenséggel a lakás az élet során létrehozott egyik legjelentősebb felhalmozás. A megteremtett körülmények már véglegesnek tekinthetők, mivel az időskorú emberek már ritkán változtatnak lakóhelyükön. A lakás nyújtotta biztonság egyre fontosabbá válik, mert a lakáson belül az idős ember még képességei birtokában érezheti magát. Lakáson kívül azonban számos, váratlan szituáció állhat elő. A "lakásba való bezárkózás" viszont a társas kapcsolatok beszűkülését, elmagányosodást okozhat. A problémák nagyrészt az egyszemélyes háztartásokban jelentkeznek, ahol az idős ember egymaga kénytelen megélni jövedelméből, gondoskodni a lakásban jelentkező hibák javításáról, a lakás rendben tartásáról.

Mint korábbi adatokból láthatjuk, az időskorúak száma fokozatosan növekszik, az öregedési index emelkedik és mértéke az országos trendek közül a legmagasabb értéket mutató települések közé sorol bennünket. A nyugdíjkorhatárt betöltött emberek általában nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, melyek egy fix, és többnyire évről évre kisebb-nagyobb mértékben emelkedő tendenciát mutatnak. A korábbi adatokból megállapítható az is, hogy idősebb korcsoportban a nők száma több mint a férfiaké, így feltételezhető az is, hogy nyugellátásban is több nő részesül, mint férfi.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint⁶⁷

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	281	447	728
2009	389	578	967
2010	291	415	706
2011	295	416	711
2012	n.a.	n.a.	n.a.

A táblázat összes nyugdíjasra vonatkozó oszlopa nem tölthető ki teljesen korrekt módon, mivel a nyugdíjkorhatár évenként változik. Vannak karkedvezményes nyugdíjasok, előnyugdíjasok, akik az adatbázisokban nem jelennek meg. Az elmúlt években a nyugdíjrendszert többször átalakították, mely leginkább a nyugdíjkorhatár emelésével járt, de számos ellátási formát is megváltoztattak, felülvizsgálták kormányzati szinten, mely az emberek anyagi helyzetét némely esetben jelentősen érintette.

⁶⁷ Forrás: TEIR, KSH Tstar

A I-II-III. csoportú rokkantsági nyugdíj megszűnt, a rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek közül több ember felülvizsgálatát elvégezte a szakértői bizottság, mely alapján a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság döntött arról, hogy a felülvizsgálat után ezek a személyek rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs járadékban részesülnek. A rehabilitációs járadékban részesülőket az új rendelkezések értelmében, a közeljövőben vissza kell vezetni a munkaerő-piacra.

A felülvizsgálattal érintett emberek számáról, a részükre megállapított ellátásról az önkormányzat információval nem rendelkezik.

Azon személyek részére, akik nyugellátásra vagy nyugdíjszerű ellátásra nem szereztek jogosultságot és egyéb forrásból sem rendelkeznek jövedelemmel megélhetésük biztosítására a 62. életévüket, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyeket - ha a jogszabályi feltételeknek is megfelelnek - időskorúak járadékában részesítik. Ezen támogatásra való jogosultságát 2013 január 1-jét követően a járási hivatal állapítja meg.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Amennyire öröndetes jelenség az életkor meghosszabbodása, annyira válik egyre felelősségteljesebb társadalmi kötelezettséggé az élet megfelelő minőségének, az egészségnek és az aktív életnek minél hosszabb ideig való fenntartása, biztosítása.

Az életminőség összetevői:

- egészségi állapot,
- mindennapi aktivitás, életmód,
- közérzet.

a) *idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága*

Az adatgyűjtés célja, hogy feltérképezze az idős korosztály (jellemzően az 55 év felettiek) foglalkoztatottsági mutatóit és a kapott mutatókból hosszabb távú megoldási javaslatok legyenek kidolgozhatók. A településen élő idősebb korosztály munkaerőpiaci mutatóit adatok hiányában nem tudtuk elemezni, pedig azok rávilágíthatnak arra, hogy milyen arányú a foglalkoztatottságuk, milyen szektorokban dolgoznak, vagy hogy a már nyugdíjas személyek vállalnak-e munkát kereset-kiegészítésként.

b) *tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)*

Az adatgyűjtés célja azoknak a pályázati programoknak, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseknek az összegyűjtése volt, melyek elősegíthetik az idősebb korosztály foglalkoztatását, vagy tesznek az élethosszig tartó tanulás elvének érvényesítéséért. Önkormányzatnál ilyesfajta kezdeményez az elmúlt években – vélelmezhetően forráshiány miatt – a nem volt.

Az egyértelműen kijelenthető, hogy a foglalkoztatási rátákat tekintve a legtöbb nyugdíjkorhatárt elérő munkavállaló él a nyugdíjazás lehetőségével, a munkáltatói oldal pedig helyükbe fiatal foglalkoztatottakat tesz elsősorban az alacsonyabb bérezés, másodsorban a terhelhetőbbségben reménykedve.

Az sem elhanyagolható tény, hogy az 1700/2012. (XII. 29.) Kormányhatározat 2013. január 31-i határidővel rendelkezett a költségvetési szervekkel közalkalmazotti vagy kormányzati szolgálati jogviszonyban álló azon személyek jogviszonyának megszüntetése vagy a megszüntetés kezdeményezése érdekében, akik a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötték és az öregségi teljes nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt megszerezték.

c) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén*

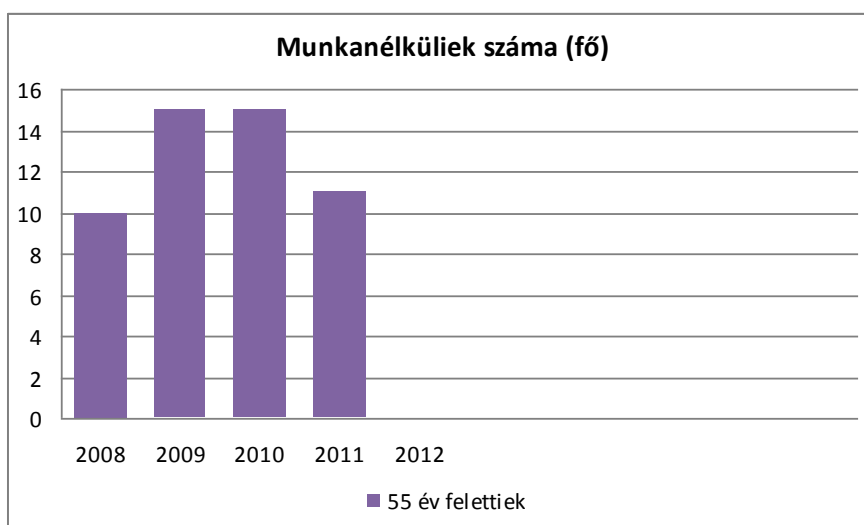
Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés, legjelentősebb az idősebbek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, különösen nők esetében. A kor alapú megkülönböztetés, az új állások betöltésénél és a létszámleépítésnél is gyakori.

A 3.2.2 táblázatból kiderül, hogy az 51 éven felüliek nehezen tudnak elhelyezkedni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén⁶⁸

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	128	10	8%	33	n.a.	n.a.
2009	137	15	11%	29	n.a.	n.a.
2010	117	15	13%	28	n.a.	n.a.
2011	81	11	14%	27	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

35. ábra

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma⁶⁹

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	512	0	0%
2009	517	0	0%
2010	523	0	0%
2011	531	0	0%
2012	n.a.	0	n.a.

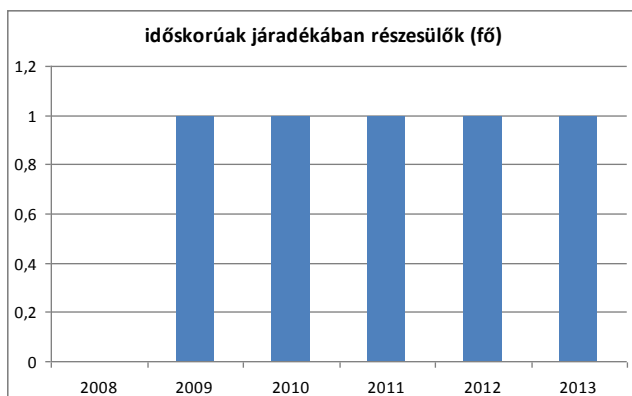
⁶⁸ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

⁶⁹ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A településen nappali ellátást nyújtó intézmény nem működik, ezért nappali ellátásban részesülő időskorúrol információval az önkormányzat nem rendelkezik.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma⁷⁰

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	1
2010	1
2011	1
2012	1
2013	1

36. ábra

Időskorúak járadékára való jogosultság elbírálása a járási hivatalok hatáskörébe tartozik 2013. január 1-jétől.

b) *kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés*

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés⁷¹

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2009	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2010	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Badacsonytomajon színház- és mozi nem található, de az idősek számára elérhető kulturális intézményekkel a város rendelkezik. A helyi nyugdíjasklub aktívan működik, rendszeres összejöveteleket és kirándulásokat szervez, amely elősegítheti az összetartás erősítésén túl e közösségi kezdeményezések megvalósítását is.

A városban található múzeumok látogatottságára vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk, mint ahogyan a táblázatban feltüntetett adatgyűjtés vonatkozásában sem. Csak vélelmezni tudjuk a korosztály egy részének aktivitásából levezethetően, hogy az idősebb korosztály a kultúra irányába fogékonyságot mutat, annak szervezésében tevékenyen részt vesz, de számuk meghatározhatatlan.

⁷⁰ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

⁷¹ Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

c) *idősek informatikai jártassága*

Adatokkal ezen jártasságról nem rendelkezünk.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Badacsonytomaji Polgármesteri Hivatal Ranolder termében heti rendszerességgel működő nyugdíjas klubban az idősebb korosztály részére kiemelten az időskori betegségekkel, problémákkal foglalkozó előadások, beszélgetések kerülnek megrendezésre, valamint segíti az idősek hasznos időtöltését.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idős emberek élethelyzetét feltáró adatok hiánya.	Adatbázis létrehozása
Idős embereket érintő elszigetelődés, kapcsolati beszűkülés.	A fiatalok helyben, az idősek gondozásában, segítségével aktívan részt véve dolgozzák le az előírt 50 óra önkéntes munkát
Idős embereket segítő házi segítségnyújtás keretében több szociális gondozóra lenne szükség.	Egyház, civilek, önkéntesek bevonása a feladatok ellátásába, segítségnyújtásba. Otthoni ápolási szolgálat létrehozása. Osztott vagy rugalmas munkaidejű foglalkoztatással az idősek szakszerű ellátásának biztosítása. Idős emberek és családtagjaik közötti kommunikáció és felelősségvállalás erősítése (pl.
Idősek nappali ellátásának hiánya.	Intézményi keretek kialakítása.
Idősek és fiatalok, gyerekek kevés közös programon találkozhatnak.	Olyan programok szervezése, ami kifejezetten ezt a két célcsoportot vonná be. Pl.: Helyi mesterek mutatnák be mesterségüket a gyerekeknek. Pótnagyszülő program igény szerinti bevezetése.
Idős emberek nyelvtudásra vonatkozóan nincs adat.	Igényfelmérés után nyelvtanfolyam szervezése, lehetőleg helybeli munkanélküli pedagógus bevonásával.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek és családjaik világszerte a legérzékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja.

Legfontosabb feladat a társadalom számára, hogy a fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségének szempontjait figyelembe véve megtegye azokat a lépéseket, amelyek helyzetüket javítja. Mindannyiunk feladata a fogyatékkal élő emberek integrációjának megteremtése, amely csak részben jelent pénzkérdést. Az emberek szemléletének, hozzáállásának megváltoztatására is nagy szükség van, ami nem függ az adott ország, település anyagi helyzetétől. Tekintettel arra, hogy a népszámlálás során a fogyatékossgal kérdésre nem kötelező a válaszadás, ezért a statisztikai hivatal adatbázisa is csak hozzávetőleges adatokkal rendelkezhet a fogyatékosok számára vonatkozóan.

Kézzelfogható, számszerű adatok a fogyatékossgal támogatásban részesülő, valamint a megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozóan vannak, amely adatok a támogatásokat megállapító hivatal nyilvántartásában szerepelnek.

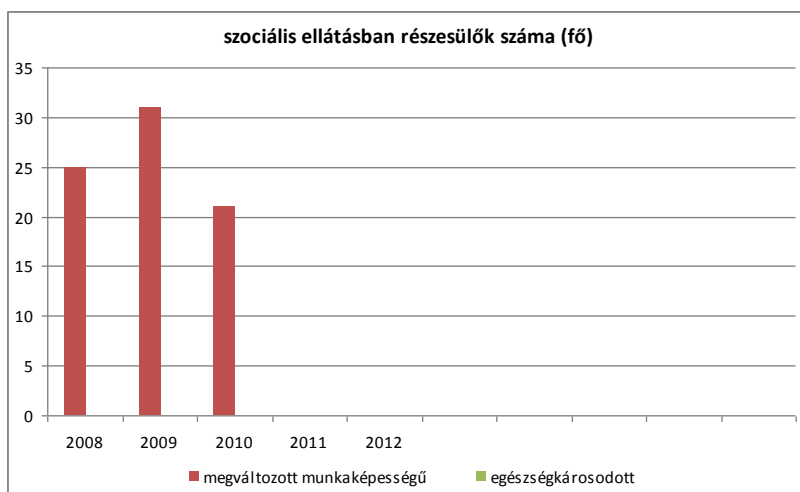
A fogyatékkal élő emberek a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerő-piaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a társadalom nem fogyatékos tagjaié. Összehasonlíthatatlanul nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve ha valaki már gazdaságilag aktív korában válik fogyatékossgal, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén visszafoglalkoztatják.

A településen élő fogyatékkal élők számáról, fogyatékossgalukról az önkormányzat adattal nem rendelkezik, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élő emberek helyzetéről, szükségleteiről.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma⁷²

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	25	n.a.
2009	31	n.a.
2010	21	n.a.
2011	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.

⁷² Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

37. ábra

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma⁷³

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	0	0

Badacsonytomajon nem működik fogyatékkal élő személyek számára nappali ellátást nyújtó intézmény. A legközelebb ezen szolgáltatás is Tapolcán vehető igénybe.

a) *fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)*

A munkaerőpiacon való részvétellel (normál vagy védett munkahelyen) pénzbeli és nem pénzbeli járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. Ezen túlmenően a munka elősegíti a személyiség fejlődését, meghatározott státuszt és elismertséget biztosít. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását és a társadalomba való beilleszkedést. A dolgozó fogyatékkal élő emberek fizetést kapnak, személyi jövedelemadót és társadalombiztosítás járulékot fizetnek, önálló életvitelre képesek.

A fogyatékossgal élő személyek csökkent, illetve megváltozott munkaképességű személynek tekinthetők a munkaerő-piacon.

Az Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) Tapolcai Közhasznú Egyesület a térségben élen jár a fogyatékkal élők foglalkoztatásában. Rehabilitációs munkahelyének célja, olyan munkahelyet működtetni ahol a fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű munkavállalók képzettségüknek és egészségi állapotuknak megfelelő munkát, munkafolyamatot végezhetnek.

Az egyesület úgy alakítja tevékenységi körét, hogy az a lehető legjobban alkalmazkodjon a megváltozott munkaképességű személyek igényeihez. Fő profiljuk drót munkát foglal magába különböző módozatban: hajtogatás, pedrés, köszörülés, csipkedés, mérés. 25 féle dróttal dolgoznak, minden formátumnak megvan a mintadarabja, színekkel különböztetik meg, így a zsákokon és a neki megfelelő munkaasztalokon azonos színnel jelölik, a könnyebb munkavégzés feltételeként.

A munkahelyen megváltozott munkaképességű látás, hallás, értelmileg és mozgássérült munkatárs is dolgozik. Ezért a drót formátumok jó lehetőséget biztosítanak a differenciált munkavégzésre, és mindenkinek lehetősége

⁷³ Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

van olyan munkára, ami követi a lépcsőzetesség elvét, s kellő motivációt biztosít ugyanakkor ahhoz, hogy minden lépcsőfok sikerélményt is adjon. A munkavégzés nem jár emeléssel, megterhelő fizikai igénybevétellel.

Jelenleg 72 fő dolgozik a munkahelyen, ebből 54 fő megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő és 6 fő segítő munkatárs dolgozik.

A munkáltató a foglalkoztatást a munkajogi és munkavédelmi szabályok megtartása mellett, a munkavállaló meglévő képességeinek megfelelő, rehabilitációs célú munkavégzés keretében biztosítja.

Támogató szolgáltatást Badacsonytomaj Város Önkormányzata helyi rendelet alapján az ÉFOÉSZ Tapolcai Közhasznú Egyesület által működtetett „Segítünk” Támogató Szolgálat biztosítja.

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A településen található vállalkozások csak kevés számban alkalmaznak megváltozott munkaképességű személyt, többnyire csak a törvényi előírások figyelembevételével kötelező mértékben vállalják foglalkoztatásukat.

Az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő személyt az elmúlt időszakban nem alkalmazott.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A munkáltató megsérti az egyenlő bánásmód követelményeit, ha közvetlen vagy közvetett módon hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen az alábbi esetekben:

- munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben.

A fogyatékkal élő személyek számára a fogyatékoságukat is toleráló munkahelyek felkutatása nagyon nehéz. Fogyatékkal élő személyeket általában speciális munkáltatók foglalkoztatnak, amelyek csak a nagyobb városokban található és csak korlátozott számban alkalmazzák a megváltozott képességekkel rendelkező személyeket. A közlekedés feltételei sem minden esetben kedveznek a fogyatékkal élő személyeknek, ezáltal a munkahelyre való eljutás nehézségekbe ütközik.

A különböző mértékben megjelenő akadályok miatt a fogyatékkal élő emberek nagy része kizorul a munkaerő piacról, és ha állapota jogosulttá teszi rokkantsági nyugdíjasként vagy rokkantsági járadékosként inaktívvá válik. Jobb helyzetben vannak azok, akik családban élnek és családtagjaik segítségével élik a mindennapjaikat. Az idősebb, egyedül élő fogyatékos személyek többsége szociális otthonokban élik le életüket.

A foglalkoztatás során Badacsonytomaj város tiszteletben tartja a munkavállalók emberi értékeit, méltóságát, egyediségét. A munkavállalók érdekeit figyelembe véve azokat összegezve olyan munkafeltételeket, munkakörülményeket, munkahelyi légkört alakítunk ki, amelyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzéséhez és megerősítéséhez hozzájárulnak.

A foglalkoztatási viszony keretei között is a partnerség elvének érvényesítésére törekszik.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szolgáltatások nem működnek a településen. Ezt legközelebb a közeli városban tudják igénybe venni az érintettek, amennyiben ezek igénybevételét a közlekedési akadályok lehetővé teszik.

Fontos teendő:

- A fogyatékkal élő személyek speciális munkahelyen történő foglalkoztatása feltételeinek megteremtése.
- Integrált munkavégzést támogató programok kidolgozása.
- A rehabilitációs foglalkoztatás támogatási rendszerének felülvizsgálata, munkaadói támogatási rendszer átalakítása.

- A fogyatékkal élő emberek számára meg kell könnyíteni a kapcsolatteremtést, és javítani kell a kommunikációs lehetőségeket a hátrányok leküzdése, az integrációs esélyek növelése érdekében.
- Az előítéletek csökkentése, a társadalmi kohézió növelése érdekében támogatni kell az egyes hátrányos helyzetű csoportokat a sikeres foglalkoztathatósági esélyek növelése és a társadalmi integráció elérése érdekében az alapellátásban működő szolgáltatások támogató programjain, valamint a nem állami szervezetek és önkéntes segítők tevékenységén keresztül.
- A társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet a hatékonyság növelése érdekében célzott programokkal, kiadványokkal, kampányokkal is támogatni kell.
- A munkahelyi integráció elősegítése érdekében szélesíteni kell azokat az eszközöket, feltételeket, amelyek igénybevétele mellett több fogyatékkal élő ember dolgozhat a nem fogyatékos emberekkel együtt. Ki kell építeni a súlyosan fogyatékos személyek „terápiás foglalkoztatásának” jogszabályi, szakmai, tárgyi és finanszírozási hátterét.
- Szabályozni szükséges a munkáltató rehabilitációs feladatait. A jogszabályi környezet átalakítására kell ösztönözni a törvényhozókat, lehetővé kell tenni valamennyi munkavégző képességgel rendelkező, és munkát vállalni szándékozó fogyatékos állampolgár foglalkoztathatóságát.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek részére biztosítandó esélyegyenlőség egyik eszköze az akadálymentesítés, amely alatt ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember speciális szükségleteinek figyelembe vételével kialakítandó komplex akadálymentesítést kell érteni. Nemcsak liftek és rámpák szerelését jelenti, hanem hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb. elhelyezését, beszerzését is. Sőt nemcsak az épületek, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférését is jelenti, például honlap akadálymentesítése, ezen kívül az emberek részéről megkívánja azt a megváltoztatott szemléletet is, amely a fogyatékkal élő személyt egyenjogúnak tekinti. Mindezek megvalósításának egyik eszköze az esélyegyenlőségi terv és annak betartása.

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. A központi rendelkezések értelmében a teljesség igénye nélkül:

- A gyermekek vonatkozásában a fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek részére emelt összegű családi pótlékot folyósítanak.
- A szülőt tartósan beteg, fogyatékos gyermeke után 2 nap pótszabadság illeti meg.
- A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek és kísérője a tömegközlekedési eszközök igénybevétele során kedvezményben részesülnek.
- Az oktatási-nevelési intézményekben az igénybevett étkeztetés során 50 %-os térítési díjkedvezmény jár a tartósan beteg és fogyatékos gyermekek részére.
- A fogyatékosági támogatásban részesülő személyek gépkocsiszerzési és -átalakítási támogatásban is részesülhetnek, illetőleg parkolásuk megkönnyítése érdekében parkolási igazolványt igényelhetnek.
- A munkáltatót megváltozott munkaképességű személy alkalmazása során járulékfizetési kedvezmény illeti meg.
- A tartósan beteg munkavállaló adókedvezményt kap.
- A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermekek részére közgyógyellátás jár. Némely betegség kezelését egészségügyi térítésköteles tevékenységgel támogatják.
- A súlyosan fogyatékos, illetve 18 év alatti tartósan beteg személyek ápolása, gondozása okán orvosi szakértői vélemény alapján (korábban a települési önkormányzat jegyzője) 2013-tól a járási hivatal az ápolást végző személy részére ápolási díjat állapít meg.

A fogyatékkal élő és tartósan beteg személyeket közel egyenlő mértékű támogatás illeti, aztán később az életkor előre haladtával a tartósan beteg gyermekek, személyek részére megállapítható támogatások, jogosultságok ritkulnak, figyelemmel arra, hogy a két állapot eltérő sajátosságokkal rendelkezik.

Az önkormányzat a helyi rendeletében megállapítható ellátások biztosításánál nem alkalmaz az egyes fogyatékkal élő emberek hátrányára negatív diszkriminációt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az elmúlt években a városban zajló felújítások eredményeképpen az önkormányzati épületek részben vagy teljesen akadálymentesítettek, de ez az akadálymentesítés elsősorban a mozgáskorlátozottak részére nyújt segítséget a rámpák kiépítésével.

A Polgármesteri Hivatal teljes akadálymentesítése 2010-ben megtörtént, az oktatási-nevelési intézmények részben, az egészségház szintén részben akadálymentesített. A Művelődési Otthon és Könyvtár akadálymentesítése – azok műszaki állapota miatt – jelenleg még nem megoldott.

b) *közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége*

A sportpályához való jutás, játszótér igénybevételének akadálymentesítettsége is csak részben megoldott.

A helyi boltok szolgáltatásainak igénybevétele is nehezített. A város jelenleg üzemelő honlapja nem akadálymentesített, elektronikus ügyintézésre lehetőség nincs. Az önkormányzat terve szerint a közeljövőben a honlap felújításával ez a probléma megoldódhat.

c) *munkahelyek akadálymentesítettsége*

Az akadálymentesítés terén csak úgy érhetünk el látványos sikereket, ha a tervezés és a kivitelezés során rendszerben gondolkozunk. Ki kell alakítanunk egy akadálymentes hálózatot, amely érinti a legfontosabb akadálymentes intézményeket, közterületeket.

A településen működő munkahelyek akadálymentesítettsége csak részben megoldott. A Badacsonytomaji Polgármesteri Hivatal akadálymentesítése teljes körű. A Városi Könyvtárban a gyengénlátók és hallássérültek számára az akadálymentesítés biztosított, azonban a fogyatékkal élők épületbe való bejutása akadálymentesítés szempontjából nem megoldott.

d) *közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége*

Kiemelt területként kell kezelni a fogyatékkal élők akadálymentes közlekedésének lehetőségét a közművelődési intézmények tekintetében, az épületen belüli akadálymentes közlekedés lehetőségét is meg kell teremteni és meg kell valósítani az info-kommunikációs akadálymentesítést is. Az akadálymentesítésre vonatkozó ütemtervet ki kell dolgozni.

A városban lévő önkormányzati utak és járdák állapota többnyire nem teszi lehetővé az akadálymentes közlekedést, a tömegközlekedési eszközök közül az autóbusz, vonat és víziközlekedés is szóba jöhet, amely azonban nem minden esetben alkalmas a fogyatékkal élő személyek utazásához.

e) *fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)*

A település nagyságából adódóan a fogyatékos személyek helyi ellátása, valamint szociális szakellátása helyben nem megoldott.

f) *pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)*

A településen nem működik kimondottan fogyatékosok számára létrehozott sportklub, sportegyesület.

Ahhoz, hogy az egészséges életmód jegyében minél több embert lehessen a mozgásra rávenni, szükség van arra, hogy a településen ingyenesen igénybe vehető sportpályák, sportlétesítmények álljanak rendelkezésre.

A szabadidő hasznos eltöltésének helyszínei a gyermek és ifjúsági korosztály esetében a játszóterek és a sportpályák. Az óvoda esetében a mindennapos testedzés (kb. 15 perc) lehetősége adott, az óvoda is tart igény esetén kihelyezett sportfoglalkozásokat pl. úszás.

A városban jelenleg a fogyatékosok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében hátránykompenzáló intézkedések az épületek és terek megkezdett akadálymentesítésén túl nem történtek.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élő felnőtt korú lakosságról alig van adat.	Adatbázis létrehozása a fogyatékosok megnevezésével.
Mozgáskorlátozott személyek járdán való közlekedése nem zökkenőmentes.	Járdák, közösségi terek korszerűsítése, felújítása. Ezzel kapcsolatos pályázatfigyelés.
Megváltozott munkaképességű személyekről nincs adatbázis.	Adatbázis létrehozása és folyamatos vezetése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi partnerség erősítése érdekében továbbra is ösztönözni kell a civil szervezetek és az önkormányzat közötti együttműködést annak ellenére, hogy nem mindegyik települési civil szervezet kompetens az esélyegyenlőségi problémák orvoslásában. Azt azonban nekik is tudniuk kell, hogy köztük is lehet tag fogyatékos állampolgár.

A civil szervezetek kapacitásainak megerősítéséhez szükséges a szervezetek munkatársainak képzése és készségeinek fejlesztése, valamint a szervezetek közötti együttműködés erősítése.

A civil szektor abszorpciós kapacitásának növeléséhez, a támogatási programok sikeres végrehajtásához és eredményességéhez rendkívül fontos a megfelelő felkészítés és háttértámogatás biztosítása. Az intézkedés végrehajtása során ezért különösen nagy hangsúlyt kell helyezni a képzésre és a projektek kidolgozásának segítésére. A civil szervezetek által megvalósítandó projektek végrehajtásához folyamatos szakmai és módszertani támogatást kell nyújtani. A foglalkoztatási és szociális szolgáltatások fejlesztése érdekében ki lehet alakítani a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatását és/vagy képzését segítő non-profit szervezetek minőségirányítási rendszerét.

A településen működő civil szervezetek száma a népességéhez viszonyítva igen magas. Tevékenységi körük széles skálán mozog. Legnagyobb számban az oktatással, kultúra és hagyományápolással, szabadidő, sport, valamint érdekképviseleti tevékenységkörrel rendelkező szervezetek találhatók.

A civilek megbízható partnerei az önkormányzatnak, javaslataikkal, tevékenységükkel hozzájárulnak a település közügyeinek, problémáinak, aktuális kérdéseinek megoldásához, valamint állandó résztvevői az önkormányzati képviselő-testületi ülésnek. A civil szervezetek egymás közötti kapcsolata igen erős, állandó az információáramlás, az egymás iránti érdeklődés és segítség. A non-profit szervezetek egy része jó kapcsolatot ápol a testvértelepülések szervezeteivel. Ezen kötődések révén a települések intézményei, dolgozói, oktatói, diákjai csereoktatásban, nyelvi képzésben, szakmai továbbképzésben vehetnek részt. Az ilyen jellegű szerveződések eredménye a testvérvárosi kapcsolatok jelentős része. Hiszen a kapcsolatok alapja mindkét esetben két közösség tagjainak személyes ismeretségén és kontaktusán alapul és ez teljesedik ki a települési szintre. Badacsonytomaj testvér-települési kapcsolatai is ennek a személyes kapcsolattartásnak köszönhetőek.

Badacsonytomaj évi 12-13 millió Ft-ot biztosít pénzügyi támogatásként a civil szervezetek működéséhez, programjaihoz.

A teljesség igénye nélküli felsorolása néhány helyi civil szervezetnek:

Badacsonytomajért Közalapítvány, Badacsonyörsi Érdekvédelmi Egyesület, Nők a Balatonért Egyesület Helyi szervezete, Badacsony Kükapu Táncegyüttes, Szent Erzsébet Karitás csoportja, Kolping Egyesület, Polgárőr Egyesület Badacsonytomaj, Badacsonytomaji Sportegyesület, Tomaj Darts Club Egyesület, Badacsony Ifjúságért Alapítvány, Vinum Vulcanum Borrend, Badacsonyi Borút Egyesület, Vöröskereszt Badacsonytomaji Szervezete, Badacsony Hegyközség, Badacsonyi CÉH Turisztikai Egyesület, Badacsony Ifjúságért Alapítvány, Badacsonytomaji Sporthorgász Egyesület, Picikét a Kicsikért Alapítvány, Badacsonytomaji Nyugdíjas Egyesület.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) *a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába*

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Az előkészítés módszere a személyes és az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet a helyben szokásos módon közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- b) *az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.*

A helyzetelemzés előkészítésben részt vevő szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek a tevőleges bevonás során elvégezték az adattáblák kitöltését és javaslatot tettek az egyes alfejezetek részletes kifejtésére, szöveges kiegészítésére. A helyzetelemzés előkészítésében résztvevők támogatták az intézkedési tervben szereplő intézkedések elfogadását, amelynek megvalósítására reális lehetőséget is láttak.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliség visszaszorítása	Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem
Gyermekek	Hiányos és nem pontos nyilvántartások. Gyermekek napközbeni ellátásának hiánya. Településről más településre eljáró gyermekek/tanulók.	Oktatási/nevelési intézmények nyilvántartás vezetésre kötelezése. Gyermekek napközbeni ellátása intézményesített formában.
Idősek	Élethelyzetet feltáró adatok hiánya. Időseket érintő elszigetelődés, kapcsolati beszűkülés.	Idősek nappali ellátása intézményi keretek között. Önkéntes foglalkoztatás bevezetése az idősgondozásban. Programszervezés.
Nők	Munkanélküliek magas számú aránya. Munkaerőpiaci visszakерülés nehézségei.	Munkahelyteremtés. Képzések biztosítása helyben. Gyermekek napközbeni ellátása intézményesített formában.
Fogyatékkal élők	Adathiány. Társadalmi kirekesztés.	Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referens, szociális szolgálat, intézmények vezetői, civilek, segélyszervezetek
Gyermekek	Gyermekek napközbeni ellátása	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referens, szociális ügyintéző, óvodavezető és óvodai apparátus
Idősek	Idősek nappali ellátása	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referens, szociális ügyintéző, szociális szolgálat
Nők	Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referens, szociális szolgálat, intézmények vezetői, civilek, segélyszervezetek
Fogyatékkal élők	Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referens, szociális szolgálat, intézmények vezetői, civilek, segélyszervezetek

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők próbálnak önellátásra törekedni. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek napközbeni ellátását és iskolán kívüli elfoglaltságát. Folyamatosan odafigyelünk az idősek segítésére és ellátásukra. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmód elvét. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére. Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák beilleszkednek és dolgoznak.

Intézkedés címe:	Idősek nappali ellátása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Badacsonytomaj város erősen előregedő népessége részére meg kell szervezni az őket segítő nappali rendszerű ellátást. (Kiinduló érték táblázatok szerint)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt az idősek és szociálisan rászorulóknak részére, azon 18. életévüket betöltött személyeknek, akiknek egészségi állapota, idős kora szociális és mentális támogatást igényel, de saját otthonában élnek és önellátásra nem képesek. Nappali ellátás: napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére szolgáló intézmény létrehozása. Célok: <u>Rövidtávú:</u> Tájékozódni kell az igénybevétel mértékéről. Igényfelmérés készítése. <u>Középtávú:</u> Igénylők közül $\geq 50\%$-ot gondoznak nappali ellátás keretében. <u>Hosszútávú:</u> Az összes nappali ellátást igénylő idős embernek segít az ellátó rendszer.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés - infrastrukturális, műszaki háttér, pénzügyi és humán erőforrások számbavétele - alapszolgáltatás megszervezése - műszaki feltételek és pénzügyi források megteremtése - humán erőforrás szükség szerinti képzése - folyamatosság fenntartása
Résztevők és felelős	Idős emberek (szociálisan rászorulóknak), gondozók, intézményvezető, Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézője, polgármester, jegyző, egészségügyi dolgozók
Partnerek	Idős emberek (szociálisan rászorulóknak), gondozók, intézményvezető, Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézője, polgármester, jegyző, képviselő-testület, egészségügyi dolgozók, szomszédos önkormányzatok
Határidő(k) pontokba szedve	1-6 hónap: Igényfelmérés 7-10 hónap: Pályázati lehetőségek felkutatása 11-36 hónap: Szociális szolgáltatást nyújtó intézmény alapítása, fenntartása
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<u>Eredményességi mutatók:</u> Idősek nappali intézményének létrehozása. Ellátottak száma. <u>Rövidtávú:</u> Intézmény kialakításra kerül és működési engedélyt kap. <u>Középtávú:</u> Helyi lakosú idősek egyre nagyobb számban veszik igénybe. Az ellátottak száma a tervezetthez képest nő. 100%-os intézményi kihasználtság. Az idősek magányosság érzete csökken. <u>Hosszútávú:</u> 100%-os intézményi kihasználtság. Rentábilis fenntartás.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány \rightarrow pályázati lehetőségek figyelése, forráspótlás Idősek érdektelensége \rightarrow meggyőzés, programszervezés, érdeklődés felkeltése
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás, pénzügyi és műszaki erőforrások

Intézkedés címe:	Gyermekek napközbeni ellátása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Badacsonytomaj városban elő kell segíteni a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekvállalás lehetőségét. (Kiinduló érték táblázatok szerint)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. E szolgáltatáshoz igazodva kerüljön kialakításra a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény: <u>bölcsőde</u> és a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek számára <u>családi napközi</u> . Célok: <u>Rövidtávú:</u> Tájékozódni kell az igénybevétel mértékéről. Igényfelmérés készítése. <u>Középtávú:</u> 3 éven aluli gyermekek bölcsődei ellátása és bölcsődei, óvodai ellátásban nem részesülő, az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek ellátása családi napköziben. <u>Hosszútávú:</u> Badacsonytomaj városban és mikrotérségében működő ellátó rendszer kialakítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés - infrastrukturális, műszaki háttér, pénzügyi és humán erőforrások számbavétele - alapszolgáltatás megszervezése - műszaki feltételek és pénzügyi források megteremtése - humán erőforrás szükség szerinti képzése - mikrotérségi társulások alakítása - folyamatosság fenntartása
Résztevők és felelős	Gyermekek, pedagógusok és kisgyermek gondozók, intézményvezető, Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézője, polgármester, jegyző, egészségügyi dolgozók
Partnerek	Gyermekek, pedagógusok és kisgyermek gondozók, intézményvezető, Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézője, polgármester, jegyző, képviselő-testület, egészségügyi dolgozók, szomszédos önkormányzatok
Határidő(k) pontokba szedve	1-6 hónap: Igényfelmérés. Pályázati lehetőségek felkutatása. Egyeztetés. 6-36 hónap: Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény alapítása, fenntartása.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<u>Eredményességi mutatók:</u> Intézmény (komplex) létrehozása. Ellátottak száma. <u>Rövidtávú:</u> Intézmény kialakításra kerül és működési engedélyt kap. <u>Középtávú:</u> Helyi lakosú szülők és gyermekek egyre nagyobb számban veszik igénybe. Az ellátottak száma a tervezethez képest nő. Munkahelyteremtés nő számára. 100%-os intézményi kihasználtság. Szülők biztonságérzete nő. <u>Hosszútávú:</u> 100%-os intézményi kihasználtság. Rentábilis fenntartás. Mikrotérségi kapcsolatok erősítése és igénybevétel a környező településekről.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány -> normatív támogatás, pályázati lehetőségek figyelése, forráspótlás, szponzoráció Érdektelensége -> meggyőzés, programszervezés, érdeklődés felkeltése
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás, pénzügyi és műszaki erőforrások

Intézkedés címe:	Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Badacsonytomaj városban a társadalmi kirekesztettség ellen küzdők száma nem ismert, intézkedések nem kerültek meghatározásra. (Kiinduló érték táblázatok szerint)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célok: Lakosság igényeihez, szükségleteihez illeszkedő ellátási és hatékony információszolgáltatási rendszer kialakítása. <u>Rövidtávú:</u> Adatbázis kialakítása a kiemelt célcsoportok tekintetében. <u>Középtávú:</u> Közintézményekben a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása. Esélyegyenlőségi törekvéseket figyelembe vevő segélyezési rendszer kialakítása. Közösségi program megvalósítása (évente legalább egy alkalommal célcsoportonként). <u>Hosszútávú:</u> Szolgáltatások társulás keretében történő biztosítása és fejlesztése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- adatgyűjtés - kérdőíves igényfelmérés a kiemelt célcsoportok tekintetében - erőforrások megteremtése, biztosítása - szakemberek megkeresése és szerződések megkötése - közreműködő partnerek felkutatása - mikrotársulások alakítása és fenntartása - folyamatosság biztosítása
Résztevők és felelős	Kiemelt célcsoportok, esélyegyenlőségi referens, szakemberek
Partnerek	Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, Polgármesteri Hivatal dolgozói, esélyegyenlőségi referens, külső szakemberek (szakértők), pedagógusok, közintézményben dolgozók, egészségügyi dolgozók, szociális gondozók, család gondozó, szociális szakemberek, civil szervezetek, vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	1-6 hónap: Adatgyűjtés és igényfelmérés. Közreműködő partnerek felkutatása. 6-36 hónap: Tevékenység megvalósítása célcsoportonként külön-külön.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Társadalomból kirekesztettek száma, közreműködő partnerek száma, intézkedések száma. <u>Rövidtávú:</u> Társadalmilag kirekesztett réteg meghatározása és számuk csökkentésére vonatkozó intézkedések meghatározása. <u>Középtávú:</u> Meghatározott intézkedések megvalósítása, mérése. <u>Hosszútávú:</u> Társadalmilag kirekesztettek számának csökkenése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Adatgyűjtés hiányosságai → felkészült szakemberek bevonása, konkrét és megvalósítható intézkedések megfogalmazása Érdektelenség → meggyőzés, felkészítés, képzés, együttműködés
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrások

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem	Badacsonytomaj városban a társadalmi kirekeszttség ellen küzdők száma nem ismert, intézkedések nem kerültek meghatározásra.	Lakosság igényeire, szükségleteire illeszkedő ellátás és hatékony információszolgáltatási rendszer kialakítása. Rövidtávú: Adatbázis kialakítása a kiemelt célcsoportok tekintetében. Középtávú: Közművelődési központokhoz való hozzáférés biztosítása. Esélyegyenlőségi fórumok létrehozása a társadalmi kirekesztés csökkentésére (évente legalább egy alkalommal). Hosszútávú: Szolgáltatások társulás keretében történő biztosítása és fejlesztése.	Szociális Szolgáltatástervezési, Koncepció, Költségvetési Koncepció	kérdőíves igényfelmérés a kiemelt célcsoportok tekintetében erőforrások megteremtés, biztosítása szakemberek megkeresése és szerződések megkötése közreműködő partnerek felkutatása mikrotársulások alakítása és fenntartása fokamatarozás biztosítása	Esélyegyenlőségi referens, szociális szakemberek	1-6 hónap: Adatgyűjtés és igényfelmérés. Közreműködő partnerek felkutatása. 6-36 hónap: Tevékenység megvalósítása célcsoportonként külön-külön.	Eredményességi mutatók: Társadalomból kirekesztettek száma, közreműködő partnerek száma, intézkedések száma.	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrások	Rövidtávú: Társadalomilag kirekesztett réteg meghatározása és számuk csökkentésére vonatkozó intézkedések meghatározása. Középtávú: Meghatározott intézkedések megvalósítása, mérése. Hosszútávú: Társadalomilag kirekesztettek számának csökkentése.

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Gyermekek napközbeni ellátása	Badacsonytomaj városban a társadalmi kirekesztettség ellen küzdők száma nem ismert, intézkedések nem kerültek meghatározásra. A családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkakerőpótlási részvételét elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. E szolgáltatáshoz igazodva kerüljön kialakításra a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény: bölcsődé és a bölcsődéi és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermekek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközötti vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek számára <u>eszközi napközi</u>.	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, Költségvetési Konceptió	<u>Rövidtávú:</u> Tájékoztódní kell az igénybevétel mértékéről. Igényfelmérés készítése. <u>Középtávú:</u> 3 éven aluli gyermekek bölcsődéi ellátása és bölcsődéi, óvodai ellátásban nem részesülő, az iskolai oktatásban részesülő gyermekek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközötti vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek ellátása családi napköziben. <u>Hosszútávú:</u> Badacsonytomaj városban és mikroterületében működő ellátó rendszer kialakítása.	Pedagógusok, kisgyermek gondozók, intézményvezető, PH. szociális ügyintézője, polgármester, jegyző, egészségügy dolgozók	1-6 hónap: Igényfelmérés. Pályázati lehetőségek felkutatása. Egyeztetés. 6-36 hónap: Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény alapítása, fenntartása.	<u>Eredményességi mutatók:</u> Intézmény (komplex) létrehozása. Ellátottak száma.	Humán erőforrás, pénzügyi és műszaki erőforrások	<u>Rövidtávú:</u> Intézmény kialakításra kerül és működési engedélyt kap. <u>Középtávú:</u> Helyi lakosú szülők és gyermekek egyre nagyobb számban veszik igénybe. Az ellátottak száma a tervezetthez képest nő. <u>Hosszútávú:</u> 100%-os intézményi kihasználtság. Rentábilis fenntartás. Mikrotérületi kapcsolatok erősítése és igénybevétel a környező településekről.

III. A nők esélyegyenlősége

1	Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem	Badacsonytomaj városban a társadalmi kirekeszttség ellen küzdők száma nem ismert, intézkedések nem kerültek meghatározásra.	Lakosság igényéhez, szükségleteihez illeszkedő ellátási és hatékony információszolgáltatási rendszer kialakítása. Rövidtávú: Adatbázis kialakítása a kiemelt célcsoportok tekintetében. Középtávú: Közművelődésben a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása. Esélyegyenlőség főreklámszerű figyelembe vevő segélyezési rendszer kialakítása. Közösségi program megvalósítása (évente legalább egy alkalommal célcsoportonként). Hosszútávú: Szolgáltatások társulási keretében történő biztosítása és fejlesztése.	Szociális Szolgáltatástervezési, Konceptió, Költségvetési Konceptió	adatgyűjtés kérdőíves igényfelmérés a kiemelt célcsoportok tekintetében erőforrások megteremtés, biztosítása szakemberek megkeresése és szerződések megkötése közreműködő partnerek felkutatása mikrotársaság társulások alakítása és fenntartása folyamatosság biztosítása	Esélyegyenlőségi referens, szociális szakemberek	1-6 hónap: Adatgyűjtés és igényfelmérés. Közreműködő partnerek felkutatása. 6-36 hónap: Tevékenység megvalósítása célcsoportonként külön-külön.	Eredményességi mutatók: Társadalomból kirekesztettek száma, közreműködő partnerek száma, intézkedések száma.	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrások	Rövidtávú: Társadalomilag kirekesztett réteg meghatározása és számuk csökkentésére vonatkozó intézkedések meghatározása. Középtávú: Meghatározott intézkedések megvalósítása, mérése. Hosszútávú: Társadalomilag kirekesztettek számának csökkentése.

IV. Az idősek esélyegyenlősége	
1	Idősek nappali ellátása Badacsonytomaj város erősen előregedő népessége részére meg kell szervezni az őket segítő nappali rendszerű ellátást. Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt az idősek és szociálisan rászorultok részére, azon 18. életévüket betöltött személyeknek, akiknek egészségi állapota, idős kora szociális és mentális támogatást igényel, de saját otthonában élnék és önellátásra nem képesek. Nappali ellátás: napközbeni tartózkodása, társas kapcsolatokba, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére szolgáló intézmény létrehozása Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió igényfelmérés infrastrukturális, műszaki háttér, pénzügyi és humán erőforrások számbavétele alapszolgáltatás megszervezése műszaki feltételek és pénzügyi források megteremtése humán erőforrás szükség szerinti képzése folyamatosság fenntartása Szociális gondozók, intézményvezetők, PH, szociális ügyintézője, polgármester, jegyző, egészségügyi dolgozók 1-6 hónap: Igényfelmérés 7-10 hónap: Pályázati lehetőségek felkutatása 11-36 hónap: Szociális szolgáltatást nyújtó intézmény alapítása, fenntartása Eredményességi mutatók: Idősek nappali intézményének létrehozása. Ellátottak száma. Humánerőforrás, pénzügyi és műszaki erőforrások Rövidtávú: Intézmény kialakítása kerül és működési engedélyt kap. Középtávú: Helyi lakosú idősek egyre nagyobb számban veszik igénybe. Az ellátottak száma a tervezethez képest nő. 100%-os intézményi kihatással. Az idősek magányosság érzete csökken. Hosszútávú: 100%-os intézményi kihatással. Rentábilis fenntartás.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége	
1	Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem Badacsonytomaj városban a társadalmi kirekeszttség ellen küzdők száma nem ismert, intézkedések nem kerültek meghatározásra. Lakosság igényéhez, szükségéhez illeszkedő ellátási és hatékony információszolgáltatási rendszer kialakítása. Rövidtávú: Adatbázis kialakítása a kiemelt célcsoportok tekintetében. Középtávú: Közművelődésben a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása. Esélyegyenlőségi törvényekről nyitandó: vevő segélyezési rendszer kialakítása. Közösségi program megvalósítása (évente legalább egy alkalommal célcsoportonként). Hosszútávú: Szolgáltatások társulás keretében történő biztosítása és fejlesztése. Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, Költségvetési Konceptió adatgyűjtés kérdőíves igényfelmérés a kiemelt célcsoportok tekintetében erőforrások megteremtés, biztosítása szakemberek megkeresése és szerződéses megkötése közreműködő partnerek felkutatása mikrotársasági társulások alakítása és fenntartása folyamatosság biztosítása Esélyegyenlőségi referens, szociális szakemberek 1-6 hónap: Adatgyűjtés és igényfelmérés. Közreműködő partnerek felkutatása. 6-36 hónap: Tevékenység megvalósítása célcsoportonként külön-külön. Eredményességi mutatók: Társadalomból kirekesztettek száma, közreműködő partnerek száma, intézkedések száma. Humán erőforrás, pénzügyi erőforrások Rövidtávú: Társadalomból kirekesztett réteg meghatározása és számuk csökkentésére vonatkozó intézkedések meghatározása. Középtávú: Meghatározott intézkedések megvalósítása, mérése. Hosszútávú: Társadalomból kirekesztettek számának csökkentése.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

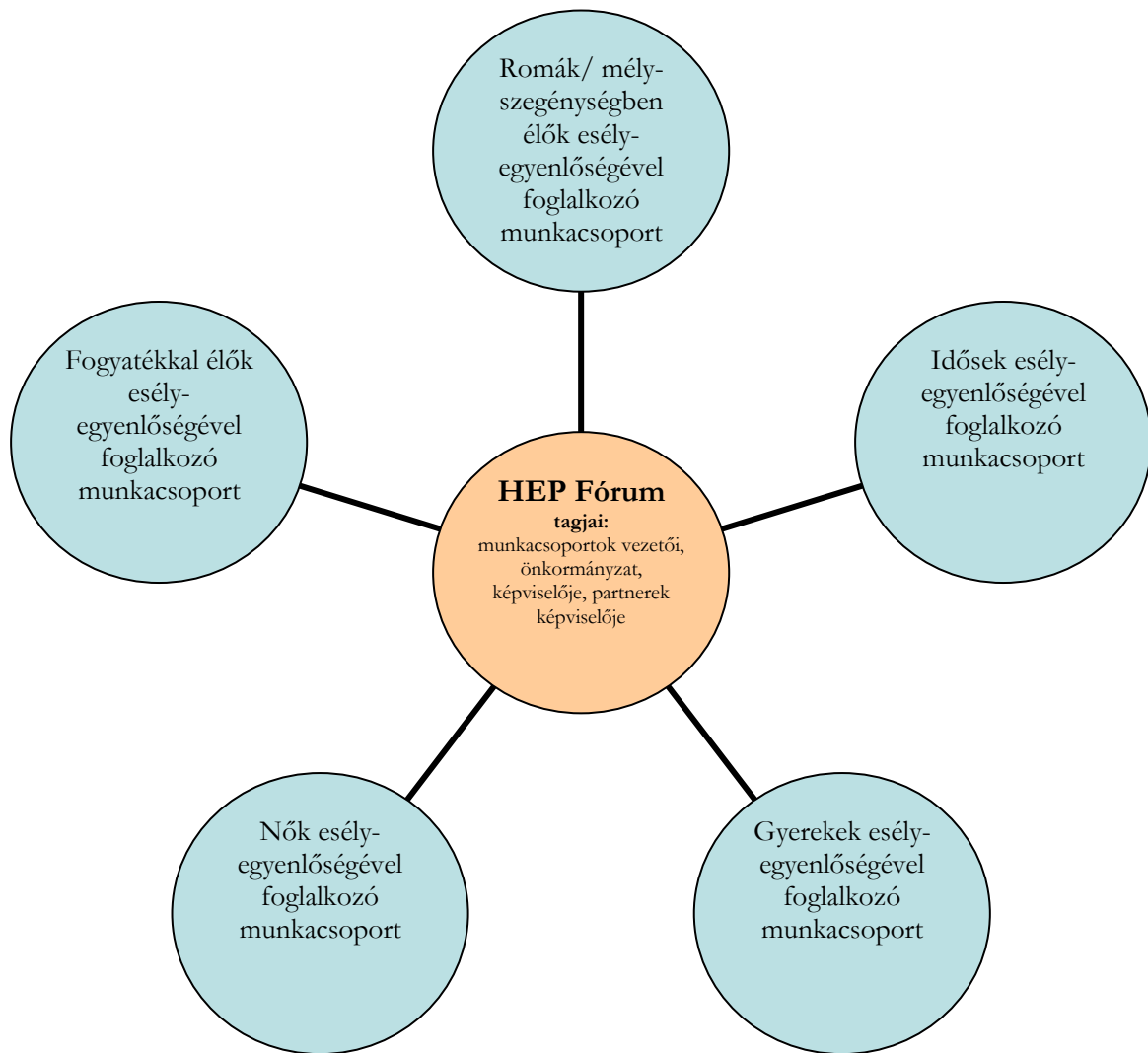
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Badacsonytomaj város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Badacsonytomaj város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 563/2013.(VI.28.) számú határozatával elfogadta.

Badacsonytomaj, 2013. június 28.

Krisztin N. László
polgármester

Badacsonytomaj város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Badacsonytomaj, 2013. június 28.

Dr. Weller-Jakus Tamás
jegyző
Badacsonytomaji Polgármesteri Hivatal
Partner

Rajzó Ildikó
elnök
Humán Ügyek Bizottsága
Partner

Nagy Lászlóné
óvodavezető
Pipitér Közös Fenntartású
Napköziotthonos Óvoda
Partner

Csizmarik Béláné
igazgató
Tatay Sándor Általános Iskola
Partner

Wolf Viktória
aljegyző
Badacsonytomaji Polgármesteri Hivatal
Partner

Horváth Márta
osztályvezető
Badacsonytomaji Polgármesteri Hivatal
Partner

Szántai Ferencné
szociális ügyintéző
Badacsonytomaji Polgármesteri Hivatal
Partner

Dr. Scheller György
házi orvos
Partner

Dr. Sellyei Ferenc
házi gyermekorvos
Partner

Hajdú Veronika
védőnő
Partner

Fodor József
BVKI igazgató
Partner

Pásztor László
ügyvezető
Badacsonytomaj VN Kft.
Partner

Pordán Katalin
intézményvezető
Balaton-felvidéki Szociális
és Gyermekjóléti Szolgálat
Partner

HEP elkészítési jegyzék⁷⁴

NÉV ⁷⁵	HEP részei ⁷⁶										Aláírás ⁷⁷
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Csizmarik Béláné	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr. Scheller György	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr. Sellyei Ferenc	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr. Weller-Jakus Tamás	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Fodor József	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Hajdú Veronika	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Horváth Márta	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Krisztin N. László	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Nagy Lászlóné	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Pásztor László	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Pordán Katalin	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Rajzó Ildikó	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Szántai Ferencné	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Wolf Viktória	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

⁷⁴ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁷⁵ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁷⁶ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E=ellenezte.

⁷⁷ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.